

VYTAUTO DIDŽIOJO
UNIVERSITETAS
— M C M X X I I —

INVESTICINIS PROJEKTAS

“Pedagogų rengimo centro įkūrimas”

Institucijos Pavadinimas: Vytauto Didžiojo universitetas
Institucijos kodas: 111950396
Adresas: K. Donelaičio g. 58, 44248 Kaunas
Telefonas: (8 37) 222 739
Faksas: (8 37) 203 858
El. pašto adresas, svetainė: info@vdu.lt; <http://www.vdu.lt>

Atsakingas asmuo: Ramūnas Naginė
Infrastruktūros priežiūros skyriaus vadovas
Telefonas: (8 37) 323 296
El. pašto adresas: ramunas.nagine@vdu.lt

Asmuo ryšiams: Ramūnas Naginė
Infrastruktūros priežiūros skyriaus vadovas
Telefonas: (8 37) 323 296
El. pašto adresas: ramunas.nagine@vdu.lt

Kaunas, 2020 m.

TURINYS

TURINYS	2
LENTELIŲ SĄRAŠAS	4
PAVEIKSLŲ SĄRAŠAS	5
SANTRAUKA	6
I. PROJEKTO KONTEKSTAS	7
1.1. Paslaugos pasiūla ir paklausa	7
1.1.1. Viešoji paslauga, kuriai skirtas projektas, jos svarba, paskirtis ir tikslai	7
1.1.2. Šiuo metu teikiamos viešosios paslaugos teikimo sąlygos	7
1.1.3. Aukštojo universitetinio mokslo ir studijų problemos, iššūkiai ir tendencijos	10
1.1.4. Pedagoginių ir edukologinių mokslo ir studijų esama būklė ir bendrosios tendencijos	11
1.1.5. Pedagogų rengimo centrai	25
1.2. Teisinė aplinka	26
1.2.1. Veiklos ir teikiamų viešųjų mokslo ir studijų paslaugų teisinės nuostatos	26
1.3. Sprendžiamos problemos ir jų atsiradimo priežastis	28
1.3.1. Bendras situacijos kontekstas	28
1.3.2. Egzistuojančios problemos, jų atsiradimo priežastis ir sprendiniai	29
II. PROJEKTO TURINYS	35
2.1. Projekto tikslas ir uždaviniai	35
2.2. Projekto sąsajos su kitais projektais	35
2.3. Projekto tikslinės grupės ir ribos	37
2.4. Projekto organizacija	38
2.4.1. Trumpa įstaigos istorija	39
2.4.2. Įstaigos valdymas ir administracinė struktūra	40
2.4.3. Veiklos nuostatos	44
2.5. Projekto siekiami rezultatai	45
III. GALIMYBĖS IR ALTERNATYVOS	46
3.1. Esama situacija	46
3.2. Galimos projekto veiklos	48
3.3. Veiklų vertinimo kriterijai	48
3.4. Trumpasis veiklų sąrašas ir projekto alternatyvų aprašymas	48
3.4.1. Projekto alternatyvų sudarymas	49
3.5. Projekto alternatyvų charakteristikos	49
IV. FINANSINĖ ANALIZĖ	52
4.1. Projekto lėšų srautai	53
4.1.1. Investicijų išlaidos	53
4.1.2. Investicijų likutinė vertė	54
4.1.3. Veiklos pajamos	54
4.1.4. Veiklos išlaidos	55
4.1.5. Mokesčiai	57
4.1.6. Finansavimas	57
4.2. Finansiniai rodikliai	57
V. EKONOMINĖ ANALIZĖ	59
5.1. Rinkos kainų pavertimas į ekonomines	59

5.2. Socialinė diskonto norma.....	60
5.3. Išorinių poveikių įvertinimas	60
5.3.1. Skaičiavimų prielaidos.....	60
5.4. Ekonominiai rodikliai	61
VI. JAUTRUMO ANALIZĖ	62
VII. RIZIKOS ANALIZĖ	64
7.1. Rizikos analizė	64
7.2. Papildomi rizikos valdymo veiksmai.....	68
7.3. Projekto pasekmių ir poveikio įvertinimas	68
VIII. PROJEKTO ĮGYVENDINIMO PLANAS	69
8.1. Projekto trukmė ir etapai.....	69
8.2. Projekto vieta	72
8.3. Projekto komanda	72
8.4. Projekto prielaidos ir testinumas.....	73
IŠVADOS	74
PRIEDAI.....	75

LENTELIŲ SĄRAŠAS

Lentelė 1. Ugdymo mokslų ir studijų programos pagal LAMA BPO duomenis.	11
Lentelė 2. Ugdymo mokslų ir studijų programos pagal AIKOS duomenis.	12
Lentelė 3. Į ugdymo mokslo srities studijas priimtų studentų skaičius 2018 metų duomenimis.	14
Lentelė 4. Pagrindinio pastato, jo dalių ir priestatų kadastro duomenys.	26
Lentelė 5. Šeši esminiai reikalavimai statiniams.	27
Lentelė 6. Tikslinės grupės ir jų poreikiai.	37
Lentelė 7. Tikslinės grupės ir dydis.	38
Lentelė 8. Bendri duomenys apie įstaigą	39
Lentelė 9. Pastato atitiktis esminiams reikalavimams.	46
Lentelė 10. 2017 metų pastato komunalinių ir kitų išlaidų duomenys.	47
Lentelė 11. Galimos projekto veiklos – „ilgasis veiklų sąrašas“.	48
Lentelė 12. Galimų projekto įgyvendinimo veiklų kiekybinis ir kokybinis įvertinimas.	48
Lentelė 13. Numatoma įsigyti įranga, įrenginiai ir kt. turtas.	50
Lentelė 14. Studentų skaičiaus pokytis „su projektu“ ir „be projekto“.	51
Lentelė 15. Alternatyvos A1 investicijų poreikis.	53
Lentelė 16. Alternatyvos A2 investicijų poreikis.	53
Lentelė 17. Investicijų likutinė vertė	54
Lentelė 18. Komunalinių ir infrastruktūros išlaikymo, priežiūros ir atnaujinimo sąnaudų pokyčiai.	56
Lentelė 19. Projekto finansavimo nuosavų lėšų indėliu šaltinis.	57
Lentelė 20. Finansavimo poreikis Alternatyvų atveju.	57
Lentelė 21. Finansinių rodiklių palyginimas.	58
Lentelė 22. Projekto įgyvendinimo alternatyvų finansiniai rodikliai esant įprastoms sąlygoms.	61
Lentelė 23. Alternatyvų rodiklių jautrumo analizė išaugus investiciniams kaštams.	62
Lentelė 24. Alternatyvų rodiklių jautrumo analizė absolventų skaičiaus mažėjimui.	63
Lentelė 25. Scenarijų analizės duomenys.	63
Lentelė 26. Rizikų grupės ir valdymo priemonės	65
Lentelė 27. Detalus projekto biudžetas.	69
Lentelė 28. Planuojamas projekto įgyvendinimo veiklų grafikas.	71

PAVEIKSLŲ SĄRAŠAS

Pav. 1. <i>Abiturientų įstojusių į universitetus prognozės iki 2025 m (Bendrai Lietuvoje)</i>	10
Pav. 2. <i>Abiturientų įstojusių į universitetus prognozės iki 2025 m (Kauno regione)</i>	10
Pav. 3. <i>Bendri ugdymo mokslų studentų skaičiaus pokyčiai 2010-2019 metų laikotarpiu</i>	16
Pav. 4. <i>VDU ir LEU ugdymo mokslų studentų skaičiaus pokyčiai 2010-2019 metų laikotarpiu</i>	17
Pav. 5. <i>Ikimokyklinio ugdymo mokytojų paklausa ir pasiūla šalyje</i>	19
Pav. 6. <i>Pradinio ugdymo mokytojų paklausa ir pasiūla šalyje</i>	20
Pav. 7. <i>Pagrindinio ir vidurinio ugdymo mokytojų paklausa ir pasiūla šalyje</i>	21
Pav. 8. <i>Specialiųjų poreikių mokinių mokytojų paklausa ir pasiūla šalyje</i>	22
Pav. 9. <i>Auklėtojų ir socialinių pedagogų paklausa ir pasiūla šalyje</i>	23
Pav. 10. <i>Profesijų mokytojų paklausa ir pasiūla šalyje</i>	24
Pav. 11. <i>Pagrindiniai VDU 2017 metų veiklos rodikliai</i>	42
Pav. 12. <i>Įstaigos valdymo struktūros schema</i>	43

SANTRAUKA

Investicinis projektas *„Pedagogų rengimo centro įkūrimas“* (toliau vadinama – Projektas) parengtas siekiant įvertinti projekto reikalingumą, investicinius kaštus ir naudą bei pateikti informaciją, reikalingą sprendimui dėl projekto finansavimo priimti.

Įgyvendinant projektą VDU Edukologijos akademijos pedagogų rengimo centro aplinkos bus kuriamos, rekonstruojant K. Donelaičio g. 52., Kaune esančias patalpas. Pastato rekonstrukcija ir įrangos įsigijimas bus skirti įgyvendinti pedagogų rengimo studijų programas VDU, kaip Kauno pedagogų rengimo centre, kuris yra vienas iš trijų pedagogų rengimo centrų Lietuvoje, kaip tai numatyta LRS nutarime ir LRV nutarime. Projektas yra tiesiogiai susijęs su Lietuvos edukologijos universiteto veiklų perkėlimu į VDU bei su pedagogų rengimo infrastruktūros plėtojimu Kaune. Šiuo metu viena iš silpniausių pedagogų rengimo studijų vykdymo ir mokslo tyrimų kokybės užtikrinimo grandžių yra studijų patalpų techninė būklė ir esama infrastruktūra. Neišplėtotą mokslo ir mokomoji bazė tiesiogiai veikia nepakankamą studijų kokybę ir gali atsiliepti absolventų kvalifikacijai ir kompetencijai. Projektu siekiama modernizuoti esamą infrastruktūrą, sukuriant mokymosi aplinkas, kurios didintų studijų efektyvumą, gerintų studijų kokybę, užtikrintų aukštos kvalifikacijos specialistų rengimo ir jų sėkmingos integracijos į veiklos pasaulį ir sudarytų modernias sąlygas mokymuisi visą gyvenimą įvairioms visuomenės grupėms. Įgyvendinant projektą bus projektuojamos mobilios, lanksčios erdvės, skirtos individualiam, grupiniam darbui, erdvės kooperuotam darbui, sudarant sąlygas dėstytojams, mokslininkams ir praktikams kurti ir išbandyti inovatyvias metodikas, įrankius, atvirusius mokymosi išteklius ir kitas ugdymo priemones. Kuriant Pedagogų rengimo centrą įvertinama, kad 2018 m. VDU pradėjus priėmimą į naujas bakalauro ugdymo krypties programas Ilimokyklinė ir priešmokyklinė pedagogika, Pradinio ugdymo pedagogika ir ankstyvasis užsienio kalbos mokymas, Mokomojo dalyko pedagogika, Socialinė pedagogika, o taip pat magistrantūros studijų programas, tokias kaip Ilimokyklinė edukologija, Švietimo vadyba, Specialioji pedagogika, Muzikos edukologija, Profesijos edukologija, didesnei daliai LEU dėstytojų reikės vykti į VDU, kur turės būti sukurtos darbo vietos, taip pat įrengtos auditorijos naujai priimtiems bei daliai šiuo metu LEU studijuojantiems studentams. Projekto įgyvendinimo metu bus įrengta darbo vietos edukologijos studijų programų dėstytojams ir mokslo darbuotojams, padidintas auditorijų, laboratorijų, skaityklų, seminarų kambarių. Šios vietos skirtos edukologijos programų visų pakopų studentams, mokytojų kvalifikacijos kėlimui ir perkvalifikavimui.

I. PROJEKTO KONTEKSTAS

Ši IP dalis skirta paslaugų, kurių gerinimui ar plėtojimui rengiamas IP, konteksto ir jų poreikio pagrindimo analizei. Nagrinėjamos viešųjų paslaugų, kurių kokybei gerinti skirtas projektas, socialinis, ekonominis ir institucinis kontekstas, pagrindiniai socialiniai ekonominiai reiškiniai, prielaidos bei problemos formuojantys projekto poreikį, jų tendencijos iš projekto įgyvendinimo perspektyvos. Egzistuojančių problemų kurių kontekstas yra nagrinėjamas:

- Bendra aukštojo universitetinio išsilavinimo padėtis, problemos, iššūkiai ir tendencijos Lietuvoje;
- VDU esama situacija bendrame Lietuvos universitetinių studijų kontekste;
- Studijų esama situacija bei plėtros perspektyvos VDU vykdomų mokslo ir švietimo paslaugų kontekste. Problemos su kuriomis susiduriama ir jų sprendimo būdai;

1.1. Paslaugos pasiūla ir paklausa

1.1.1. Viešoji paslauga, kuriai skirtas projektas, jos svarba, paskirtis ir tikslai

Kaip tai numatyta 2012 m. birželio 28 d. Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu Nr. XI-2151 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Vytauto Didžiojo universiteto statuto patvirtinimo“ 1 priedėlio pakeitimo“ patvirtintame Vytauto Didžiojo universiteto statute, VDU pagrindinė veiklos sritis – švietimas. VDU pagrindinė veiklos rūšis – universitetinės studijos, moksliniai tyrimai ir taikomoji mokslo ir meno veikla. Universitete studijos vykdomos pagal laipsni suteikiančias ir laipsnio nesuteikiančias studijų programas. Visuomenės ir ūkio poreikiams tenkinti Universitetas organizuoja studijas, skirtas asmenims perkvalifikuoti, jų kvalifikacijai kelti, profesiniams gebėjimams tobulinti.

Kitos su projekto inicijuojamais tikslais susijusios viešųjų paslaugų veiklos, kurias gali vykdyti Universitetas (pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių) yra:

- moksliniai tyrimai ir taikomoji veikla, kodas – 72;
- kitas, niekur kitur nepriskirtas, švietimas, kodas – 85.59;
- švietimui būdingų paslaugų veikla, kodas – 85.6;
- bibliotekų ir archyvų veikla, kodas – 91.01;
- leidybinė veikla, kodas – 58;
- kita profesinė, mokslinė ir techninė veikla, kodas – 74;

Teikiamų VDU viešųjų paslaugų paskirtis – tenkinti prigimtinių pažinimo troškimą. Universitetas laiduoja mokslo ir studijų kokybę, visų šalies piliečių lygias teises įgyti aukštąjį universitetinį išsilavinimą ir sąlygas geriausiems dirbti mokslinį darbą, siekti mokslinio ir kūrybinio tobulėjimo, rūpinasi mokslo ir studijų sistemos atitiktimi visuomenės ir ūkio poreikiams, remia jos atvirumą ir integraciją į tarptautinę mokslinių tyrimų ir aukštojo mokslo erdvę. Vystoma darni mokslo ir studijų sistema grindžiama žinių visuomenės plėtotę, žiniomis grįstos ekonomikos plėtra, įtakančia darnų šalies vystymąsi, dinamišką ir konkurencingą šalies ūkio gyvenimą, socialinę ir ekonominę gerovę. Universitetas ugdo kūrybingą, išsilavinusią, orią, etiškai atsakingą, pilietišką, savarankišką ir verslią asmenybę, puoselėja civilizacinę Lietuvos tapatybę, palaiko, plėtoja ir kuria šalies ir pasaulio kultūros tradicijas.

1.1.2. Šiuo metu teikiamos viešosios paslaugos teikimo sąlygos

Laipsni suteikiančios studijų programos yra šios:

- Pirmoji pakopa – bakalauro studijos (suteikiamas bakalauro laipsnis arba bakalauro laipsnis ir kvalifikacija);
- Antroji pakopa – magistrantūros studijos (suteikiamas magistro ar licenciatų laipsnis arba magistro laipsnis ir kvalifikacija);
- Vientisosios, apimančios bakalauro ir magistro, studijos (suteikiamas magistro laipsnis arba magistro laipsnis ir kvalifikacija);
- Trečioji pakopa – mokslo ir meno doktorantūra (suteikiamas mokslo ar meno daktaro laipsnis).

Laipsnį suteikiančios studijos yra nuolatinės ir iššėstinės formų. Iššėstinės formos studijos yra mažiau intensyvios, bendra studijų trukmė neviršija 1,5 karto nuolatinės formos studijų.

Universitetas vykdo jungtines studijų programas, kurias baigus suteikiamas jungtinis kvalifikacinis laipsnis, taip pat programas, kurias baigus suteikiamas dvigubas kvalifikacinis laipsnis. Dvigubas kvalifikacinis laipsnis suteikiamas, kai studijų programa, greta pagrindinės studijų krypties reikalavimu, atitinka ir minimalius kitos studijų krypties reikalavimus.

Laipsnio nesuteikiančios studijų programos, skirtos kvalifikacijai įgyti ar savarankiškai praktinei veiklai pasirengti, yra studento mokymasis pagal studijų programos dalį, suteikiančią žinių ir gebėjimų, kurie įvertinami ir patvirtinami išduodamu pažymėjimu.

Laipsnį suteikiančių studijų programas tvirtina Senatas. Laipsnio nesuteikiančių studijų programas tvirtina fakultetu tarybos arba tuo tikslu rektoriaus sudaryta komisija.

Baigus pirmosios pakopos, antrosios pakopos ir vientisųjų studijų programas, išduodamas suteikta kvalifikacinis laipsnis liudijantis diplomą ir diplomo priedėlis (priedas), o baigus doktorantūrą ir apgynus daktaro disertaciją, – mokslo (meno) laipsnis liudijantis diplomą. Diplomo priedėlis (priedas) yra neatskiriama diplomo dalis, diplomą papildantis dokumentas, kuriame pateikiama informacija apie įgyto aukštojo išsilavinimo turinį. Universiteto diplomu blankai yra saviti ir registruojami Vyriausybės nustatyta tvarka.

Atsižvelgiant į VDU pagrindinę veiklos sritį ir pagrindinę teikiamų viešųjų paslaugų rūšį – aukštojo universitetinio išsilavinimo teikimą, šiuo metu teikiamos viešosios paslaugos organizuojamos sekančiai.

Akademiniai padaliniai:

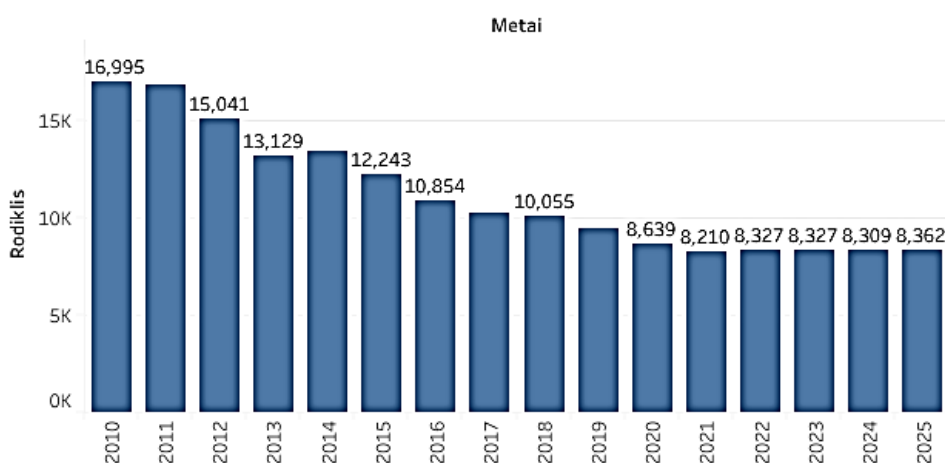
- Ekonomikos ir vadybos fakultetas
 - Ekonomikos katedra
 - Finansų katedra
 - Vadybos ir marketingo katedra
 - Verslo konsultavimo ir podiplominių studijų centras
- Gamtos mokslų fakultetas
 - Aplinkotyros katedra
 - Biochemijos ir biotechnologijų katedra
 - Biologijos bei Fizikos katedra
 - Aplinkos tyrimų centras
- Humanitarinių mokslų fakultetas
 - Anglų filologijos katedra
 - Kultūrų studijų ir etnologijos katedra
 - Istorijos katedra
 - Lietuvių kalbos katedra
 - Lietuvių literatūros katedra
 - Germanistikos ir romanistikos katedra
 - VDU Lietuvių išėivijos institutas
 - Tarpkultūrinės komunikacijos ir daugiakalbystės tyrimų centras
 - Kauno istorijos centras
 - Kompiuterinės lingvistikos centras
 - Kultūros tyrimų centras
 - Tarpkultūrinės komunikacijos ir daugiakalbystės tyrimų centrai
- Informatikos fakultetas
 - Matematikos ir statistikos katedra
 - Sistemų analizės katedra
 - Taikomosios informatikos katedra
 - Interneto ir mobiliųjų sprendimų laboratorija
 - Kompiuteriais valdomų sistemų laboratorija
 - Multimedijos laboratorija

- Katalikų teologijos fakultetas
 - Religijos studijų katedra
 - Teologijos katedra
 - Bažnytinės teisės katedros
 - Krikščioniškojo ugdymo centras
 - Lietuvos Katalikų bažnyčios istorijos centras
 - Santuokos ir šeimos studijų centras
- Menų fakultetas
 - Menotyros katedra
 - Teatrologijos katedra
 - Šiuolaikinių menų katedra
- Muzikos akademija
 - Dainavimo katedra
 - Džiazo katedra
 - Fortepijono katedra
 - Instrumentinės muzikos katedra
 - Styginių instrumentų skyrius
 - Pučiamųjų instrumentų skyrius
 - Muzikos teorijos ir pedagogikos katedra
 - Muzikos pedagogikos skyrius
 - Muzikos teorijos skyrius
- Politikos mokslų ir diplomatijos fakultetas
 - Politologijos katedra
 - Regionistikos katedra
 - Socialinės ir politinės teorijos katedra
 - Viešojo administravimo katedra
 - Viešosios komunikacijos katedra
 - Azijos studijų centras
 - Česlovo Milošo centras
 - Letonikos centras
- Socialinių mokslų fakultetas
 - Psichologijos katedra
 - Edukologijos institutas
 - Sociologijos katedra
 - Socialinio darbo katedra
 - Socialinio darbo kompetencijų centras
 - Socialinės antropologijos centras
 - Demografinių tyrimų centras
 - Socialinių tyrimų centras
 - Psichologijos klinika
- Teisės fakultetas
 - Privatinės teisės katedra
 - Viešosios teisės katedra
- Švietimo akademija
- Energetinio saugumo tyrimų centras
- Karjeros centras
- Menų centras
- Sporto centras
- Studentų centras
- Inovatyvių studijų institutas
- Užsienio kalbų institutas
- VDU Kauno botanikos sodas

1.1.3. Aukštojo universitetinio mokslo ir studijų problemos, iššūkiai ir tendencijos

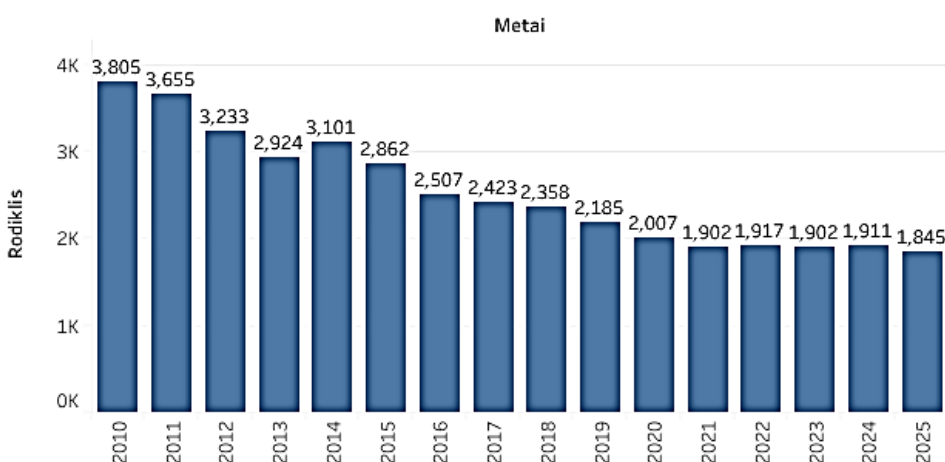
Nors remiantis MOSTA ir LAMA BPO parengtomis Lietuvos mokslo ir studijų būklės ir Bendrojo priėmimo į Lietuvos aukštąsias mokyklas rezultatų apžvalgomis konstatuojama, kad nuo 2008–2009 m. iki 2016–2017 m. studentų skaičius Lietuvos aukštosiose mokyklose sumažėjo daugiau nei trečdaliu: ir 2020 m. abiturientų, jei lygintume su 2010 m., bus beveik perpus mažiau: išliekant dabartinėms tendencijoms, tačiau 2020 m., palyginti su 2010 m., abiturientų skaičius mažiausiai pakis Vilniaus, Kauno ir Marijampolės apskrityse (sumažės atitinkamai 38 proc., 44 proc. ir 45 proc.), o kitose apskrityse abiturientų skaičius bus sumažėjęs maždaug du kartus. Vis mažesnė Utenos, Panevėžio, Šiaulių ir Klaipėdos apskrities absolventų dalis renkasi studijas kolegijose – nėra priežasties manyti, kad ši tendencija pasikeis. Tarp apskričių, kuriose yra universitetai, abiturientų, įstojusių į universitetus, labiausiai sumažės Šiaulių apskrityje – 46 proc., o Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos apskrityse atitinkamai 34 proc., 41 proc. ir 30 proc.

Nežiūrint į neigiamas tendencijas reikalinga atkreipti dėmesį, kad pagal MOSTA abiturientų stojimų duomenys prognozuojama, kad iki 2025 m., įstojusių į universitetus abiturientų skaičius tiek Lietuvos mastu, tiek vertinant Kauno regioną nuo 2021 metų stabilizuotis (Pav. 1, Pav. 2).

Pav. 1. Abiturientų įstojusių į universitetus prognozės iki 2025 m (Bendrai Lietuvoje).

Informacijos šaltinis: http://rodikliai.mosta.lt/?lang=lt&kpi_type=olevel&kpi_group=3

Pav. 2. Abiturientų įstojusių į universitetus prognozės iki 2025 m (Kauno regione).

Informacijos šaltinis: http://rodikliai.mosta.lt/?lang=lt&kpi_type=olevel&kpi_group=3

Pagal universitetų skaičių, tenkantį 100 tūkst. gyventojų, Lietuva yra viena pirmaujančių Europoje: Lietuvą lenkia tik mažiausiai gyventojų turinčios šalys– Lichtenšteinas, Islandija bei Bosnija

ir Hercegovina. Nesiimant jokių veiksmų, MOSTA skaičiavimais, 2020 m. visi šalies universitetai bendrai priims mažiau studentų, nei keturi didžiausieji jų priėmė 2010 m. Studijų programų skaičius, nepaisant studentų mažėjimo, auga, ypač socialinių mokslų srityje. Kartu vis daugiau studijų programų pritraukia iki 10 studentų.

Aukštojo mokslo ir mokslo sektoriaus fragmentiškumas ekspertų išvadose minimas dažnai. Nurodomi tokie aspektai, kaip per mažos ir pernelyg susikonglomeravusios didmiesčiuose aukštosios mokyklos, studijų programų persidengimas, mokslinių tyrimų teminis dubliavimasis, mokslo ir studijų infrastruktūros fragmentiškumas.

Taip pat pastebima studijų infrastruktūros fragmentacija: kolegijos plačiai nesinaudoja universitetų ir profesinių mokyklų materialine baze, universitetai ir profesinės mokyklos – kolegijų.

Lietuvos mokslo ir aukštojo mokslo orientacija į vietos rinką įvardijama įvairiose tarptautinių ekspertų teikiamose ataskaitose¹. Pagrindiniai argumentai, iliustruojantys Lietuvos sistemos uždumą bei žemo tarptautinio konkurencingumo priežastis, yra šios: Neigiamas tarptautinio mobilumo balansas: daugiau studentų ir akademinį darbuotojų išvyksta, nei atvyksta. Iš Lietuvos tyrėjai ilgesniems nei 15 dienų vizitams išvyksta 3,5 karto dažniau, nei į Lietuvą atvyksta tyrėjai iš užsienio. Iš Lietuvos į ES 27 / EEE / šalių kandidačių aukštąsias mokyklas studijuoti visos studijų programos išvyksta (2012 m. duomenimis) apie 8 proc. studentų, kai ES vidurkis – apie 3,5 proc. Į Lietuvą atvykusių studijuoti iš ES 27 / EEE / šalių kandidačių studentų skaičius sudaro tik 0,2 proc., kai ES 27 vidurkis – 3,6 proc. Viena iš priežasčių, kodėl užsienio studentams Lietuva nėra patraukli, – užsienio studentai turi mažai galimybių gauti valstybės finansuojamas studijų vietas dėl akademiniais pasiekimais pagrįstos tokių vietų skirstymo tvarkos. Taip pat nėra didelis studijų, vykstančių užsienio kalba, skaičius. 2014 m. duomenimis, iš 1804 įregistruotų studijų programų, anglų k. buvo teikiamos 230, rusų k. – 47, vokiečių k. – 10, prancūzų k. – 4. Vis dėlto studijuojančiųjų užsienio kalba skaičiai auga. Pvz., anglų kalba (kai studijuojama tik viena kalba) 2012–2013 s. m. studijavo 3000 studentų, o 2015–2016 s. m. – 5662 studentai.

1.1.4. Pedagoginių ir edukologinių mokslo ir studijų esama būklė ir bendrosios tendencijos

Analizuojant išimtinai pedagoginių ir edukologinių studijų krypties (ugdymo mokslai) esamą būklę ir bendrąsias tendencijas galima konstatuoti, kad pagal agreguotus Lietuvos aukštųjų mokyklų asociacija bendrajam priėmimui organizuoti (toliau – Asociacija, LAMA BPO)² ir Atviros informavimo konsultavimo orientavimo sistemos prie Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos (toliau – AIKOS, Duomenų tvarkytojas – Švietimo informacinių technologijų centras)³ šiuo metu t.y. 2018 metų lapkričio duomenimis yra patvirtinta 62 pirmosios pakopos ir vientisųjų ugdymo krypties mokslo ir studijų programų, kurias vykdo 7 universitetai ir 5 kolegijos⁴ (Lentelė 1, Lentelė 2).

Lentelė 1. Ugdymo mokslų ir studijų programos pagal LAMA BPO duomenis.

	Universitetas						Kolegija							
	Vytauto Didžiojo universitetas	Šiaulių universitetas	Klaipėdos universitetas	Vilniaus universitetas	Lietuvos sporto universitetas	Mykolo Romerio universitetas	Iš viso	Panevėžio kolegija	Vilniaus kolegija	Kauno kolegija	Klaipėdos valstybinė kolegija	Marijampolės kolegija	Iš viso	Iš viso
Vaikystės pedagogika			2	1			3		2			2	4	7
Pradinio ugdymo pedagogika	1	2					3		2		1		3	6
STEAM pedagogika**	6						6							6

¹ Bolonijos proceso įgyvendinimo ataskaita (2015), Lithuania Country Report, EC, 2016

² <http://bakalauras.lamabpo.lt/bakalauro-ir-vientisos-studijos/programu-sarasas/> (filtras: Krypčių grupė – Ugdymo mokslai)

³ <https://www.aikos.smm.lt/studijuoti/SitePages/Noriu%20studijuoti.aspx?ss=31cbbb7d-0642-4323-97a2-4dce2589d439>

⁴ Reikalinga pažymėti, kad LAMA BPO ir AIKOS pateikiami duomenys nežymiai skiriasi.

	Universitetas						Kolegija						
	Vytauto Didžiojo universitetas	Šiaulių universitetas	Klaipėdos universitetas	Vilniaus universitetas	Lietuvos sporto universitetas	Mykolo Romerio universitetas	Iš viso	Panevėžio kolegija	Vilniaus kolegija	Kauno kolegija	Klaipėdos valstybinė kolegija	Marijampolės kolegija	Iš viso
Muzikos pedagogika*	1	2					3	2					5
Ikimokyklinė ir priešmokyklinė pedagogika	2						2				2		4
Socialinė pedagogika		2				1	3			1			4
Ikimokyklinis ir priešmokyklinis ugdymas								2		2			4
Kūno kultūros ir sporto pedagogika		2	2				4						4
Meninio ugdymo pedagogika**	4						4						4
Gamtamokslinis ugdymas				3			3						3
Menų pedagogika			3				3						3
Kūno kultūra ir sportas					2		2						2
Specialioji pedagogika ir logopedija		2					2						2
Integruotų gamtos mokslų pedagogika		2					2						2
Kalbų ugdymo pedagogika**	2						2						2
Lenkų filologija	1						1						1
Socialinio ugdymo pedagogika**	1						1						1
Andragogika			1				1						1
Religijos pedagogika	1						1						1
Iš viso	19	12	8	4	2	1	46	4	4	3	3	2	62

* Muzikos pedagogikos programos VDU šiuo metu nenumatoma vykdyti.

Lentelė 2. Ugdymo mokslų ir studijų programos pagal AIKOS duomenis.

	Universitetas								Kolegija							
	Klaipėdos universitetas	Šiaulių universitetas	Vytauto Didžiojo universitetas	Mykolo Romerio universitetas	Vilniaus universitetas	Lietuvos sporto universitetas	Kauno technologijos universitetas	Iš viso	Kauno kolegija	Klaipėdos valstybinė kolegija	Panevėžio kolegija	Vilniaus kolegija	Marijampolės kolegija	Iš viso	Lietuvos muzikos ir teatro akademija	Iš viso
Edukologija	5	4	4	2	2	2	2	21								21
Edukologija		1			1		1	3								3
Švietimo vadyba**	1		1					2								2
Pedagogika***	1		1					2								2
Andragogika	2							2								2
Specialioji pedagogika		1						1								1
Karjeros edukologija		1						1								1
Sporto edukologija						1		1								1
Karjeros valdymas***			1					1								1
Socialinė pedagogika ir teisės pagrindai				1				1								1
Kūno kultūra						1		1								1
Specialioji pedagogika ir logopedija		1						1								1
Edukacinių technologijų valdymas				1				1								1
Švietimas ir informacinės technologijos***			1					1								1

	Universitetas								Kolegija							
	Klaipėdos universitetas	Šiaulių universitetas	Vytauto Didžiojo universitetas	Mykolo Romerio universitetas	Vilniaus universitetas	Lietuvos sporto universitetas	Kauno technologijos universitetas	Iš viso	Kauno kolegija	Klaipėdos valstybinė kolegija	Panevėžio kolegija	Vilniaus kolegija	Marijampolės kolegija	Iš viso	Lietuvos muzikos ir teatro akademija	Iš viso
Ikimokyklinis ir pradinis ugdymas	1							1								1
Pedagogikos studijos							1	1								1
Mokyklos pedagogika					1			1								1
Mokytojo su dalyko specializacija rengimas	5	6	3		1	1		16	1		1	1		3	2	21
Muzikos pedagogika*		2	1					3			1			1		4
Menų pedagogika	2							2							2	4
Socialinė pedagogika	1	1						2	1					1		3
Kūno kultūros ir sporto pedagogika	1	1						2								2
Kūno kultūra ir sportas						1		1								1
Pradinio ugdymo pedagogika												1		1		1
Integruotų gamtos mokslų pedagogika		1						1								1
Fizinio aktyvumo ir sporto pedagogika	1							1								1
Religijos pedagogika			1					1								1
Gamtamokslinis ugdymas					1			1								1
Kūno kultūros ir sporto edukologija		1						1								1
Mokomojo dalyko pedagogika**			1					1								1
Mokytojo ikimokykliniam ugdymui rengimas	2	1	2					5	1	1	1	1	1	5		10
Vaikystės pedagogika	1							1				1	1	2		3
Ikimokyklinis ir priešmokyklinis ugdymas									1		1			2		2
Ikimokyklinė ir priešmokyklinė pedagogika			1					1		1				1		2
Šeimos edukologija ir vaiko teisių apsauga	1							1								1
Pradinio ugdymo pedagogika ir ikimokyklinis ugdymas		1						1								1
Pradinio ugdymo pedagogika ir ankstyvasis užsienio kalbos mokymas			1					1								1
Pedagoginė specializacija					1			1		1				1		2
Vaikystės pedagogika					1			1								1
Pradinio ugdymo pedagogika										1				1		1
Švietimas (plačiosios programos)					2			2								2
Pedagogika					1			1								1
Laisvalaikio ir pramogų edukacija					1			1								1
Iš viso	12	11	9	4	4	3	2	45	2	2	2	2	1	9	2	56

* Muzikos pedagogikos programos VDU šiuo metu nenumatoma vykdyti.

PASTABA**: Bakalauro programa „Mokomojo dalyko pedagogika“ yra viena, kurioje yra 4 kryptys su specializacijomis:

- Socialinio ugdymo pedagogika (geografija ir istorija) (dieninė NL);
- Kalbų ugdymo pedagogika:
 - Kalbų ugdymo pedagogika (anglų ir kita užsienio kalba; galimybė įgyti 2 užsienio kalbų mokytojo kvalifikaciją) (dieninė NL)
 - Kalbų ugdymo pedagogika (lietuvių kalba ir literatūra) (dieninė NL)
- Gamtamokslinio ugdymo (STEAM) pedagogika:

- STEAM pedagogika (biologijos pedagogika; įgyjama dviejų mokomųjų dalykų mokytojo kvalifikacija papildomai pasirenkant iš matematikos, informatikos, chemijos, fizikos, technologijų) (dieninė NL)
 - STEAM pedagogika (chemijos pedagogika; įgyjama dviejų mokomųjų dalykų mokytojo kvalifikacija papildomai pasirenkant iš matematikos, informatikos, biologijos, fizikos, technologijų) (dieninė NL)
 - STEAM pedagogika (fizikos pedagogika; įgyjama dviejų mokomųjų dalykų mokytojo kvalifikacija papildomai pasirenkant iš matematikos, informatikos, biologijos, chemijos, technologijų) (dieninė NL)
 - STEAM pedagogika (informatikos pedagogika; įgyjama dviejų mokomųjų dalykų mokytojo kvalifikacija papildomai pasirenkant iš matematikos, biologijos, chemijos, fizikos, technologijų) (dieninė NL)
 - STEAM pedagogika (matematikos pedagogika; įgyjama dviejų mokomųjų dalykų mokytojo kvalifikacija papildomai pasirenkant iš informatikos, biologijos, chemijos, fizikos, technologijų) (dieninė NL)
 - STEAM pedagogika (technologijų pedagogika; įgyjama dviejų mokomųjų dalykų mokytojo kvalifikacija papildomai pasirenkant iš matematikos, informatikos, biologijos, chemijos, fizikos) (dieninė NL)
 - Meninio ugdymo pedagogika:
 - Meninio ugdymo pedagogika (dailė) (dieninė NL)
 - Meninio ugdymo pedagogika (muzika) (dieninė NL)
 - Meninio ugdymo pedagogika (šokis) (dieninė NL)
 - Meninio ugdymo pedagogika (teatras) (dieninė NL)
- Švietimo vadyba yra antros pakopos magistro studijų programa.

PASTABA***: Programa Pedagogika yra vienerių metų profesinių studijų programa. Ji suteikia pedagogo kvalifikaciją, tačiau nėra nei bakalauro, nei magistro. Karjeros valdymas, Švietimas ir informacinės technologijos programos yra pirmos pakopos bakalauro programos nesuteikiančios pedagogo kvalifikacijos.

Kaip galima pastebėti, remiantis LAMA BPO duomenimis, 2019 metais daugiausiai akredituotų ugdymo mokslo studijų krypties programų (studijų programų kryptių) į kurias priimami pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų studentai turėjo VDU. Reikalinga pažymėti, kad pirmos pakopos Muzikos pedagogikos studijų programos šiuo metu neplanuojama vykdyti. Tokiu būdu vertinant studijų programų/kryptių dubliavimąsi galima pastebėti, kad iš viso šalies mastu dubliuojasi tik pradinio ir ikimokyklinės bei priešmokyklinės pedagogikos programos, tačiau tai nulemta objektyvių priežasčių dėl šios srities pedagogų trūkumo šalyje.

Remiantis galutiniais 2019 metų ugdymo mokslo srities studentų įstojimo duomenimis iš viso į naujas ugdymo mokslo srities studijų programas buvo priimta 305 studentai, iš jų 115 į VDU.

Lentelė 3. Į ugdymo mokslo srities studijas priimtų studentų skaičius 2018 metų duomenimis.

Studijų programa	Universitetas						Iš viso
	VDU	ŠU	LSU	KU	VU	MRU	
Mokomojo dalyko pedagogika	56						56
Kūno kultūros ir sporto pedagogika		27		21			48
Vaikystės pedagogika				15	29		44
Kūno kultūra ir sportas			44				44
Pradinio ugdymo pedagogika ir ankstyvasis užsienio kalbos mokymas	28						28
Pradinio ugdymo pedagogika ir ikimokyklinis ugdymas		20					20

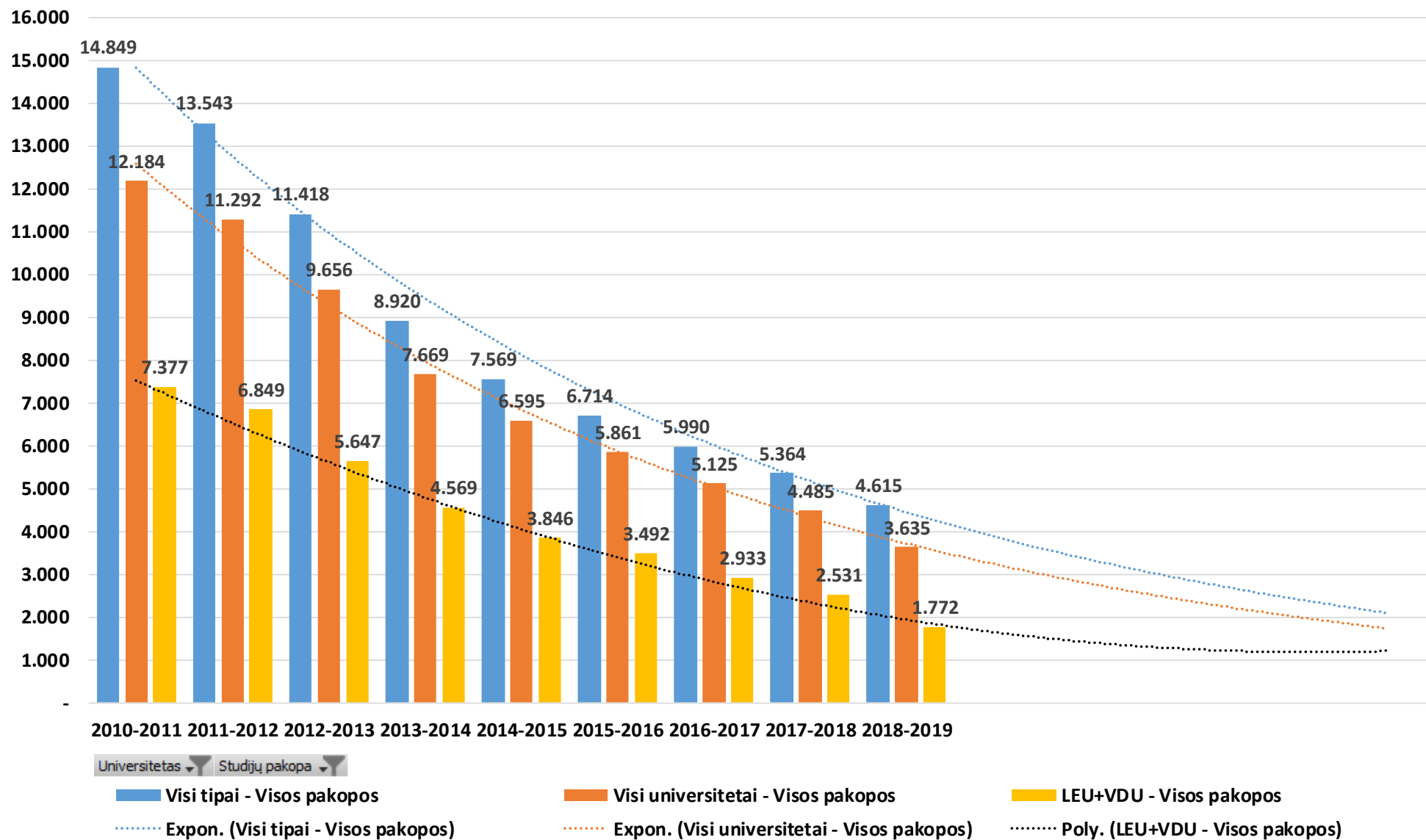
Studijų programa	Universitetas						Iš viso
	VDU	ŠU	LSU	KU	VU	MRU	
Specialioji pedagogika ir logopedija		19					19
Muzikos pedagogika		15					15
Ikimokyklinė ir priešmokyklinė pedagogika	14						14
Religijos pedagogika	13						13
Lenkų filologija	4						4
Socialinė pedagogika		0					0
Socialinė pedagogika ir teisės pagrindai						0	0
Integruotų gamtos mokslų pedagogika		0					0
Menų pedagogika				0			0
Gamtamokslinis ugdymas					0		0
Andragogika				0			0
Iš viso	115	81	44	36	29	0	305

Atskirai reikalinga pažymėti, kad universitetų pertvarkos ir susijungimo rezultate bus užbaigos ir nutrauktos LEU vykdytos 41 pirmos pakopos (bakalauro) ir 29 antros pakopos (magistro) studijų programos/kryptys.

Analizuojant bendra ugdymo mokslų ir studijų krypties studentų skaičių galima pastebėti, kad nuo 2010 metų studijuojančių skaičius nuosekliai mažėjo (Pav. 3). Bendras visų aukštojo mokslo švietimo įstaigų (universitetų, kolegijų) ugdymo mokslų ir studijų krypties studentų skaičius sumažėjo nuo beveik 15 tūkst. 2010-2011 m. mokslų periodu iki 4,6 tūkst. 2018-2019 m. laikotarpiu. Reikalinga pažymėti, kad procentinė pasiskirstymo išraiška tarp studijuojančių ugdymo mokslus visų tipų aukštojo mokslo įstaigose ir universitetuose bei LEU ir VDU universitetuose visu laikotarpiu, išskyrus 2018-2019 m. laikotarpį, išliko beveik nepakitusi ir atitinkamai sudarė: ~85 proc. visų ugdymo mokslų ir studijų krypties studentų studijavo universitetuose (atitinkamai 15 proc. kolegijose). Iš jų ~60 proc. studijavo LEU ir VDU arba kitaip tariant tai sudarė ~50 proc. visų ugdymo mokslus studijuojančių studentų. Atitinkamai pastebimas ženklus pokytis 2018-2019 m. studijų laikotarpiu, kadangi 2018 metais dėl prisijungimo prie VDU, LEU nutraukė priėmimą į studijų programas, tačiau atsižvelgiant į VDU ir LEU susijungimą ir pereinamąjį laikotarpį, VDU vykdė studentų priėmimą į ribotą kiekį ugdymo mokslų krypties studijų programų.

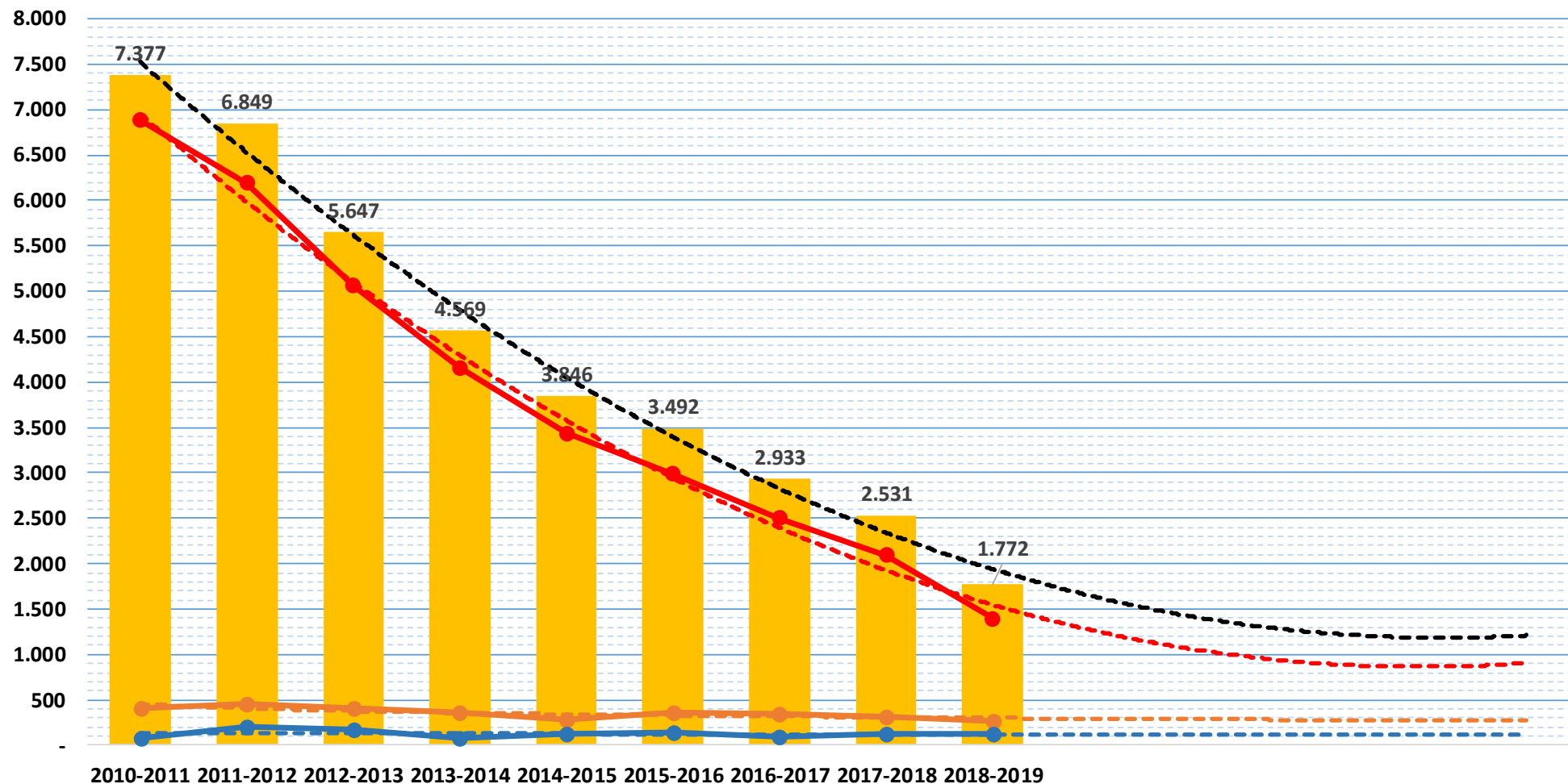
Atsižvelgiant į ugdymo mokslų studentų pokyčių bei apskritai bendras studentų pokyčių tendencijas (Pav. 1, Pav. 2), galima daryti išvada, kad bendras ugdymo mokslų studentų skaičius artimiausiu 5 metų laikotarpiu stabilizuosis ir sieks ~2.000 studentų (visų aukštojo mokslo įstaigų tipuose ir studijų pakopose).

Atskirai analizuojant bendrą VDU ir LEU ugdymo mokslų studentų skaičiaus pokyčių dinamiką, galima daryti išvada, kad potencialus studentų skaičius artimiausiu 5 laikotarpiu galėtų stabilizuotis ir siekti ~ 1.200 studijuojančių. Šiuo atveju labiausiai tikėtina, kad antrosios pakopos ir laipsnio nesuteikiančių studijų studentų skaičius išliks panašus kaip ir 2010-2019 m. laikotarpiu. Tuo tarpu pirmos pakopos studentų skaičius sumažės, tai natūraliai bus nulemta ir ugdymo mokslų studijų programų skaičiaus optimizavimu, ir stabilizuosis ~900 studentų skaičiaus ribose (Pav. 4).

Pav. 3. Bendri ugdymo mokslų studentų skaičiaus pokyčiai 2010-2019 metų laikotarpiu.

Informacijos šaltinis: parengta pagal Švietimo valdymo informacinę sistemos duomenis (http://svis.emokykla.lt/lt/index/a_view/40).

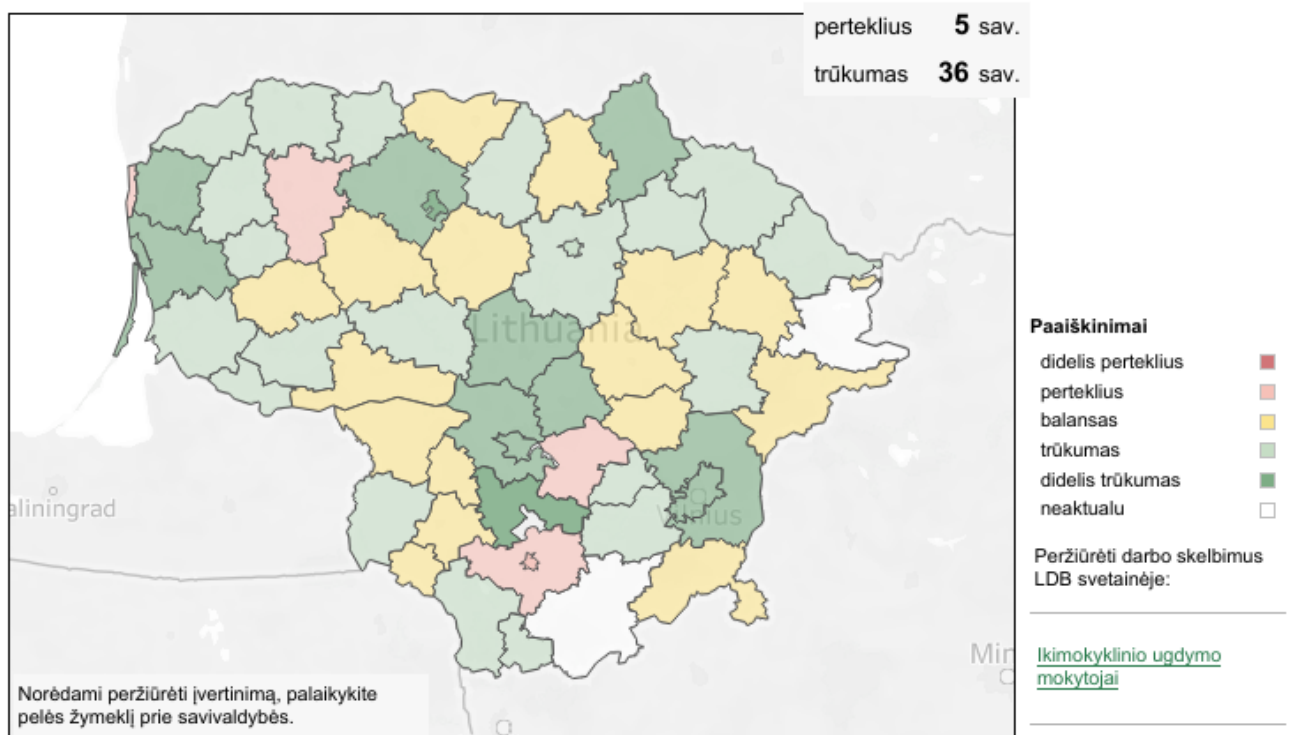

Pav. 4. VDU ir LEU ugdymo mokslų studentų skaičiaus pokyčiai 2010-2019 metų laikotarpiu.

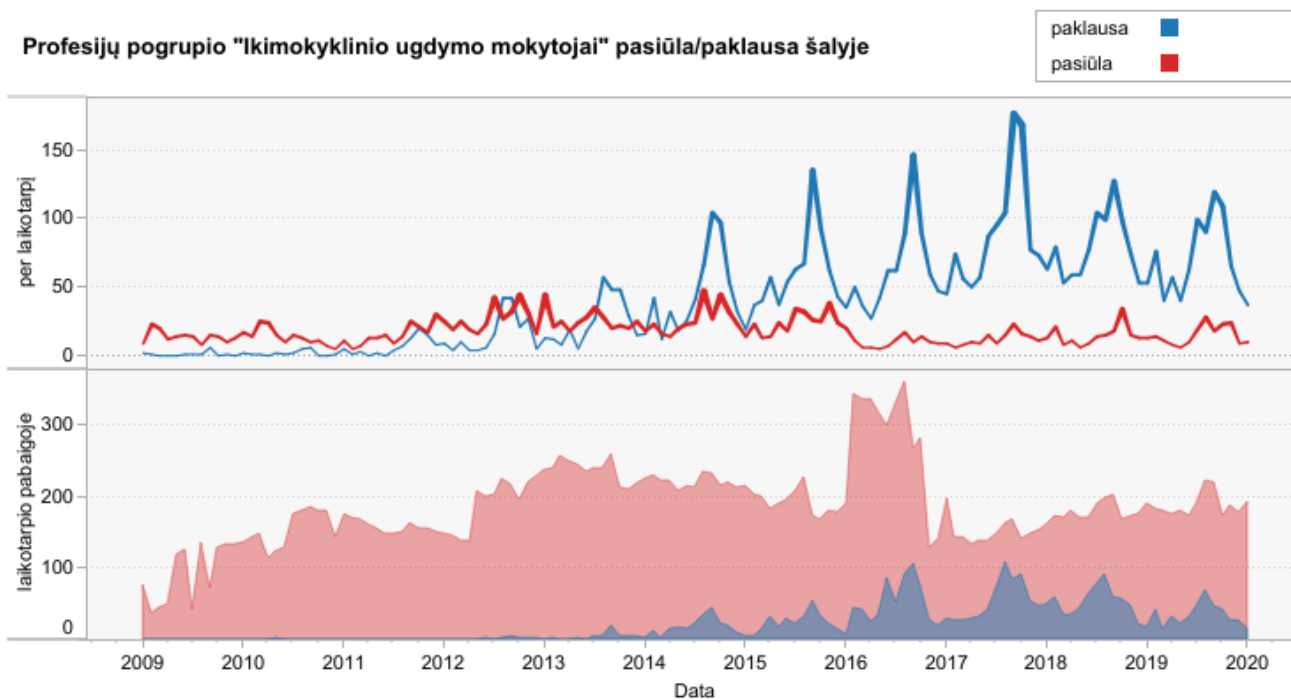
Informacijos šaltinis: parengta pagal Švietimo valdymo informacinę sistemos duomenis (http://svis.emokykla.lt/lt/index/a_view/40).

Remiantis Lietuvos užimtumo tarnybos duomenimis (<http://www.ldb.lt>) šiuo metu šalyje labiausiai trūksta ikimokyklinio ugdymo, specialiųjų poreikių mokinių ir profesijos mokytojų. Žvelgiant į esančias ir ateities perspektyvas stebima auganti šių specialistų poreikių tendencija. Tuo tarpu pradinio, ugdymo ir auklėtojų ir socialinių pedagogų specialistų pasiūla ir paklausa yra subalansuota, tačiau reikalinga pažymėti, kad ilgalaikė tendencija rodo šių specialistų poreikio augimą. Nors šiuo metu pastebima nežymus pagrindinio ir vidurinio ugdymo specialistų perteklius, tačiau išliekant stabiliai šių specialistų paklausai pastebima pasiūlos mažėjimo tendencija (Pav. 5-Pav. 10).

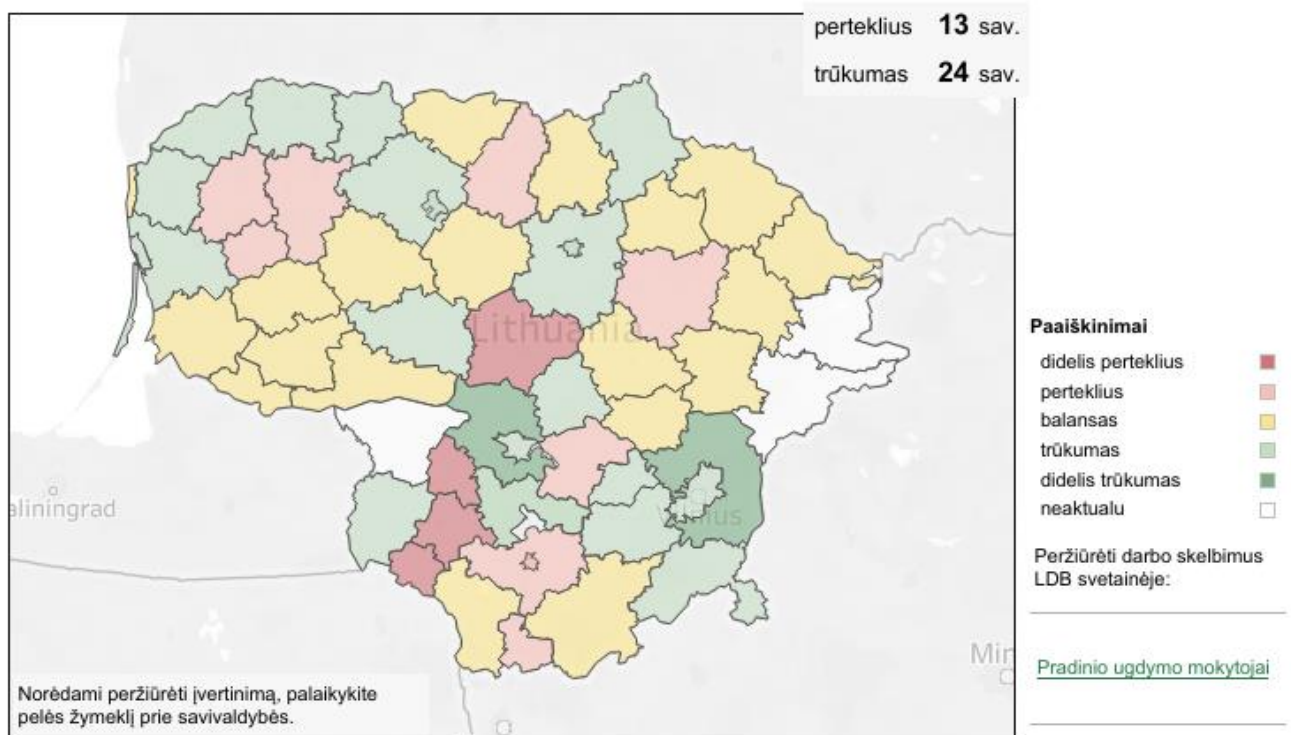
Stebint 2009-2020 metų duomenis galima daryti išvadą, kad ateityje ugdymo mokslų specialistų poreikis augs, tačiau dėl mažėjančio studentų skaičiaus iškils specialistų trūkumo problema.

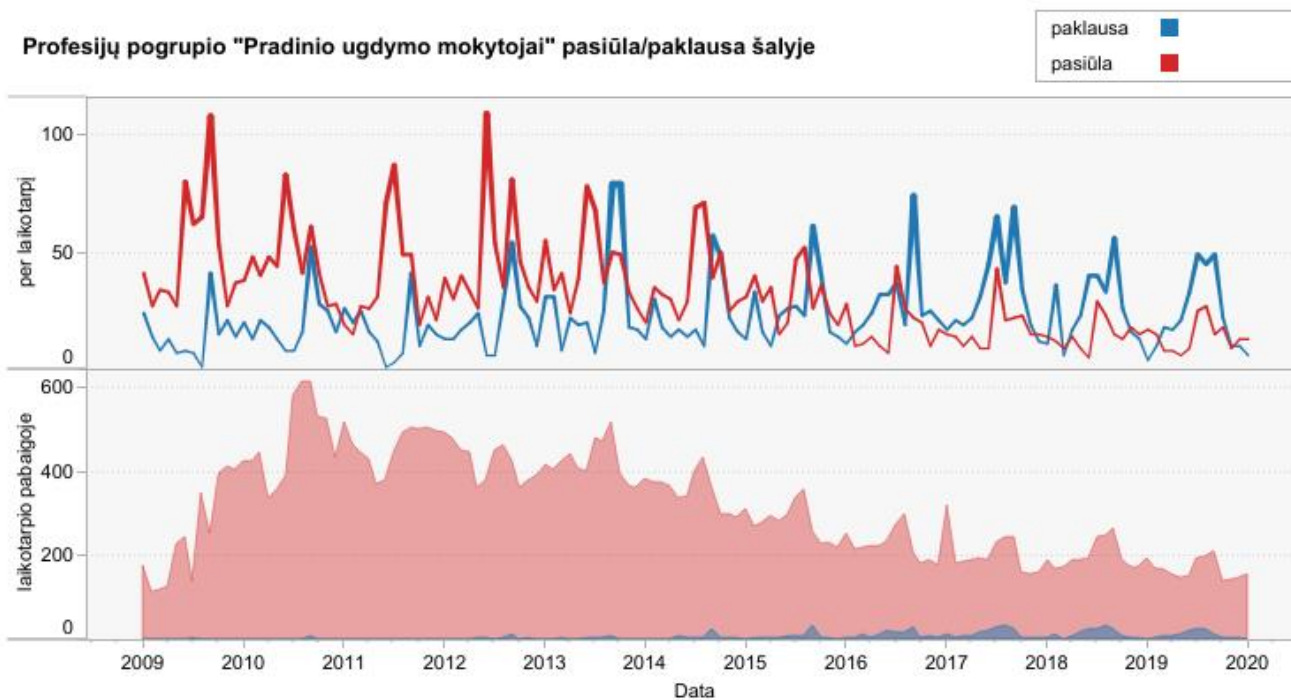
Profesijų pogrupio "Ikimokyklinio ugdymo mokytojai" pasiūla/paklausa šalyje

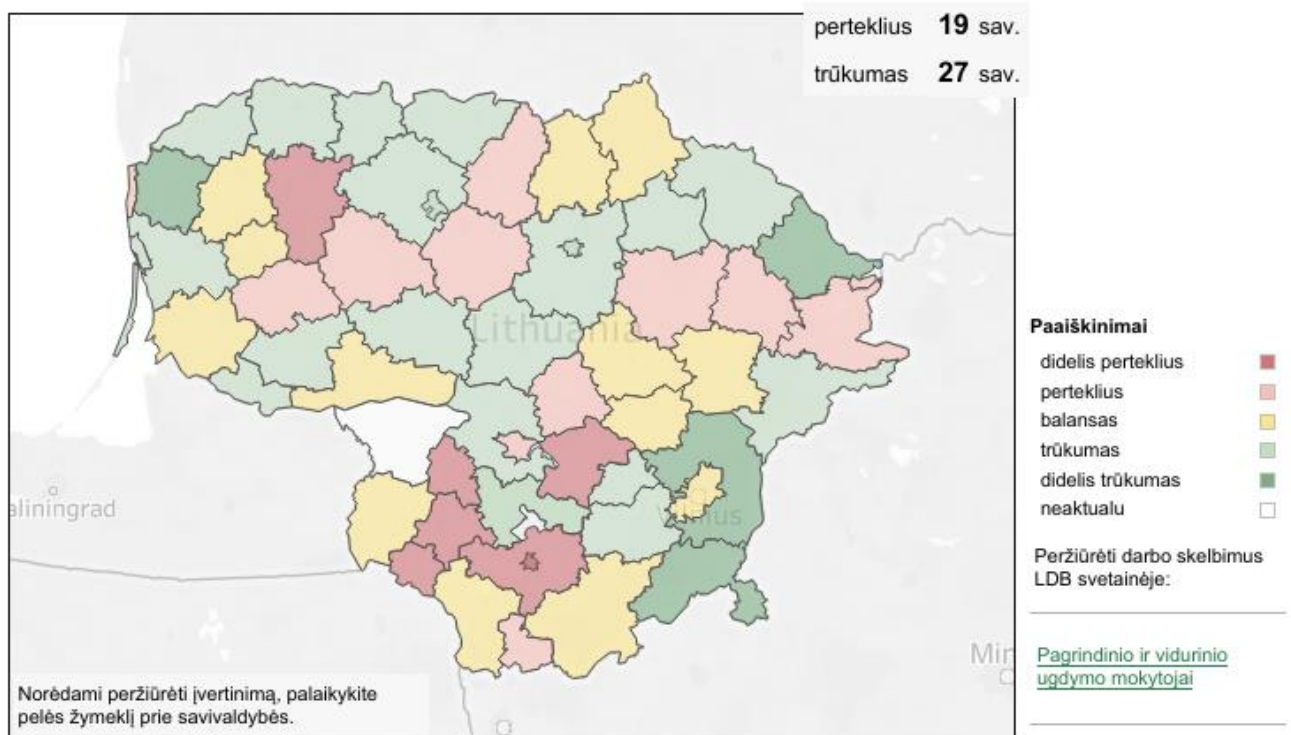
Pav. 5. Ikimokyklinio ugdymo mokytojų paklausa ir pasiūla šalyje.
Informacijos šaltinis: http://www.ldb.lt/Informacija/DarboRinka/Puslapiai/Profesiju_zemelapis.aspx.

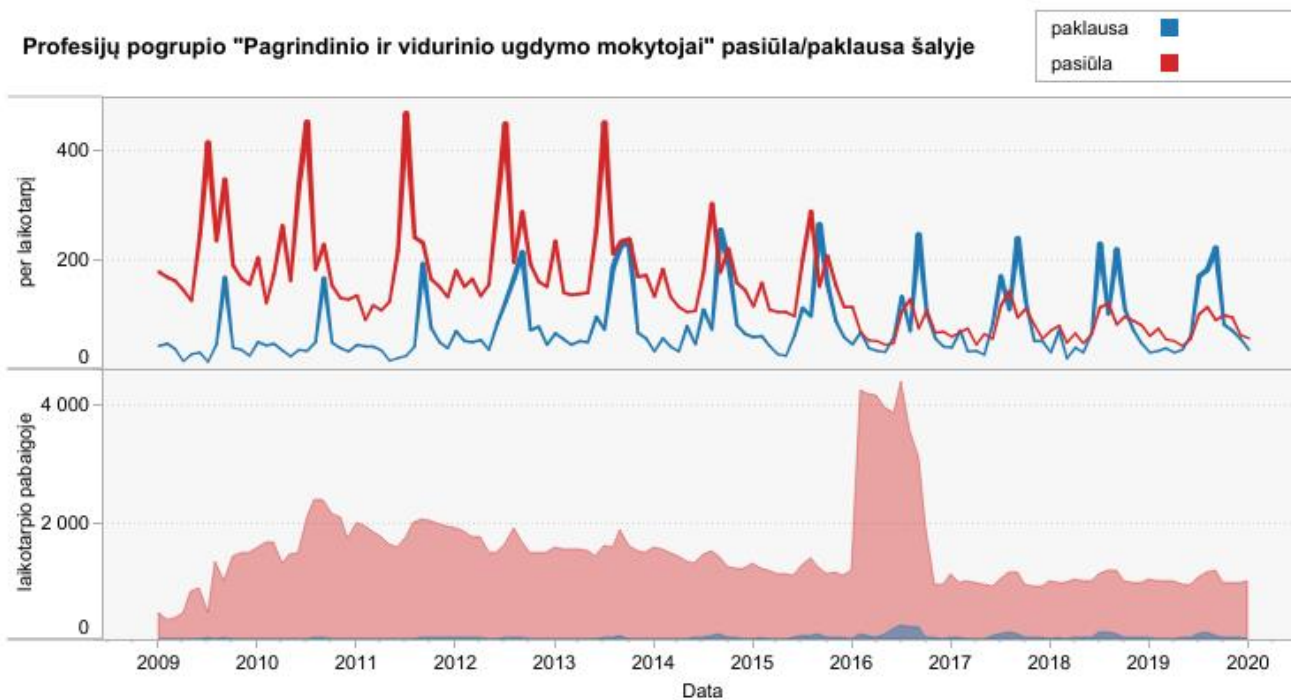
Profesijų pogrupio "Pradinio ugdymo mokytojai" pasiūla/paklausa šalyje

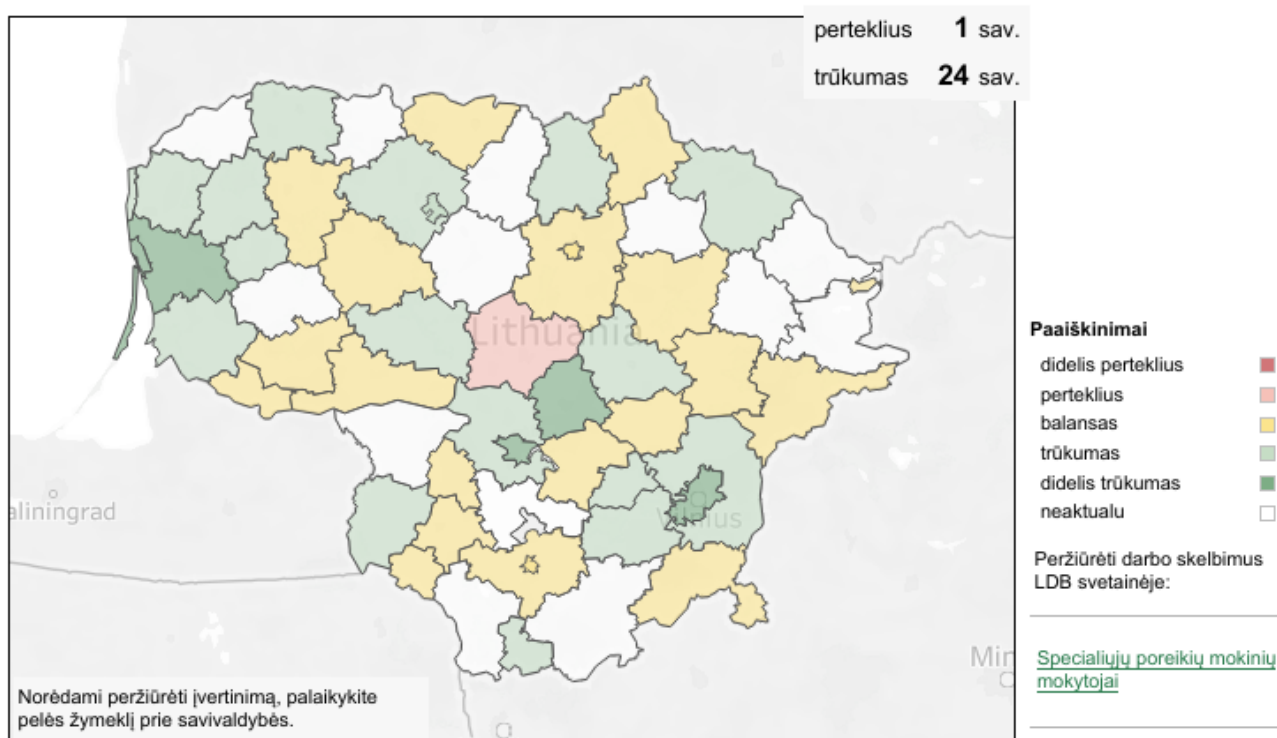
Pav. 6. Pradinio ugdymo mokytojų paklausa ir pasiūla šalyje.
Informacijos šaltinis: http://www.ldb.lt/Informacija/DarboRinka/Puslapiai/Profesiju_zemelapis.aspx.

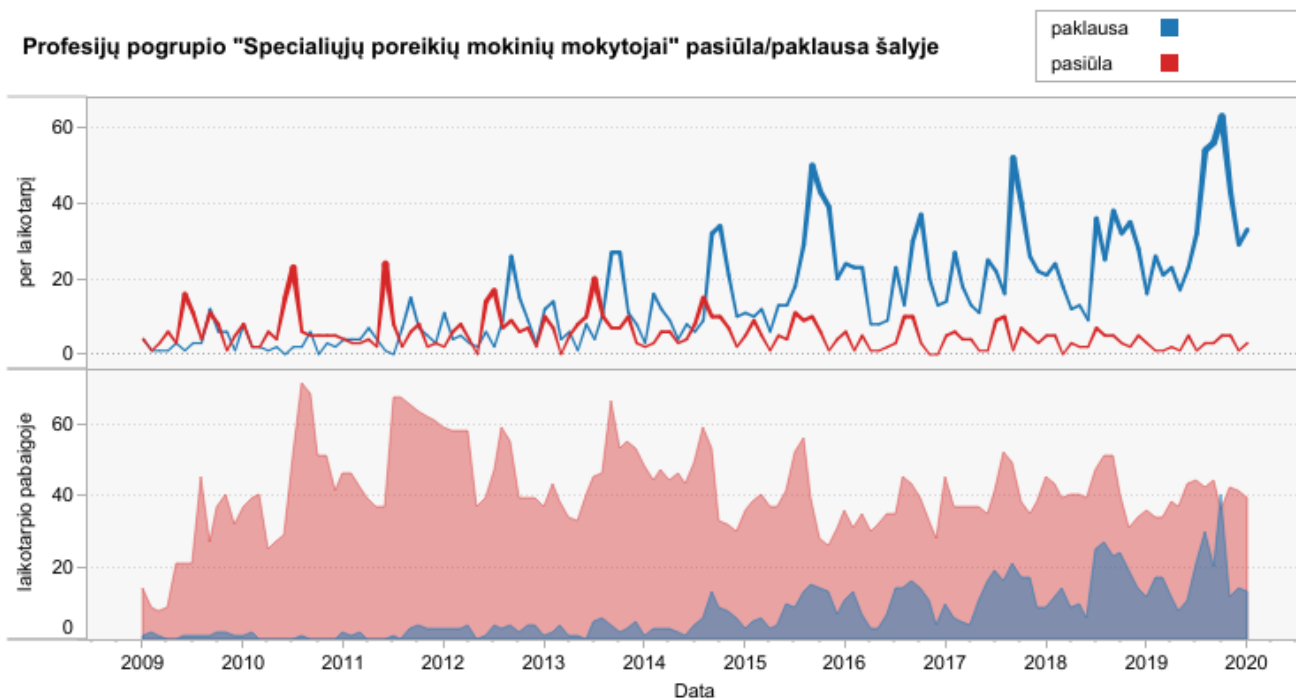
Profesijų pogrupio "Pagrindinio ir vidurinio ugdymo mokytojai" pasiūla/paklausa šalyje

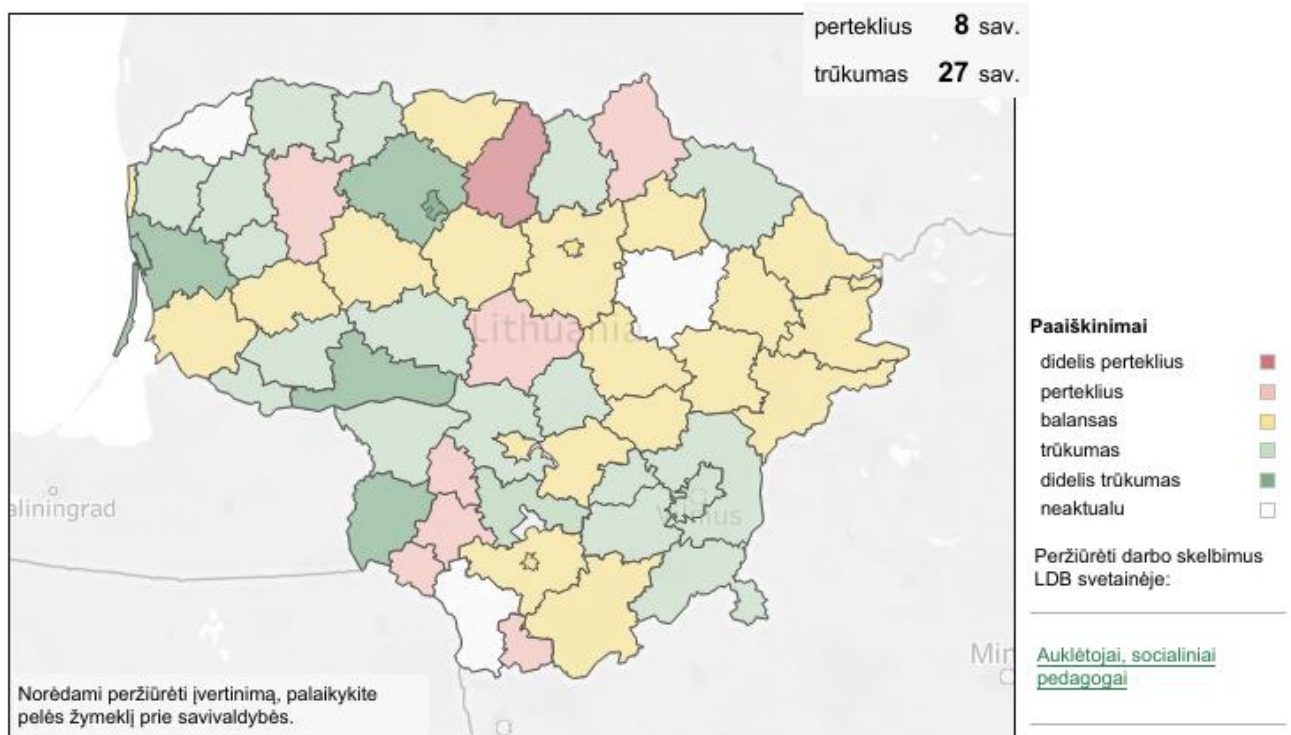
Pav. 7. Pagrindinio ir vidurinio ugdymo mokytojų paklausa ir pasiūla šalyje.
Informacijos šaltinis: http://www.ldb.lt/Informacija/DarboRinka/Puslapiai/Profesiju_zemelapis.aspx.

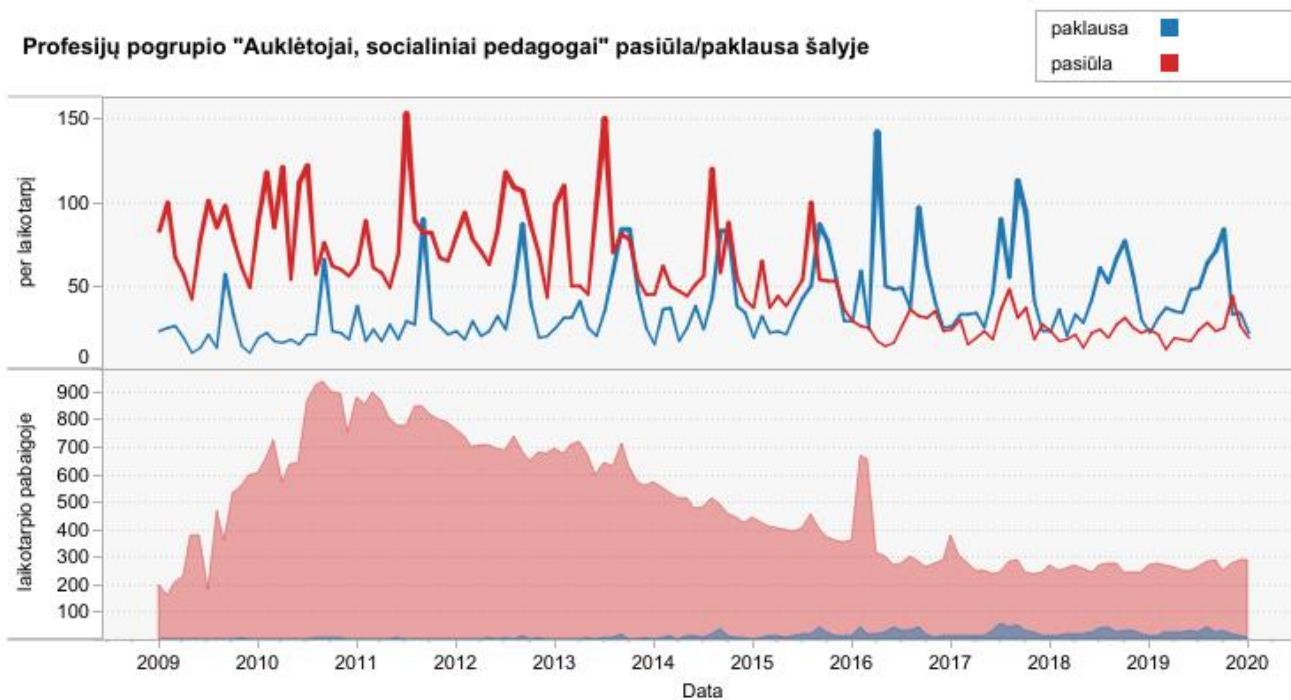
Profesijų pogrupio "Specialiųjų poreikių mokinių mokytojai" pasiūla/paklausa šalyje

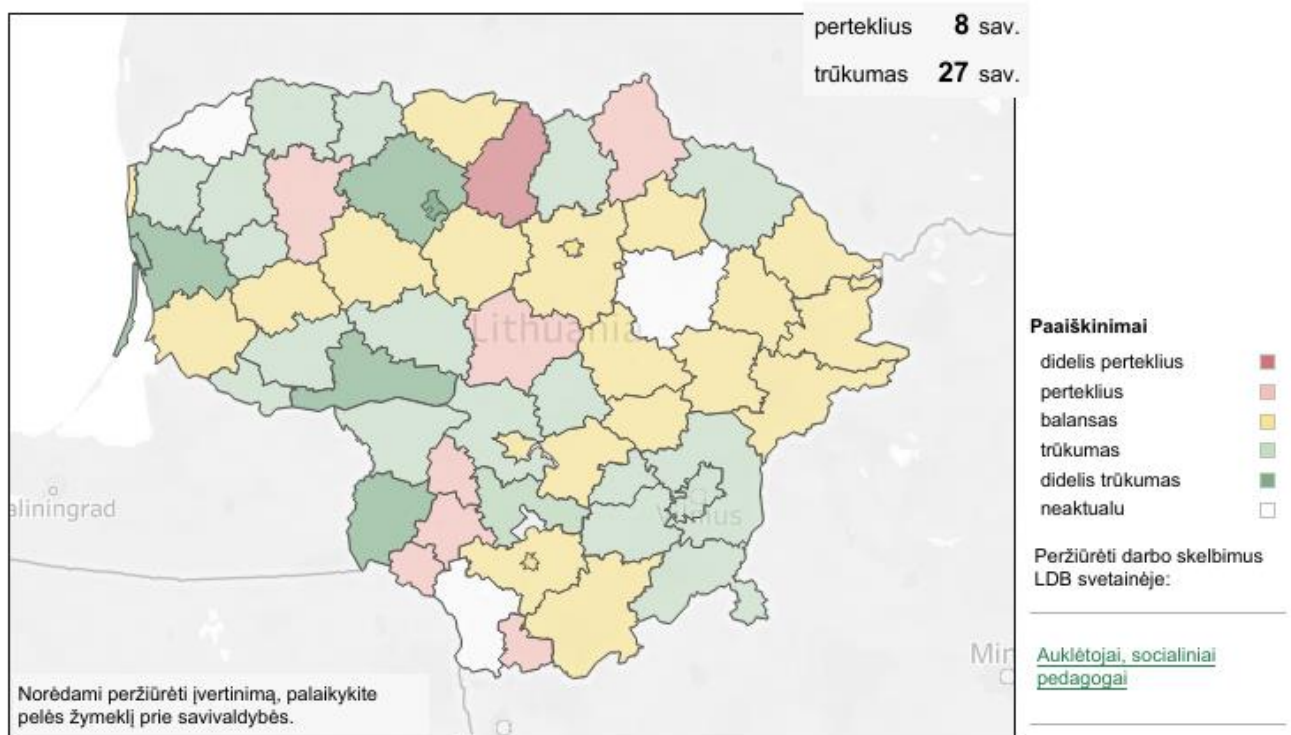
Pav. 8. Specialiųjų poreikių mokinių mokytojų paklausa ir pasiūla šalyje.
Informacijos šaltinis: http://www.ldb.lt/Informacija/DarboRinka/Puslapiai/Profesiju_zemelapis.aspx.

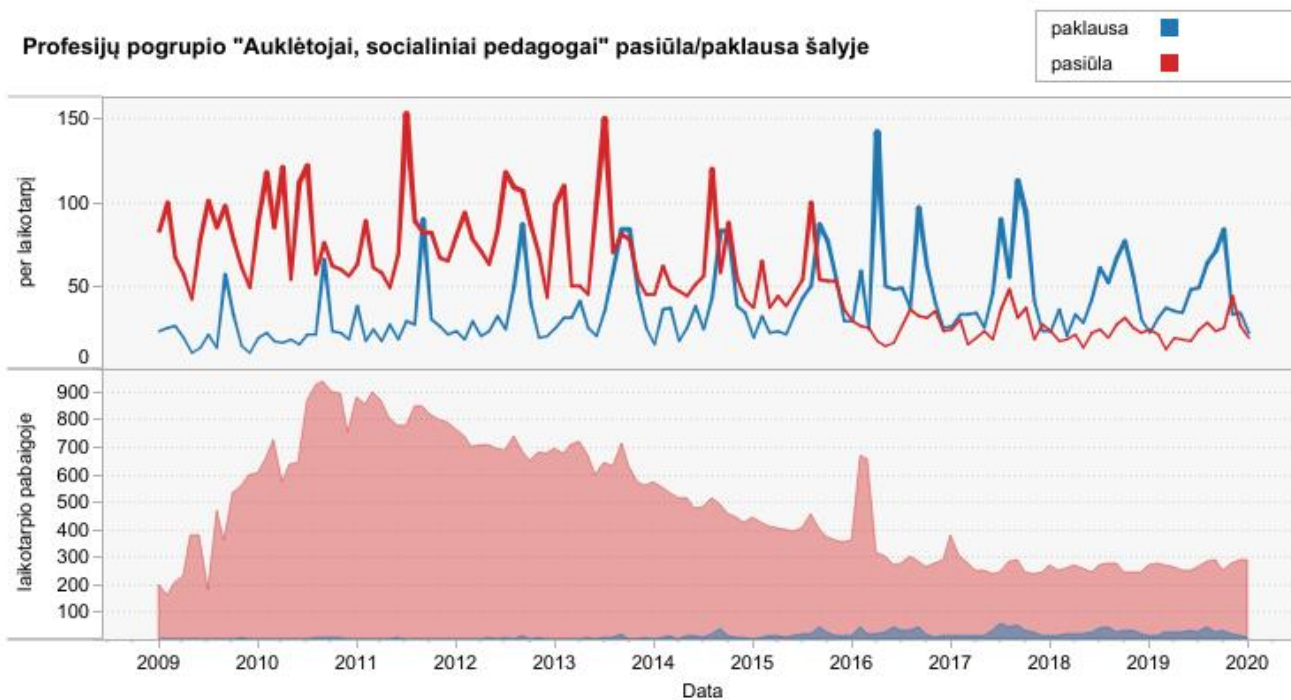
Profesijų pogrupio "Auklėtojai, socialiniai pedagogai" pasiūla/paklausa šalyje

Pav. 9. Auklėtojų ir socialinių pedagogų paklausa ir pasiūla šalyje.
Informacijos šaltinis: http://www.ldb.lt/Informacija/DarboRinka/Puslapiai/Profesiju_zemelapis.aspx.

Profesijų pogrupio "Auklėtojai, socialiniai pedagogai" pasiūla/paklausa šalyje

Pav. 10. Profesijų mokytojų paklausa ir pasiūla šalyje.
Informacijos šaltinis: http://www.ldb.lt/Informacija/DarboRinka/Puslapiai/Profesiju_zemelapis.aspx.

1.1.5. Pedagogų rengimo centrai

Kauno Vytauto Didžiojo universitetas (VDU)

Parengtos programos:

- Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo pedagogika (STEAM, įtraukusis ugdymas, daugiakalbystės ugdymas, neuromokslų naujovės).
- Pradinio ugdymo pedagogika ir ankstyvasis užsienio kalbų ugdymas (ankstyvas užsienio kalbos ugdymas, integruotas ugdymas, edukacinių aplinkų kūrimas, atsakingas technologijų taikymas ugdant).

Infrastruktūra: Pedagogų rengimo centras ir Šiuolaikinių didaktikų centras.

Pedagogų rengimo centre siekiama įrengti šiuolaikinę XXI a. švietimo sistemos poreikius atitinkančią pedagogų ir švietimo specialistų rengimo bazę. Pedagogų rengimo centro aplinkos bus kuriamos renovuojant esamas patalpas.

Šiuolaikinių didaktikų centre bus įkurtos įvairios laboratorijos, skirtos tirti, adaptuoti ir naujoms patirtims skleisti, diegti jas į studijų ir mokymo mokykloje procesus.

Vilniaus universitetas (VU)

Naujos kartos pedagogų ugdymas: naujausiais tarptautiniais tyrimais ir inovacijomis grįstos studijos; sutelktas ugdymo mokslų potencialas; užtikrinta pedagogų profesinio rengimo sričių įvairovė ir kt.

Lygiagrečios studijos (2018 m.). Parengtos pedagogų ugdymo programos, kurios šiuo metu pateiktos Studijų kokybės vertinimo centrui:

- Vaikystės pedagogika (su ikimokyklinio ir pradinio ugdymo specializacijomis);
- Gamtamokslis ugdymas (su chemijos, fizikos arba biologijos dalykinėmis specializacijomis).
- Taip pat universitete bus vykdomos Profesinės pedagoginės ir Gretutinės studijos.

Magistro studijų programos. Edukologijos magistro programa jau vykdoma (specializacijos Švietimo politika ir administravimas bei Švietimo kultūra). Planuojama rengti tarpdalykines magistro studijų programas (Gamtamokslis ugdymas bei Meninis ir humanitarinis ugdymas).

Nacionalinis STEAM centras. Jame mokiniams ir mokytojams pritaikytas gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos tyrimų bei eksperimentinės veiklos atviros prieigos centras, kurio ugdymo turinys, metodikos ir proceso organizavimas suderintas su pedagoginių studijų veiklomis.

Viena specifinių VU pedagogų rengimo sričių – tai mokytojų rengimas tautinių mažumų mokykloms, t. y. mokykloms lenkų arba rusų mokomąja kalba.

Šiaulių universiteto (ŠU) pedagogų rengimo centras

Pedagogų rengimo centro Šiauliuose tikslas – studijas grindžiant aukšto lygio moksliniais tyrimais, ugdyti ateities pedagogus, prisidedančius prie tvarios, inkliuzinės visuomenės stiprinimo.

Universitete sukaupiti ištekliai turi didelę įtaką pedagogų rengimo kokybei: logopedijos laboratorija-centras, multisensorinio ugdymo laboratorija, paslaugos „Pagalbininkas“ laboratorija, studentų, turinčių negalią, informacinių išteklių centras, vaikystės studijų, interaktyvių didaktinių technologijų, mokymosi mokyti laboratorijos, 3 lingofoninės laboratorijos-auditorijos, garso studija, biologijos, fizikos, chemijos laboratorijų kompleksas ir kt. Daugiafunkcinis Šiaulių apskrities STEAM centras, kurio tikslas – sutelkus skirtingas iniciatyvas ir pastangas tapti inovacijų kūrėju – atviru centru kiekvienam.

1.2. Teisinė aplinka

1.2.1. Veiklos ir teikiamų viešųjų mokslo ir studijų paslaugų teisinės nuostatos

Vytauto Didžiojo universitetas yra valstybinė aukštoji mokykla, kurioje vykdomos universitetinės studijos, atliekami moksliniai tyrimai ir plėtojama taikomoji mokslo bei meno veikla. Universiteto steigėjas – Lietuvos Respublikos Seimas. Universitetas yra viešasis juridinis asmuo, veikiantis kaip viešoji įstaiga. Universiteto administracinis centras yra Kaune, K. Donelaičio g. 58. Universiteto pavadinimas lietuvių kalba – Vytauto Didžiojo universitetas (santrumpa –VDU), lotynų kalba – *Universitas Vytauti Magni*, anglų kalba – *Vytautas Magnus University*. Universitete rengiami įvairių mokslo ir studijų kryptių bakalaurai, magistrai ir mokslo daktarai kultūros, švietimo, ūkio ir kitoms visuomenės reikmėms tenkinti, gebantys savarankiškai dirbti intelektualinę bei kūrybinę darbą ir turintys platų bendrauniversitetinį išsilavinimą.

VDU, būdamas valstybine aukštąja mokykla, veiklą vykdo vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos Mokslo ir studijų, Aukštojo mokslo įstatymais, Vyriausybės nutarimais, Ministro įsakymais, Universiteto statutu, kitais teisės aktais. Priėmus Mokslo ir studijų įstatymą vykdomos permainos universiteto valdyme, visų pirma, siekiant atskaitomybės visuomenei ir studijų kokybės.

Teikiamas projektas grindžiamas ir projektu inicijuojamos numatomos vykdyti veiklos bus įgyvendinamos atsižvelgiant į šiuos teisės aktus:

- Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. XIII-533 „Dėl Valstybinių universitetų tinklo optimizavimo plano patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. lapkričio 22 d. nutarimu Nr. 947 „Dėl Valstybinių universitetų tinklo optimizavimo plano įgyvendinimo priemonių patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2016 m. kovo 17 d. įsakymą Nr. V-204 „Dėl valstybinės studijų, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros 2013–2020 metų plėtros programos 2016–2018 metų veiksmų plano patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 13 d. nutarimas Nr. 167 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano patvirtinimo“

Žemiau yra pateikiama informacija apie Pareiškėjo veiklos teisinį reglamentavimą ir Pareiškėjui priklausančią mokslo ir švietimo infrastruktūros objektą, kuris tiesiogiai siejasi su projekte numatytais vykdyti veiklomis ir investicijomis.

Lentelė 4. Pagrindinio pastato, jo dalių ir priestatų kadastro duomenys.

Duomenys apie viešojo naudojimo paskirties pastatą (toliau – pastatas)	
Adresas	K. Donelaičio g. 52, Kauno miestas
Pastatas	Administracinis
Statinio kategorija	Ypatingas statinys
Unikalus Nr.	1997-7002-5013
Žymėjimas	1B6b
Sklypo plotas:	4.303 m ²
Esamas pastato plotas:	7840,89 m ²
Tūris:	31.684,00 m ³
Užstatytas plotas:	1.742,00 m ²
Disponavimo teisė	Nuosavybės teisė: Lietuvos Respublika Patikėtinis: Vytauto Didžiojo universitetas

Projekte numatytos veiklos bus įgyvendinamos pastate adresu Donelaičio g. 52, Kauno mieste. Esantis pastatas nuosavybės teise priklauso Lietuvos Respublikai ir patikėjimo teise valdomas Pareiškėjo – Vytauto Didžiojo universiteto. Žemės sklypas nuosavybės teise priklauso Lietuvos Respublikai. Valstybinės žemės panaudos teise žemės sklypas disponuojamas VDU.

Šiuo metu esama pastato paskirtis yra administracinė. Pastatas didžiąją dalimi naudojamas kaip VDU akademinio ir administracinio personalo darbo vieta t.y. funkciškai patalpos naudojamos darbo procesui organizuoti. Jame taip pat yra įrengta dalis auditorijų skirtos VDU studentų paskaitoms bei biblioteka-skaitykla su saugykloomis.

Reikalinga pažymėti, kad pradinė pastato paskirtis yra administracinė ir jis nėra pilnai pritaikytas vykdyti mokslinę veiklą. Pastatas nuo pastatymo laikotarpio nebuvo kapitaliai remontuotas (išskyrus bibliotekos-skaityklos kapitalinį remontą), atlikti tik paprastojo remonto darbai, todėl patalpos skirtos auditorijoms nėra pritaikytos kokybiškam studijų procesui užtikrinti ir organizuoti. Dėl nusidėvėjusių ir pasenusių pastato konstruktyvinių ir inžinerinių sprendinių pastatas ir patalpos neatitinka šiuo metu galiojančių STR nustatytų esminių pastato konstrukcinių elementų ir inžinerinių tinklų būklės reikalavimų: 1) Mechaninis atsparumas ir pastovumas; 2) Gaisrinė sauga; 3) Higiena, sveikata, aplinkos apsauga; 4) Naudojimo sauga; 5) Apsauga nuo triukšmo; 6) Energijos taupymas ir šilumos išsaugojimas. Tinkamai inžinerinių tinklų eksploatacijai ir pritaikymui funkcijai būtinas kapitalinis remontas ir/arba rekonstrukcija.

Lentelė 5. Šeši esminiai reikalavimai statiniams.

STR 2.01.01 (1) MECHANINIS ATSPARUMAS IR PASTOVUMAS	Įdiegus rekomenduojamas priemones, įgyvendintos priemonės pastate nesukels pastato konstrukcijų ribinių būklių atsiradimo. Naujų langų, durų įrengimas pagerins šių atitvarinių konstrukcijų mechaninį atsparumą ir prailgins jų eksploataavimo laiką.
STR 2.01.01 (2) GAISRINĖ SAUGA	Įdiegus rekomenduojamas renovacijos priemones, sumažėja nelaimingų atsitiktinųjų rizikos laipsnis bei pagerėja gaisrinės saugos lygis. Naujos nedegios izoliacinės medžiagos leis pagerinti gaisrinės saugos lygį.
STR 2.01.01 (3) HIGIENA, SVEIKATA, APLINKOS APSAUGA	Įdiegtos priemonės nesukels kenksmingų dujų išskyrimo, pavojingų dalelių ar dujų atsiradimo, pavojingos spinduliuotės ar kitų grėsmių keliančių priežasčių. Sumažėjus drėgmės patekimui per atitvarines konstrukcijas, nebeliks sąlygų mikromicetų veisimuisi. Po remonto higieninės sąlygos pagerės, nes įdiegtos priemonės leis patalpose palaikyti normines temperatūras.
STR 2.01.01 (4) NAUDOJIMO SAUGA	Įdiegtos priemonės nesukels ir nepadidins nelaimingų atsitiktinųjų (kritimo, sužalojimo) rizikos. Suremontuotas pastatas turės reikiamas technines priemones užtikrinančias saugią eksploataciją, tvarkinga liftų sistema leis operatyviai ir efektyviai vykdyti reikiamus remonto, avarijų likvidavimo darbus.
STR 2.01.01 (5) APSAUGA NUO TRIUKŠMO	Naujų / restauruotų langų ir durų bei atitvarų sandarumas užtikrins geresnę garso izoliaciją nuo aplinkos triukšmo.
STR 2.01.01 (6) ENERGIJOS TAUPYMAS IR ŠILUMOS IŠSAUGOJIMAS	Rekomenduojamos diegti renovacijos priemonės padės sumažinti energijos sąnaudas bei efektyviau vartoti energiją.

Atitinkamai projekto veiklų rezultate pastato funkcinė paskirtis bus pakeista į mokslo paskirtį siekiant pagerinti ir sukurti kokybišką mokslo, studijų ir darbo aplinką t.y. pastatas bus pritaikytas kokybiškam studijų procesui užtikrinti ir organizuoti. Numatoma statybos rūšys: kapitalinis remontas arba rekonstrukcija (nustatomas techninio projektavimo stadijoje). Planuojami darbai: perplanuojamos patalpos formuojant auditorijas, klases, kabinetus bei bendrąsias erdves; keičiama patalpų apdaila, visos inžinerinės sistemos, langai ir durys; apšiltinamos pastato išorinės sienos, pamatai ir stogas. Projekto metu iš viso bus renovuotos ir pedagogų rengimui bei akademiniam personalui pritaikytos 7.200 m² erdvės iš 7.840 m² bendro pastato ploto. Projekto metu pastate esanti biblioteka-skaitykla (640 m²) nebus remontuojama, kadangi jos remonto darbai atlikti anksčiau. Po projekto įgyvendinimo šios patalpos ir toliau bus naudojamos bibliotekos-skaityklos tikslams ir reikmėms. Pastatas po statybos darbų turės atitikti mokslo paskirties pastatams keliamus reikalavimus, o taip pat šeši esminius reikalavimai statiniams: 1) Mechaninis atsparumas ir pastovumas; 2) Gaisrinė sauga; 3) Higiena, sveikata, aplinkos apsauga; 4) Naudojimo sauga; 5) Apsauga nuo triukšmo; 6) Energijos taupymas ir šilumos išsaugojimas.

Pastato paskirties pakeitimas bus atliktas po fizinio kapitalinio remonto/rekonstrukcijos darbų atlikimo kaip įgyvendinto techninio projekto rezultatas. Pakeitimas atliekamas pagal užbaigtų ir priimtų statybos darbų bei atitikties techninio projekto sprendiniams aktą registruojant pastato paskirties pakeitimą VĮ „Registų centras“ nekilnojamo turto registre. Orientacinis šių veiklų atlikimo laikotarpis yra 1-2 mėn.

Inicijuojamas projektas atitinka taupios (racionalios) žemėnaudos principą. Planuojamos teritorijos ir pastatai yra Urbanistinės vertybės – Naujamiesčio teritorijoje, tačiau neturi saugomos, specialaus konservacinės ir/ar kompleksinės paskirties saugomų teritorijų/pastatų statuso, draudžiančio ar smarkiai ribojančio aktyvią veiklą.

Pagrindiniai teisiniai apribojimai numatomi statybos techniniuose reglamentuose, higienos ir aplinkos apsaugos normose, mokslo ir švietimo objektams taikytinuose teisės aktuose.

Nėra jokių teisinių ribojimų dėl statybos leidimų išdavimo, statybos darbų atlikimo, poveikio aplinkai ir t.t.

Numatoma įsigyti įrangą privalomai atitiks Nacionaliniuose ir ES teisės aktuose nustatytus mašinų ir įrengimų darbų, aplinkos saugos ir kokybės reikalavimus.

Projekto įgyvendinimo pasėkoje teisinių objektų disponavimo pokyčių nenumatoma. Visi nurodyti investiciniai objektai, numatoma įsigyti įrangą ir įrengimai ir atitinkamai projekto veiklų rezultatai ir toliau priklausys pareiškėjui – VDU ir nebus nustatyta jokių teisinių apribojimų planuojamiems sukurti rezultatams.

Už projekte numatytų veiklų organizavimą, rezultatų tęstinumą ir tvarumą bus atsakingas Pareiškėjas – Vytauto Didžiojo universitetas.

Vertinant teikiamų ir projekto įgyvendinimo rezultate numatomų teikti viešųjų mokslo ir švietimo paslaugų teisinį reglamentavimą Projekto kontekste reikalinga apibrėžti Pareiškėjo ir kitų institucijų atsakomybės ribas. Universitetas viešųjų mokslo ir švietimo paslaugų srityje yra atsakinga už mokslo ir studijų proceso organizavimą ir turi administruoti bei užtikrinti viešųjų paslaugų teikimą studentams kaip tai numatyta VDU statute ir apibrėžta mokslo ir studijų įstatyme. Papildomai projekto veiklos bus organizuojamos atsižvelgiant į projekto kontekstą ir teisinį projekto veiklų reglamentavimą.

Kitų projekto įgyvendinimo pasėkoje teisinių viešųjų paslaugų teikimo reguliavimo pokyčių nenumatoma.

1.3. Sprendžiamos problemos ir jų atsiradimo priežastis

1.3.1. Bendras situacijos kontekstas

Kaip tai konstatuojama Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 29 d. nutarime Nr. XIII-533 „Dėl Valstybinių universitetų tinklo optimizavimo plano patvirtinimo“, veiksminga mokslo ir studijų sistema yra šalies inovacijų sistemos pagrindas, užtikrinantis naujų žinių ir idėjų generavimą, jų perėmimą ir pritaikymą šalies ūkyje ir kituose visuomenės sektoriuose. Kokybiškas aukštasis mokslas ne tik aprūpina šalį išsilavinusia, verslia ir kūrybinga darbo jėga. Aukštasis mokslas, išsilavinę žmonės taip pat yra šalies socialinės sanglaudos, pilietinio atsparumo pamatas, būtinas įsitraukimo į tarptautinę šalių bendriją komponentas. Kokybiškas aukštasis išsilavinimas žmogui suteikia daugiau galimybių surasti patrauklią darbo vietą ir užtikrina tvarius socialinius ryšius. Būtinės kokybiško aukštojo mokslo sąlygos yra aukščiausia jame dalyvaujančių mokslininkų ir dėstytojų kompetencija, naujausiomis mokslo žiniomis ir tiesioginiais saitais su praktika pagrįstos studijų programos, tarpdisciplininė ir tarptautinė studijų aplinka, šiuolaikinį mokslo ir technologijų lygį atitinkanti mokomoji, laboratorinė įranga ir mokslinės bei mokomosios informacijos šaltiniai, tarptautinius standartus atitinkantys studentų miesteliai.

Dabartinė Lietuvos aukštojo mokslo, o taip pat ir pareiškėjo vykdomų mokslo ir studijų padėtis atsižvelgiant į nūdienos realijas netenkina suinteresuotų šalių – studentų, kitų akademinės bendruomenės narių, visuomenės ir verslo. Prastėjanti demografinė padėtis, ribotos finansinės galimybės, mažas tarptautinis konkurencingumas, maži dėstytojų ir mokslininkų atlyginimai, studijų programų ir mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacinės (toliau – MTEPI) veiklos fragmentacija, akademinės bendruomenės uždumas ir nenoras keistis, ribotas verslo įsitraukimas į MTEPI veiklą – tai tik dalis problemų, kurioms spręsti reikalingi neatidėlioti veiksmai, todėl reikalinga ieškoti būdų, kaip dabartines lėšas paskirstyti efektyviau ir paskatinti mokslo ir studijų sistemos kokybės, atitikties visuomenės poreikiams ir tarptautinio konkurencingumo augimą.

Valstybinių universitetų tinklo padėtis Lietuvoje šiuo metu yra tokia, kad Kauno mieste ir regione veikia vienas plačios aprėpties universitetas – Vytauto Didžiojo universitetas, 2 plataus profilio

valstybiniai universitetai – Kauno technologijos universitetas ir Lietuvos sveikatos mokslų universitetas ir 2 specializuotos universitetinio lygmens aukštosios mokyklos – Aleksandro Stulginskio universitetas ir Lietuvos sporto universitetas. Kaune taip pat veikia Vilniaus universiteto Kauno fakultetas, Mykolo Romerio universiteto Viešojo saugumo fakultetas ir Vilniaus dailės akademijos Kauno fakultetas, todėl Kaune tarpusavyje dubliuojasi nemaža dalis Vytauto Didžiojo universiteto, Aleksandro Stulginskio universiteto, Lietuvos sveikatos mokslų universiteto, Kauno technologijos universiteto ir Vilniuje esančių universitetų Kauno fakultetų studijų kryptių.

Vadovaujantis nuostata, kad pedagogų rengimas turi vykti stipriausiuose šalies universitetuose, pedagogų rengimo centrai ateityje turėtų būti vystomi abiejuose svarbiausiuose universitetiniuose miestuose Kaune ir Vilniuje, o specialiosios pedagogikos – dar ir stiprias tos krypties pedagogų rengimo tradicijas turinčiuose Šiauliuose.

VDU siekia dalyvauti aukštųjų mokyklų tinklo pertvarkoje, modernizuojant infrastruktūrą, sukuriant mokymosi aplinkas, kurios didintų studijų efektyvumą, gerintų studijų kokybę, užtikrintų aukštos kvalifikacijos specialistų rengimo ir jų sėkmingos integracijos į įvairius ekonominės ir visuomeninės veiklos sektorius, skatintų ir sudarytų modernias sąlygas mokymuisi visą gyvenimą įvairioms visuomenės grupėms. Įgyvendindamas šį siekį VDU kuria naują strategiją ir plėtros koncepciją, kuri aprėpia ir stiprina tokias kryptis kaip tautinio tapatumo, tarptautinės ir tarpdisciplininės dimensijų stiprinimas, kompleksiškas mokymosi visą gyvenimą paslaugų teikimas, studijų, mokslo ir verslo glaudesnis jungimas, tinklų su įvairiomis socialiniais dalininkais Lietuvoje ir užsienyje formavimas ir tolesnis plėtojimas.

Siekiant proveržio ir permainų šalies politiniame, ekonominiame ir kultūriniame gyvenime reikalingos reformos švietimo sistemoje – privaloma siekti darnios aukštojo mokslo sistemos raidos visose mokslų srityse. Atsižvelgiant į nūdienos aktualijas ir visos Lietuvos aukštojo mokslo ir studijų strateginius siekius buvo inicijuotas Vytauto Didžiojo universiteto (VDU), Lietuvos edukologijos universitetų (LEU) ir Aleksandro Stulginskio universiteto (ASU) jungimasis.

Studijuojant pasaulines tendencijas, ieškodami būdų, kaip sukurti tarptautiniu mastu mokslo ir studijų srityje konkurencingą universitetą, kaip išlaikyti geriausius protus, reikalinga ieškoti naujo VDU tapatybės apibrėžimo. Buvo patvirtintos šios strateginės Universiteto veiklos kryptių nuostatos: skatinti aukšto lygio mokslo produkciją; stiprinti tarptautiškumą, iki 20 proc. padidinus užsienio studentų ir dėstytojų dalį; plėsti nuotolines studijas ir vystyti atviro universiteto idėją; efektyvinti ūkio ir personalo sričių veiklą bei užtikrinti studijų kokybę, atsisakius studijų programų dubliavimo, sustiprinus jų tarpdiscipliniškumą, iki 20 proc. padidinus lėšas, skiriamas vienam dėstytojui ir studentui, ir įdiegus individualizuotą ugdymą per *Academia cum laude*, Verslo praktikų centro, R. Sakadolskio medijų laboratorijos ir kitų akademinių padalinių veiklas. Šiomet taip pat buvo sutvirtinta ir tęsiama su atkurtojo VDU identitetu susieta Pasaulio lietuvių universiteto idėja.

Šių universitetų jungimasis yra logiška tąsa universitetų klasterio veiklos, kuri pradėjo akumuliuoti į vieną stiprų darinį visos Lietuvos, įskaitant ir regionus, mokslo ir studijų potencialą, pirmiausia humanitarinių ir socialinių mokslų srityse, kurią inicijavo VDU. Šis junginys, kuris pagrįstas naudos ir kaštų analize, taptų realiu proveržiu siekiant tarpdisciplininio ugdymo, leistų racionaliau išnaudoti žmogiškuosius ir materialiuosius išteklius, skatintų mokslo tyrimų plėtrą, integruojant studijas, mokslą ir praktikas. VDU, LEU ir ASU jungimasis padėtų sustiprinti mokslo ir studijų potencialą šiose srityse.

Šios iniciatyvos įgyvendinimas taip pat atveria galimybes ugdyti naujos kartos mokytojus, remiantis geriausiomis tarptautinėmis praktikomis, užtikrintų kokybišką pedagogų rengimą bei prisidėtų prie šios profesijos socialinio prestižo kėlimo.

1.3.2. Egzistuojančios problemos, jų atsiradimo priežastis ir sprendiniai

Vertinant Lietuvos švietimo būklę, pedagogų rengimo trūkumus bei ateities tendencijas galima išskirti pagrindines egzistuojančias problemas.

Nors atrodytų pedagogų parengiama daug, tačiau faktinė situacija rodo, kad tam tikrų sričių pedagogų trūksta. Kaip tai pateikta skyriuje „Ugdymo mokslų srities specialistų pasiūla ir paklausa darbo rinkoje“ šiuo metu šalyje labiausiai trūksta ikimokyklinio ugdymo, specialiųjų poreikių mokinių ir profesijos mokytojų. Žvelgiant į esančias ir ateities perspektyvas stebima auganti šių specialistų

poreikių tendencija. Nors pradinio, ugdymo ir auklėtojų ir socialinių pedagogų specialistų pasiūla ir paklausa yra subalansuota, tačiau reikalinga pažymėti, kad ilgalaikė tendencija rodo šių specialistų poreikio augimą. Nors šiuo metu pastebima nežymus pagrindinio ir vidurinio ugdymo specialistų perteklius, tačiau išliekant stabiliai šių specialistų paklausai pastebima pasiūlos mažėjimo tendencija (Pav. 5-Pav. 10). Remiantis Švietimo informacinių technologijų centro pateiktais duomenimis, 2017–2021 m. mokytojų poreikis sudarys net 2200 mokytojų, o 2030 m. bendrojo lavinimo mokyklose truks beveik 5 tūkst. visų dalykų mokytojų: iki reikalingo skaičiaus bus stokojama net 1449 matematikos mokytojų, taip pat gamtos mokslų (1277), fizikos (873), lietuvių kalbos ir literatūros (853) ir ne tik. Nors informatikos mokytojų skaičius neatsilieka nuo poreikio, jiems būtina sudaryti sąlygas nuolat atnaujinti žinias, nes pokyčiai šioje srityje – vieni sparčiausių, todėl reikalinga stiprinti universitetinę kvalifikacijos kėlimo sistemą jau esamiems informatikos specialistams, kad jie galėtų kelti dalykinę ir metodinę kvalifikaciją, bei ruošti naujus informatikos mokytojus.

Remiantis švietimo valdymo informacinėje sistemoje pateikiamais duomenimis apie pastaraisiais metais baigusius ir mokytojo darbą pasirinkusius asmenis, nuo 2018 m. kasmet turėtų būti paruošiama dar bent po 1000 pedagogų papildomai. Tai leistų priartėti prie prognozuojamo mokytojų poreikio 2030 m. ir užtikrinti kartų kaitą mokyklose.

Pagal Švietimo informacinių technologijų centro pateiktus duomenis, šiandien mokyklose net 51 proc. mokytojų yra vyresni nei 50 metų, o 35 proc. mokytojų yra vyresni nei 55 metai. Vertinant visų šalies mokyklų pedagoginį amžių, šiose švietimo įstaigose daugiausiai dirba 45–59 metų mokytojai. Tik 3 proc. jaunų pedagogų (iki 29 metų) yra pasirinkę mokytojo darbą.

Galima konstatuoti, kad visa dabartinė mokytojų rengimo sistema neatitinka XXI amžiaus reikalavimų. Pedagogai privalo būti ne vien savo mokomo dalyko ekspertai, jiems būtinos papildomos verslumo, kūrybiškumo, užsienio kalbų ir kitos kompetencijos.

Pedagogų ir jų kompetencijų stoka yra didelė, ypač regionuose, mažesnėse mokyklose. Tarptautinio moksleivių vertinimo programos (PISA) duomenis: moksleivių gamtamokslis ir matematinis raštingumas išgyvena sąstingį, pagal šiuos rodiklius Lietuva užima atitinkamai 36-38 ir 36 vietas iš 70, atsilieka nuo EBPO šalių vidurkio. Šalies mokinių pasiekimų skirtumai savivaldybėse yra vieni didžiausių ne tik Europoje, bet ir tarp visų 72 Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) tyrimuose dalyvaujančių šalių. Neseniai atliktas tyrimas, paskelbtas žurnale „Reitingai“, parodė, kad dabartinių moksleivių matematiniai gebėjimai vertinami vos 5 balais iš dešimties.

Problemos sprendimas galėtų būti siekis, kad mažesnių miestelių mokyklos išlaikytų tokį pat lygį kaip ir didmiesčių. Šis tikslas tampa dar aktualesniu po pertvarkų savivaldybėse. Pavyzdžiui, Kauno miesto savivaldybė, nusprendė, jog priimant vaikus į mokyklas pirmiausia bus atsižvelgiama į jų realią gyvenamąją vietą.

Jau keletą metų iš eilės smunka visos Lietuvos moksleivių bendras raštingumo vidurkis – problema liečia visą švietimo sistemą. Reikalinga kelti dabartinių mokytojų kvalifikaciją, nusistatyti kokybės standartus, kurių nevalia peržengti. Teisė į švietimą turi būti suvokiama lygiai taip pat kaip ir teisė į gydymą. UNESCO globalaus švietimo deklaracijoje pabrėžiama, jog šiandien valstybės išsivystymas vertinamas ne tik pagal ekonominę pažangą, bet ir pagal jos žmonių išsilavinimo lygį.

Dabartinė mokytojų kvalifikacijos kėlimo sistema yra sudėtinga, brangi ir neefektyvi. Didžiausias sistemos trūkumas yra tai, kad kvalifikacijos kėlimas vykdomas ne universitetuose, o įvairiuose centruose, kur pasitelkiamos ne universitetinės studijos su vientisa metodologija, o pavienės iniciatyvos, paremtos patirčių perteikimu. Dabartiniai rezultatai rodo, kad mokytojams reikalingos gilesnės kompetencijos.

Reikalinga peržiūrėti visų mokytojų rengimo programų turinį ir jose sustiprinti informacinių technologijų, užsienio kalbų, kūrybiškumo, verslumo, inovatyvumo kompetencijas – ir ne tik tiems mokytojams, kuriems tie įgūdžiai artimesni dėl mokomo dalyko, bet apskritai visiems.

Dabartinė situacija yra tokia, kad mokytojo profesija dažnu atveju yra paskutinis pasirinkimas, kuris absolventams lieka tik todėl, kad nepavyksta įstoti niekur kitur. Pedagogų rengimo centras ir naujoji sistema situaciją gali pakeisti kardinaliai – baigus šias studijas pedagogai taptų geidžiamiausiais darbuotojais. Norint į studijas pritraukti geriausius moksleivius, pirmiausia reikalinga pertvarkyti visą sistemą, pakelti studijų kokybę ir užtikrinti geresnes karjeros galimybes po jų baigimo.

Siekiant pakeisti mokytojų rengimo sistemą buvo pradėtas ir Vytauto Didžiojo bei Lietuvos edukologijos universitetų jungimosi procesas. Pereinamojo laikotarpio metu numatyta rengti kvalifikacijos kėlimo programas dabartiniams beveik visų dalykų mokytojams. 2017 m. duomenimis, VDU pedagogikos studijos Lietuvoje yra populiariausios tarp stojančiųjų ir turinčios aukščiausius tarptautinius vertinimus. 2017 m. studentų konkursinio balo vidurkis į valstybės finansuojamas ir nefinansuojamas vietas buvo net 8,2 balo, o iš pernai įstojusių studentų, 20 proc. buvo vyrai.

Jungiantis VDU ir LEU ir įvertinus abiejų potencialą yra kuriama nauja mokytojų rengimo sistema, kurioje pagal bus rengiami beveik visų dalykų ir lygmenų, įskaitant pradinį, ikimokyklinį ir priešmokyklinį ugdymą, mokytojai. Numatytas tiek lygiagretus rengimas, kai mokytojai ruošiami nuo pat pirmo bakalauro studijų kurso, tiek nuoseklusis modelis, kai pirmiausia suteikiamos dalykinės žinios, o vėliau pereinama į magistrantūros arba mokytojo kvalifikaciją suteikiančias studijas.

Atsižvelgiant į egzistuojančias problemas reikalinga koncentruoti ir specializuoti pedagogų rengimo procesą šiam tikslui įgyvendinti įkuriant šiuolaikinį pedagogų rengimo centrą.

Nuo įprastų universitetinių studijų pedagogų rengimo centras skirsis tuo, jog jame pirmiausia bus sukoncentruoti edukologijos srities moksliniai tyrimai, teikiamos būtent mokytojams būtinos kompetencijos – dėstoma didaktika, pedagogika, psichologija ir kiti dalykai. Tačiau, kaip ir visiems kitiems VDU studentams, būsimiems pedagogams būtų suteikta galimybė rinktis įvairių kitų sričių dalykus, gretutines specialybes, mokytis kalbų ir taip toliau – tai jau dabar gali pasiūlyti klasikinis laisvųjų menų (lot. artes liberales) universitetas VDU.

Į pedagogų rengimo procesą bus įraukti visi VDU fakultetai, kurių geriausi, tarptautinio lygio mokslininkai dalinsis savo žiniomis rengiant atskirų dalykų mokytojus – pavyzdžiui, humanitarinių mokslų srities mokytojų rengimo programose dalyvaus anglų filologijos, istorijos, filosofijos ir kiti profesoriai, ekspertai, o būsimus gamtos, matematikos ir technologijų mokslų mokytojus rengs biologai, biotechnologai, informatikai, matematikai, multimedijų ir kitų sričių tyrėjai. Analogiškose kitų dalykų mokytojų rengimo programose dalyvaus ir visų kitų mokslų ekspertai.

Šiuolaikinių pedagogų rengimo centre būsimiems pedagogams bus atvertos įvairios galimybės, kad baigę studijas jie galėtų dalintis su moksleiviais savo įgytomis plačiomis ekspertinėmis žiniomis, nuo menų iki biotechnologijų, nuo istorijos iki muzikos ir t. t. Tai leistų išsiskirti iš kitų pedagogikos absolventų.

Studentams atsiras galimybė pasiūlyti naujos kartos pedagogikos programas, kurias bus parengtos su geriausiais Lietuvos ir užsienio (Suomijos, Šveicarijos, Estijos) ekspertais. Parengtos programos skirtos parengti šiuolaikinį mokytoją, kuris geba modeliuoti ugdymo turinį pagal besimokančiųjų poreikius ir jį personalizuoti. Tai reiškia, kad parengti mokytojai sugebės dirbti ne tik dalykiniu, bet ir teminiu, kontekstiniu principu, kūrybiškai derindami įvairias mokymo(si) formas, pasinaudodami informacinių technologijų atveriamomis galimybėmis.

Bus suteikta galimybė šiuolaikiniam mokytojui tapti iš karto 2 ar daugiau dalykų mokytoju 4 kryptyse (STEAM, Kalbų ugdymas, Socialinis ugdymas, Meninis ugdymas). Pavyzdžiui, chemijos ir biologijos arba anglų ir prancūzų kalbos. Taip pat stojantieji galės rinktis ikimokyklinę ir priešmokyklinę pedagogiką, pradinio ugdymo pedagogiką ir ankstyvąją užsienio kalbos mokymąsi. Siūlydami mokymosi modelius savo studentams bus suteikta pasirinkimo laisvė, leidžiamoje patiems projektuoti savo pedagogo karjerą.

Siekiant spręsti egzistuojančias problemas bei įgyvendinant ugdymo mokslo ir studijų kokybės gerinimo iššūkius reikalinga pašalinti kliūtis trukdančias iškeltų tikslų įgyvendinimui. Pagrindinė kliūtis siekiant užsibrėžtų tikslų įgyvendinimui yra akademinio personalo kvalifikacinis lygis, šiuolaikinių reikalavimų neatitinkanti techninė bazė, mokslo ir studijų procesų instrumentų ir darbo įrangos stoka. Šias priežastis galima išskirti kaip pagrindines kliūtis trukdančias pasiekti tinkamą ugdymo mokslų ir studijų kokybę. Atsižvelgiant į pedagogų rengimo kokybei gerinti numatomas įgyvendinti veiklas, turimos infrastruktūros apimtis netenkina dabartinių ir ateities poreikių. Trūkstant mokslo ir mokomoji bazė tiesiogiai veikia nepakankamą studijų kokybę ir atsiliepia absolventų kvalifikacijai ir kompetencijai. Todėl tampa sudėtinga pritraukti aukščiausios kvalifikacijos mokslininkus ir dėstytojus, rengti aukščiausios kvalifikacijos specialistus.

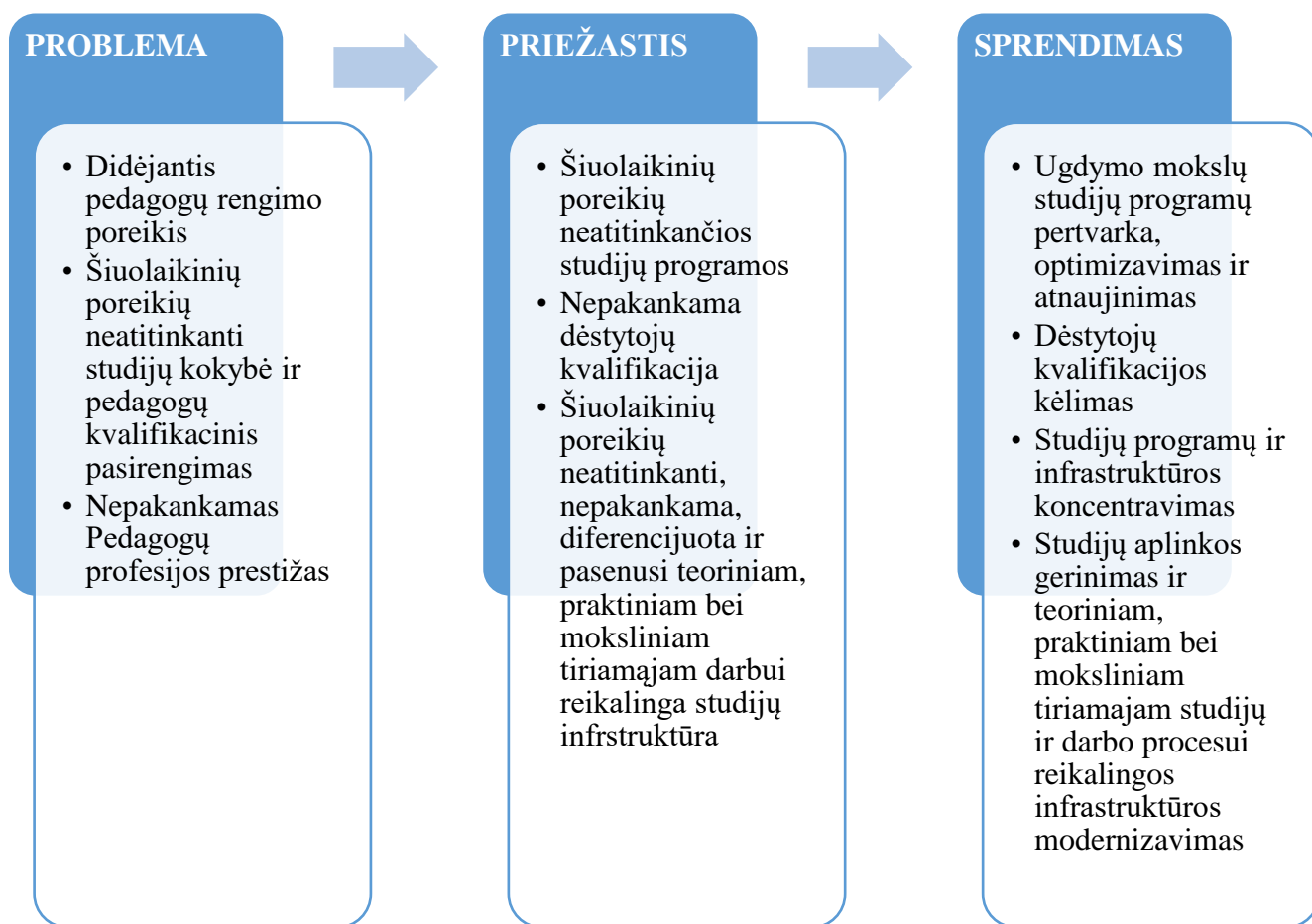
Atsižvelgiant į fundamentinius VDU veiklos pokyčius pedagogų rengimo srityje, ugdymo mokslo ir studijų koncentravimas ir plėtra neatitinka turimų išteklių, todėl yra tikslinga visas pedagogikos studijas koncentruoti į keletą erdvių, numatant įkurti Pedagogų rengimo centrą ir Šiuolaikinių didaktikų centrą.

Projektas yra tiesiogiai susijęs su Lietuvos edukologijos universiteto veiklų perkėlimu į VDU bei su pedagogų rengimo infrastruktūros plėtojimu Kaune. Šiuo metu viena iš silpniausių pedagogų rengimo studijų vykdymo ir mokslo tyrimų kokybės užtikrinimo grandžių yra nekoncentruota ir nepakankama pedagoginių ir edukologinių studijų patalpų techninė būklė ir esama infrastruktūra. Neišplėtotas mokslo ir mokomoji bazė tiesiogiai veikia nepakankamą studijų kokybę ir gali atsiliepti absolventų kvalifikacijai ir kompetencijai, todėl siekiama modernizuoti esamą infrastruktūrą, sukuriant mokymosi aplinkas, kurios didintų studijų efektyvumą, gerintų studijų kokybę, užtikrintų aukštos kvalifikacijos specialistų rengimo ir jų sėkmingos integracijos į veiklos pasaulį ir sudarytų modernias sąlygas mokymuisi visą gyvenimą. Įgyvendinant projektą bus projektuojamos lanksčios erdvės, skirtos individualiam, grupiniam darbui, erdvės kooperuotam darbui, sudarant sąlygas dėstytojams ir studentams kurti ir išbandyti inovatyvias metodikas, įrankius, atvirosius mokymosi išteklius ir kitas ugdymo priemones. Kuriant pedagogų rengimo centrą įvertinama, kad 2018 m. VDU pradėjus priėmimą į naujas bakalauro ugdymo krypties programas Ikimokyklinė ir priešmokyklinė pedagogika, Pradinio ugdymo pedagogika ir ankstyvasis užsienio kalbos mokymas, Mokomojo dalyko pedagogika, Socialinė pedagogika, o taip pat vėliau magistrantūros studijų programas, tokias kaip Ikimokyklinė edukologija, Švietimo vadyba, Socialinė pedagogika ir specialioji pedagogika, Muzikos edukologija, Mokomojo dalyko edukologija.

Didesnei daliai LEU dėstytojų reikės vykti į VDU, kur turės būti sukurtos darbo vietos, taip pat įrengtos auditorijos ir laboratorijos naujai priimtiems bei daliai šiuo metu LEU studijuojantiems studentams. Projekto įgyvendinimo metu bus įrengta darbo vietos edukologijos studijų programų dėstytojams ir mokslo darbuotojams, padidintas auditorijų, seminarų kambarių. Šios vietos skirtos edukologijos programų visų pakopų studentams, mokytojų kvalifikacijos kėlimui ir perkvalifikavimui. Šiuolaikinių didaktikų centre planuojama plėsti pedagogų praktinio ir mokslinio tiriamojo darbo tobulinimo veiklas, sukurti grupiniam ir individualiam darbui pritaikytas laboratorijas.

Reikalinga pažymėti, kad Šiuo metu VDU pedagogai rengiami skirtinguose rūmuose: Jonavos g. 66, Gimnazijos g. 7, Vileikos g. 7 ir Donelaičio g. 52, Čepinskio g. 5. Tokia situacija yra sudėtinga studentams, nes visos paskaitos vyksta skirtingose vietose, nėra sutelktos infrastruktūros, pritaikytos didesniems pedagogikos studijų srautams. Taip pat esama infrastruktūra yra skirtingos kokybės (būklės). Donelaičio g. 52 ir Vileikos g. 7 pastatai yra nerenovuoti ar iš dalies renovuoti pastatai, auditorijos su sena įranga. Taip pat yra išsklaidyta mokslinė literatūra. Pvz. studentai, kuriems paskaitos vyksta Gimnazijos g. 7, turi važiuoti į Jonavos g. 66 esančią biblioteką ir pan. Nėra sukurtos erdvės pedagoginiam personalui. Šiuo metu darbo vietas turi tik 12 VDU Edukologijos instituto dėstytojų Jonavos g. 66, tuo tarpu atvykstantiems dėstytojams nėra įrengtų patalpų pasirošti paskaitoms, konsultuoti studentų. Pvz.: 2018 m. rudens semestre į Kauną vyko 11 Švietimo akademijos (Vilniaus) dėstytojų, o 2019 m. pavasario semestre atvykstančių dėstytojų jau bus virš 30.

Apibendrinant aukščiau paminėtas problemas, jų atsiradimo priežastis ir sprendimo būdus galima konstatuoti bendrą projekto konteksto schemą.

Šiuo atveju atsižvelgiant į universitetų tinklo optimizavimo plano įgyvendinimo priemonių planą, VDU iniciavo 3 projektus egzistuojančių problemų sprendimui ir iškeltų tikslų įgyvendinimui.

Siekiant ugdymo mokslų studijų programų pertvarkos, optimizavimo ir atnaujinimo bei dėstytojų kvalifikacijos kėlimo buvo inicijuotas projektas „Plačios aprėpties universiteto plėtotė universitetų tinklo pertvarkos kontekste“ pagal 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ 09.3.1-ESFA-V-738 priemonę „Aukštųjų mokyklų tinklo tobulinimas“.

Siekiant pertvarkytų ir naujų ugdymo mokslų studijų programų sėkmingo realizavimo praktiniu ir fiziniu lygmeniu bei mokslo ir studijų aplinkos gerinimo ir dėstytojų bei studentų **praktiniam studijų ir moksliniam tiriamajam darbo procesui** reikalingos infrastruktūros modernizavimo bei koncentravimo buvo inicijuotas projektas „Šiuolaikinių didaktikų centro įkūrimas“ pagal 2014–2020 metų Europos sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ 09.1.1-CPVA-V-720 priemonę „Studijų aplinkos ir infrastruktūros koncentravimas, tobulinimas ir informacinių sistemų plėtra“

Šiuo projektu siekiama pertvarkytų ir naujų ugdymo mokslų studijų programų sėkmingo realizavimo praktiniu ir fiziniu lygmeniu bei mokslo ir studijų aplinkos gerinimo, dėstytojų bei studentų **teoriniam studijų ir darbo procesui** reikalingos infrastruktūros sukūrimo bei koncentravimo įkuriant Šiuolaikinių didaktikų centrą.

Igyvendinant projektą VDU Edukologijos akademijos pedagogų rengimo centro aplinkos bus kuriamos, renovuojant K. Donelaičio g. 52., Kaune esančias patalpas. Pastato rekonstrukcija ir įrangos įsigijimas bus skirti įgyvendinti pedagogų rengimo studijų programas VDU, kaip Kauno pedagogų rengimo centre, kuris yra vienas iš trijų pedagogų rengimo centrų Lietuvoje, kaip tai numatyta LRS nutarime ir LRV nutarime. Projektas yra tiesiogiai susijęs su Lietuvos edukologijos universiteto veiklų perkėlimu į VDU bei su pedagogų rengimo infrastruktūros plėtojimu Kaune. Šiuo metu viena iš silpniausių pedagogų rengimo studijų vykdymo ir mokslo tyrimų kokybės užtikrinimo grandžių yra studijų patalpų techninė būklė ir esama infrastruktūra. Neišplėta mokslo ir mokomoji bazė tiesiogiai veikia nepakankamą studijų kokybę ir gali atsiliiepti absolventų kvalifikacijai ir kompetencijai, todėl siekiama modernizuoti esamą infrastruktūrą, sukuriant mokymosi aplinkas, kurios didintų studijų efektyvumą, gerintų studijų kokybę, užtikrintų aukštos kvalifikacijos specialistų rengimo ir jų sėkmingos integracijos į veiklos pasaulį ir sudarytų modernias sąlygas mokymuisi visą gyvenimą. Igyvendinant projektą bus projektuojamos lanksčios erdvės, skirtos individualiam, grupiniam darbui, erdvės kooperuotam darbui, sudarant sąlygas dėstytojams ir studentams kurti ir išbandyti inovatyvias metodikas, įrankius, atvirusius mokymosi išteklius ir kitas ugdymo priemones. Kuriant Pedagogų rengimo centrą įvertinama, kad 2018 m. VDU pradėjus priėmimą į naujas bakalauro ugdymo krypties programas Ikimokyklinė ir priešmokyklinė pedagogika, Pradinio ugdymo pedagogika ir ankstyvasis užsienio kalbos mokymas, Mokomojo dalyko pedagogika, Socialinė pedagogika, o taip pat magistrantūros studijų programas, tokias kaip Ikimokyklinė edukologija, Švietimo vadyba, Specialioji pedagogika, Muzikos edukologija, Profesijos edukologija. Didesnei daliai LEU dėstytojų reikės vyksti į VDU, kur turės būti sukurtos darbo vietos, taip pat įrengtos auditorijos naujai priimtiems bei daliai šiuo metu LEU studijuojantiems studentams. Projekto įgyvendinimo metu bus įrengta darbo vietos edukologijos studijų programų dėstytojams ir mokslo darbuotojams, padidintas auditorijų, seminarų kambarių. Šios vietos skirtos edukologijos programų visų pakopų studentams, mokytojų kvalifikacijos kėlimui ir perkvalifikavimui. Pedagogų rengimo centre planuojama plėsti mokytojų kvalifikacijos tobulinimo veiklas, sukurti auditoriniam, grupiniam ir individualiam darbui pritaikytas erdves.

Užsibrėžtų tikslų įgyvendinimui reikalinga sukurti infrastruktūrą, skirtą sėkmingam VDU Pedagogų rengimo centro įkūrimui, šiam tikslui pritaikant pastato adresu K. Donelaičio g. 52, Kaune erdves bei įsigyjant studijų programų įgyvendinimui bei akademiniam personalui skirtą įrangą. Neįgyvendinus projekto nebus išspręstos egzistuojančios problemos ir visos, aukščiau išvardintos priežastys neigiamai paveiks ugdymo mokslo ir studijų kokybę, studentų ir dėstytojų darbą, sustabdys universiteto plėtros procesus ir esamų bei numatomų vykdyti studijų programų vystymą.

II. PROJEKTO TURINYS

2.1. Projekto tikslas ir uždaviniai

Atsižvelgiant į projekto kontekstą ir egzistuojančias daugialypes problemas išskiriamas pagrindinis projekto tikslas:

Siekiant spręsti ugdymo mokslų ir studijų problemas bei iššūkius Lietuvoje, sukurti efektyvų pedagogų rengimo modelį įkuriant Pedagogų rengimo centrą, skirtą edukologijos ir pedagogikos mokslų bei studijų kokybės gerinimui.

Atitinkamai formuojami projekto uždaviniai ir veiklos:

1. Pedagogų rengimo centro įkūrimas
 - 1.1. Pedagogų rengimo centro įkūrimas atliekant pastato esančio Donelaičio g. 52, Kaune rekonstrukcijos darbus
 - 1.2. Pedagogų rengimo centro įkūrimas sukuriant ugdymo mokslo ir studijų veikloms, akademiniam personalui ir studentams reikalingą infrastruktūrą adresu Donelaičio g. 52, Kaunas

2.2. Projekto sąsajos su kitais projektais

Nors projektas tiesiogiai nėra tęstinis ar jau įgyvendintų kitų projektų dalis, tačiau yra netiesiogiai susietas su mokslo ir studijų kokybės gerinimo ir efektyvumo didinimo projektais, šių projektų bendraisiais tikslais bei rezultatų tęstinumu:

2014-2020 m. ES investicijų veiksmų programos priemonės Nr. 09.3.3-LMT-K-712 veikla

„Mokslininkų kvalifikacijos tobulinimas vykdant aukšto lygio MTEP projektus“

Projektas: „Atviras nuotolinis mokymasis įtinkintai skaitmeninei visuomenei“

Nr. 09.3.3-LMT-K-712-01-0189

Bendra projekto vertė –519.224,83 eurai

Trukmė – 2018-2021 m.

Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programa Parama mokslininkų ir kitų tyrėjų mokslinei veiklai (visuotinė dotacija)

Projektas: „Technologijomis grįsto mokymosi turinio integracija į organizacijas“

Nr. VP1-3.1-ŠMM-07-K-03-045

Bendra projekto vertė –259.768,00 eurai

Trukmė – 2013-2015 m.

„Vytauto didžiojo universiteto studijų sistemos efektyvumo didinimas“

Projekto numeris: VP1-2.1-ŠMM-04-K-02-015

Biudžetas: 429 878.00 Eur

Projekto pradžia: 2012/01/25

Projekto pabaiga: 2014/01/25

„Edukologijos mokslo krypties studijų kokybės gerinimas ir tarptautiškumo didinimas Vytauto Didžiojo universitete“

Projekto numeris: VP1-2.2-ŠMM-07-K-02-028

Biudžetas: 283 827.00 Eur

Projekto pradžia: 2011/07/27

Projekto pabaiga: 2013/07/27

Projektas taip pat siejasi su šiuo metu įgyvendinamu projektu „Plačios aprėpties universiteto plėtotė universitetų tinklo pertvarkos kontekste“ pagal 2014–2020 metų Europos sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ 09.3.1-ESFA-V-738 priemonę „Aukštųjų mokyklų tinklo tobulinimas“.

Projektu siekiama išplėtoti plačios aprėpties universiteto modelį, atliepiant universitetų tinklo optimizavimo iššūkius Lietuvoje. Prie Vytauto Didžiojo universiteto prijungiant Lietuvos edukologijos ir Aleksandro Stulginskio universitetus, didelis dėmesys skiriamas studijų programų portfelio pertvarkai, studijų kokybės gerinimui, tarptautiškumo plėtotei, studentų pasiekimų gerinimui, dėstytojų profesiniam tobulėjimui ir mokslinės veiklos stiprinimui.

Siekiant studijų efektyvumo ir kokybės užtikrinimo numatoma, kad VDU įvertins jau turimą visų trijų universitetų patirtį ir pagal vieningą sistemą pertvarkys vidinę studijų kokybės užtikrinimo sistemą. Bus pereinama prie bendros studentų pažangos stebėsenos, pasiekimų vertinimo, grįžtamojo ryšio užtikrinimo sistemos. Tam bus pasitelktos jau esamos e-sistemos ir platformos, tačiau skiriant lėšų jų plėtotei ir atnaujinimui, įvertinus naujus iššūkius, ypač susijusius su pedagogų rengimu.

Atsižvelgiant į regiono, miesto, verslo poreikius ir specifiką, bus atnaujintos ir parengtos naujos studijų programos, išgryninant stipriausias bei nišines jungtinio universiteto studijų programas. Tai leis efektyviau investuoti į akademinio personalo profesinį tobulėjimą, tarptautiškumo didinimą, naujovių ir inovatyvių studijų metodų diegimą.

Dalis investicijų bus skirtos dėstytojų ir studentų pedagoginės ir mokslinės kvalifikacijos tobulinimui, dalyvaujant profesinio augimo renginiuose, kuriuos ves Lietuvos bei užsienio ekspertai.

Projektas taip pat bus skirtas įgyvendinti pedagogų profesinio tobulinimo ir pedagogų pirminio rengimo veiklas: atnaujinamos studijų programos, kuriamas pedagogų profesinio tobulėjimo modelis, tobulinamos dėstytojų, dirbančių pedagogikos krypties programose, kompetencijos. Bendrai Universitete vykdant mokytojų rengimo veiklas bus sukurtos ir atnaujintos esamos technologijomis grindžiamos aplinkos, pritaikytos būsimiems ir esamiems pedagogams, kurios leistų kurti technologijomis grindžiamas veiklas skaitmeninėje erdvėje. Bus įkurtos šiuolaikinės laboratorijos, skirtos ugdyti STEAM, įtraukiojo ugdymo ir skaitmenines kompetencijas. Pasitelkiant geriausias užsienio ekspertų paslaugas bus stiprinama edukologijos krypties mokslinė veikla, plėtojama tarptautinė doktorantūra.

Projektas taip pat siejasi su šiuo metu įgyvendinamu projektu „Šiuolaikinių didaktikų centro įkūrimas“ pagal 2014–2020 metų Europos sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ 09.1.1-CPVA-V-720 priemonę „Studijų aplinkos ir infrastruktūros koncentravimas, tobulinimas ir informacinių sistemų plėtra“.

Šio projekto tikslas „Siekiant spręsti ugdymo mokslų ir studijų problemas bei iššūkius Lietuvoje, sukurti efektyvų ugdymo krypties mokslinių tyrimų ir pedagogų praktinio rengimo modelį įkuriant Šiuolaikinių didaktikų centrą, skirtą edukologijos ir pedagogikos mokslų bei studijų kokybės gerinimui“ iš esmės atitinka Pedagogų rengimo centro įkūrimo projekto tikslą.

Projekto įgyvendinimo pasėkoje Šiuolaikinių didaktikų centras bus sukurtas atsižvelgiant į pasaulines mokslo praktikas. Įkurtose laboratorijose bus atliekami moksliniai tyrimai (atvejų analizės ir pan.), naujų metodikų išbandymas, eksperimentų vykdymas. Tyrimų pagrindu kuriami nauji ugdymo metodai. Pedagogų rengimui bus pritaikyti nauji įrankiai ir įgūdžiai, technologijų naudojimas, siekiant „į besimokantįjį orientuoto“ ugdymo organizavimo. Šiuolaikinių didaktikų centre bus įkurtos įvairios laboratorijos skirtos tirti, adaptuoti ir skleisti naujas patirtis, diegti jas į studijų ir mokymo mokykloje procesus. Tokios laboratorijos leis studentams išmokyti procedūrinių įgūdžių stebint praktikuojantis, sprendžiant problemas ir naudojant dalykines priemones ir technikas, kas skatina studentų dalyvavimą ir didesnę savarankiškumą. Inovatyvių metodikų laboratorijos būtinos ir dėl mokymosi vertinimo ir įvertinimo procesų tobulinimo, jų įvairovės pagrindimo ir diegimo į mokyklos realybę ir studijų procesą. Tokios laboratorijos leis kurti ir išbandyti ateities mokyklų, klasių scenarijus, rengiant mokytojus dirbti su vaikais ateities mokyklose, kaip kad jau realiai egzistuoja Norvegijoje. Efektyvaus mokymo strategijos ir yra išugdomos būtent tokiose laboratorijose, orientuojamose į ateitį, o ne dabartį. VDU Edukologijos akademijoje, bus sukurta šiuolaikinė pedagoginėms studijoms reikalinga šiuolaikinių didaktikų centro infrastruktūra Kaune, Putvinskio g. 23. Bus statomas naujas pastatas (priešstatas) prie šiuo metu veikiančio VDU Daugiafunkcinio mokslo ir studijų centro pastato, taip užbaigiant įgyvendinti pastarojo centro techninį projektą bei optimaliai išnaudojant jau šiame pastate esančias modernias erdves.

Pagrindinis „Pedagogų rengimo centro“ ir „Šiuolaikinių didaktikų centro įkūrimas“ projektu skirtumas yra, kad „Pedagogų rengimo centro“ projektu realizuojama bei orientuojama į bendrųjų ir teorinių ugdymo mokslo krypties studentų (pedagogų) gebėjimų ir kvalifikacijos didinimą, o „Šiuolaikinių didaktikų centro įkūrimas“ projektu realizuojama bei orientuojamasi į studentų praktinių gebėjimų ir įgūdžių formavimą per mokslinius tiriamuosius darbus bei Edukologijos akademijos mokslinio ir akademinio personalo mokslinius bei tiriamuosius darbus.

Tokiu būdu visų projektų sinergija užtikrina bendrą plačios aprėpties universiteto sukūrimo vizijos įgyvendinimą ir veiklų tęstinumą, kadangi projektu „Plačios aprėpties universiteto plėtotė universitetų tinklo pertvarkos kontekste“ realizuojama studijų programų pertvarka, studijų kokybės gerinimas, akademinio personalo ir studentų kvalifikacijos gerinimas, projektu „Šiuolaikinių didaktikų centro įkūrimas“ realizuojama studijų kokybės gerinimas studentų praktinių gebėjimų ir įgūdžių tobulinimu mokslinių tiriamųjų darbų pagalba, o projektu „Pedagogų rengimo centro įkūrimas“ realizuojama studijų kokybės gerinimas per studentų teorinių žinių ir kvalifikacijos tobulinimą t.y. pastarieji projektai užtikrins projekto „Plačios aprėpties universiteto plėtotė universitetų tinklo pertvarkos kontekste“ rezultatų tiesioginį tęstinumą fiziniu lygmeniu.

2.3. Projekto tikslinės grupės ir ribos

Atsižvelgiant į 1.3 skyriuje identifikuotas problemas išskiriamos projekto tikslinės grupės ir jų poreikiai.

Lentelė 6. Tikslinės grupės ir jų poreikiai.

Eil. Nr.	Tikslinė grupė	Tikslinės grupės poreikiai	Problema	Poreikių patenkinimas
1.	VDU studentai	<ul style="list-style-type: none"> Aukštas mokslo ir studijų lygis; Kokybiška mokslo ir studijų aplinka; Studijos, atitinkančios mokslo ir naujausių technologijų lygį 	<ul style="list-style-type: none"> Trūksta priemonių ir techninės bazės didinti teorinius ir praktinius įgūdžius organizuojamų studijų veiklose; Neužtikrinta kokybiška ir komfortiška mokslo ir studijų aplinka. Dalis studijų bazės neatitinka šiandienos technologijų lygio 	<p>Projekte numatytos įgyvendinti veiklos leis išspręsti egzistuojančias problemas:</p> <p>Įsigyta kompiuterinė, programinė ir kt įranga leis užtikrinti aukštą mokslo ir studijų lygį, didinti studijuojančių teorinius ir praktinius įgūdžius;</p> <p>Atlikti pastato rekonstrukcijos darbai ir įsigyta įranga, baldai leis užtikrinti komfortišką mokslo ir studijų aplinką</p>
2.	Tarptautinių studijų programų studentai	<ul style="list-style-type: none"> Aukštas mokslo ir studijų lygis; Kokybiška mokslo ir studijų aplinka; Studijos, atitinkančios mokslo ir naujausių technologijų lygį 	<ul style="list-style-type: none"> Trūksta priemonių ir techninės bazės didinti teorinius ir praktinius įgūdžius organizuojamų studijų veiklose; Neužtikrinta kokybiška ir komfortiška mokslo ir studijų aplinka. Dalis studijų bazės neatitinka šiandienos technologijų lygio 	<p>Projekte numatytos įgyvendinti veiklos leis išspręsti egzistuojančias problemas:</p> <p>Įsigyta kompiuterinė, programinė ir kt įranga leis užtikrinti aukštą mokslo ir studijų lygį, didinti studijuojančių teorinius ir praktinius įgūdžius;</p> <p>Atlikti pastato rekonstrukcijos darbai ir įsigyta įranga, baldai leis užtikrinti komfortišką mokslo ir studijų aplinką</p>
3.	Akademiniis personalas	<ul style="list-style-type: none"> Aukšto mokslo ir studijų organizavimo proceso užtikrinimas; Kokybiška mokslo ir studijų aplinka 	<ul style="list-style-type: none"> Trūksta priemonių ir techninės bazės tinkamai organizuoti studijų procesą, didinti studentų teorinius ir praktinius įgūdžius ir gebėjimus; 	<p>Projekte numatyta įsigyti šiuolaikines studijų organizavimo priemones: projektorius ir kt.</p> <p>Įsigyta kompiuterinė, programinė ir kt įranga leis tinkamai organizuoti studijų procesą,</p>

4.	Universitetas	<ul style="list-style-type: none"> Aukštas mokslo ir studijų lygis; Kokybiška mokslo ir studijų aplinka; VDU patrauklumo didinimas; Pakankamo studijuojančių studentų skaičiaus užtikrinimas; 	<ul style="list-style-type: none"> Trūksta priemonių ir techninės bazės didinti teorinius ir praktinius įgūdžius organizuojamų studijų veiklose; Neužtikrinta kokybiška ir komfortiška mokslo ir studijų aplinka; Reikalingos VDU patrauklumo didinimo ir studijuojančių skaičiaus stabilizavimo priemonės ir veiklos 	Projekte numatyta įranga leis pagerinti bendrą mokslo ir studijų proceso organizavimo veiklą, padidinti šių procesų efektyvumą. Studijų infrastruktūros modernizacija leis padidinti VDU patrauklumą ir pritraukti daugiau studentų
5.	Partneriai (formaliojo ir neformaliojo švietimo dalyviai)	<ul style="list-style-type: none"> Aukštas mokslo ir studijų lygis; Kokybiška mokslo ir studijų aplinka; Studijos, atitinkančios mokslo ir naujausių technologijų lygį 	<ul style="list-style-type: none"> Trūksta priemonių ir techninės bazės didinti teorinius ir praktinius įgūdžius organizuojamų studijų veiklose; Neužtikrinta kokybiška ir komfortiška mokslo ir studijų aplinka. Dalis studijų bazės neatitinka šiandienos technologijų lygio 	Projekte numatytos įgyvendinti veiklos leis išspręsti egzistuojančias problemas: Įsigyta kompiuterinė, programinė ir kt įranga leis užtikrinti aukštą mokslo ir studijų lygį, didinti studijuojančių teorinius ir praktinius įgūdžius; Atlikti pastato statybos darbai ir įsigyta įranga, baldai leis užtikrinti komfortišką mokslo ir studijų aplinką

Toliau esančioje lentelėje pateikiami Projekto tikslinių grupių, t. y. Projekto metu sukurtos ir atnaujintos infrastruktūros naudotojų ir paslaugų gavėjų, kuriems skirta Projekto kuriama socialinė ekonominė nauda (žala), aprašymai. Pažymėtina, jog tikslinės grupės suformuotos remiantis šių grupių poreikiais ir Projekto įtaka grupėms. Atsižvelgiant į ankstesniuose skyriuose išskirtas tikslines grupes projektas orientuotas į šias tikslines grupes kurios naudosis sukurta infrastruktūra:

Lentelė 7. Tikslinės grupės ir dydis.

Eil. Nr.	Tikslinė grupė	Tikslinės grupės bruožai	Numatomas tikslinės grupės dydis
1.	VDU studentai	VDU pedagoginių ir edukologinių studijų programų studentai (naujų ugdymo studijų krypties studentai)	580
		Gretutinės pedagogikos specialybės studentai	30
2.	Tarptautinių studijų programų studentai	Ugdymo mokslo studijų krypties Erasmus+ ir kt. tarptautinių mainų programų bei užsienio studentai	120
3.	Akademiniis personalas	Pedagogų rengimo centro akademiniis personalas	100
4.	Bendradarbiavimo veiklų, formaliojo ir neformaliojo švietimo dalyviai	Pabaigusieji. 1 metų pedagogikos studijos mokytojo kvalifikacijai gauti.	50
		Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo programų dalyviai	320
		Iš viso	1.200

Projektas įgyvendinamas kaip vienas projektas, kurio įgyvendinančioji ir už projekto tęstinius rezultatus strateginiu lygmeniu atsakinga organizacija yra Pareiškėjas – VDU.

2.4. Projekto organizacija

Pristatomas pareiškėjas – Vytauto Didžiojo universitetas. Apžvelgiamos pagrindinės VDU funkcijos, susijusios su mokslo, švietimo, edukacijos, pažintinė, informacijos sklaidos ir socialine veikla bei strateginiu planavimu.

Lentelė 8. Bendri duomenys apie įstaigą

Institucijos Pavadinimas:	Vytauto Didžiojo universitetas
Institucijos kodas:	111950396
Adresas:	K. Donelaičio g. 58, LT – 44248, Kaunas
Įstaigos vadovas	Rektorius Prof. Juozas Augutis
Teisinė forma:	Valstybinė aukštoji mokykla
Steigėjas:	Lietuvos Respublikos Seimas
Telefonas:	8 37 222 739
Faksas:	8 37 203 858
El. pašto adresas:	info@adm.vdu.lt
Internetinės svetainės adresas:	http://www.vdu.lt

Vytauto Didžiojo universitetas yra valstybinė aukštoji mokykla, kurioje vykdomos universitetinės studijos, atliekami moksliniai tyrimai ir plėtojama taikomoji mokslo bei meno veikla. Universiteto steigėjas – Lietuvos Respublikos Seimas. Universitetas yra viešasis juridinis asmuo, veikiantis kaip viešoji įstaiga. Universiteto administracinis centras yra Kaune, K. Donelaičio g. 58. Universiteto pavadinimas lietuvių kalba – Vytauto Didžiojo universitetas (santrumpa –VDU), lotynų kalba – *Universitas Vytauti Magni*, anglų kalba – *Vytautas Magnus University*. Universitete rengiami įvairių mokslo ir studijų kryptių bakalaurai, magistrai ir mokslo daktarai kultūros, švietimo, ūkio ir kitoms visuomenės reikmėms tenkinti, gebantys savarankiškai dirbti intelektualinę bei kūrybinę darbą ir turintys platų bendrauniversitetinį išsilavinimą.

Vytauto Didžiojo universitetas (VDU), būdamas valstybine aukštąja mokykla, veiklą vykdo vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos Mokslo ir studijų, Aukštojo mokslo įstatymais, Vyriausybės nutarimais, Ministro įsakymais, Universiteto statutu, kitais teisės aktais. Priėmus Mokslo ir studijų įstatymą vykdomos permainos universiteto valdyje, visų pirma, siekiant atskaitomybės visuomenei ir studijų kokybės.

Universitetas išliko nepralenkiamu lyderiu Lietuvoje pagal tarptautiškumą ir pirmauja pagal dėstytojų iš užsienio skaičių bei pripažintas vienu iš 800 geriausių pasaulyje („*QS World University Rankings*“). Reitingas „*QS Graduate Employability Rankings*“ paskelbė, kad VDU yra vienas iš trijų stipriausių Lietuvos universitetų pagal absolventų įsidarbinamumą. Žurnalo „Reitingai“ vertinime Vytauto Didžiojo universitetas išliko tarp lyderių pagal mokslumą ir pateko tarp trijų geriausių universitetų daugelyje studijų kryptių, kurių studijų programos yra siūlomos universitete – net 48 bakalauro ir magistrantūros studijų kryptyse. VDU taip pat įvertintas kaip daugiausiai tikrai kokybiškų (6 m. akredituotų) studijų programų siūlanti aukštoji mokykla.

2.4.1. Trumpa įstaigos istorija

VDU – viena liberaliausių aukštųjų mokyklų Lietuvoje, tęsianti 1922 m. Kaune įkurto Lietuvos universiteto misiją. VDU studentus, dėstytojus ir absolventus vienija „*artes liberales*“, t. y. laisvųjų menų universiteto, idėja. VDU – tai universitetas, kuriame skleidžiasi laisva kūrybinė mintis, orientuojamasi į studijų bei mokslo kokybę, kuriami sėkmingi tarptautiniai ryšiai. VDU tradicijos pradžia sutapo su Lietuvos valstybingumo gimimu. 1918 m. vasario 16 d. paskelbus politinę nepriklausomybę, Lietuvos švietimo vienu svarbiausių uždavinių laikė įkurti lietuvišką universitetą. Po ketverių metų, reorganizavus iki tol veikusius Aukštuosius kursus, atidarytas Lietuvos universitetas Kaune. Tarpukariu tai buvo vienintelė lietuviška aukštoji mokykla, tapusi gyvybiškai svarbiu mūsų šalies kultūros, mokslo bei modernios, laisvos intelektualios minties židiniu. 1930 m., minint kunigaikščio Vytauto Didžiojo 500 metų mirties sukaktį, Lietuvos universitetui Kaune buvo suteiktas VDU vardas.

Tarpukariu Kaune įkurtas universitetas buvo unikalus savo laisva dvasia, gyvu, betarpišku profesūros ir studentų bendravimu, aktyviu ir įdomiu visuomeniniu gyvenimu, puoselėjamu bendruomeniškumo jausmu. Universitete studijavo bei dėstė dauguma žymių to meto intelektualų,

aukščiausių Lietuvos pareigūnų, valstybės veikėjų. Čia užsimezgė žymiausi pirmosios nepriklausomybės moksliniai ir kultūriniai sąjūdžiai. Universitete buvo laikomasi liberalios studijų politikos, ypatingas dėmesys buvo skiriamas humanitariniams ir socialiniams mokslams, atlikusiems tautos sutelkimo, istorinės atminties puoselėjimo vaidmenį. Modernumas, liberalumas, bendruomeniškumas, partnerystė – tai vertybės, kurias VDU išlaikė iki šių dienų. 1950 m. beveik keturiasdešimt metų tarpukariu Kaune veikusi aukštoji mokykla buvo uždaryta sovietų valdžios sprendimu, o kai kurie jos fakultetai davė pradžią dabartinėms aukštosioms mokykloms: Kauno technologijos universitetui, Kauno medicinos universitetui, Lietuvos žemės ūkio universitetui ir Lietuvos veterinarijos akademijai. VDU akademinė tradicija ne tik išliko, bet ir ilgas dešimtmečius iki valstybingumo atkūrimo vystėsi išsivijoje.

1989 m. VDU buvo atkurtas bendromis Lietuvos ir išsivijos mokslininkų pastangomis. Tuo metu jis tapo pirmąja autonomiška aukštąja mokykla. Universiteto statutas įteisino akademinės laisvės principą, mokslo ir studijų vienovę bei Lietuvai tuo metu naujas trijų pakopų studijas, kurias baigus suteikiami bakalauro ir magistro kvalifikaciniai laipsniai bei mokslo daktaro laipsnis. Universitetas iš kitų šalies aukštųjų mokyklų išsiskyrė ir modernia, Harvardo universiteto (JAV) modeliu pagrįsta studijų artes liberales koncepcija. Ji unikali tuo, kad pirmenybė teikiama ne siauroms ir labai specializuotoms studijoms, o plačiam, bendrauniversitetiniam išsilavinimui, tenkinančiam visapusiško asmenybės ugdymo ir šiuolaikinės visuomenės reikmes. Laisvųjų menų studijų koncepcija organizuojant studijas pasireiškia tuo, kad visų specialybių studentai prieš pradėdami studijuoti specialybės dalykus (C ir D dalykų blokai), pirmus du metus kartu studijuoja bendrauniversitetinius privalomo A ir pasirenkamo B bloko dalykus, įgydami humanitarinių, menų ir socialinių dalykų žinias.

2.4.2. Įstaigos valdymas ir administracinė struktūra

Universitetas turi kolegialius valdymo organus – Universiteto Tarybą bei Senatą – ir vienasmenį valdymo organą rektorių. Rektorius patariamoji institucija yra rektoratas.

Universiteto savivaldos ir visuomeninės institucijos:

- Aukščiausioji Universiteto savivaldos institucija yra Senatas.
- Universiteto visuomeninės priežiūros ir globos institucija yra taryba.
- Rektorius patariamoji savivaldos institucija yra rektoratas.
- Studentų interesams atstovaujanti savivaldos institucija yra studentų atstovybė.

Taryba yra kolegialus valdymo organas, kuris, įvertinęs Senato siūlymus, tvirtina universiteto viziją ir misiją, rektorius pateiktą strateginį veiklos planą, rektorius rinkimų viešo konkurso būdu organizavimo tvarką, Universiteto reorganizavimo arba likvidavimo planus, nustato universiteto lėšų (taip pat lėšų, skirtų vadovų ir kitų darbuotojų darbo užmokesčiui) ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais tvarką, taip pat svarsto ir tvirtina rektorius teikiamus Universiteto struktūros pertvarkos planus, renka, skiria į pareigas ir atleidžia iš jų rektorių, rūpinasi parama universitetui bei atlieka kitas funkcijas. Universiteto Taryba sudaroma 5 metams iš 11 narių.

Senatas yra kolegialus Universiteto akademinį reikalų valdymo organas, sudaromas 5 metams iš 45–60 mokslininkų, pripažintų menininkų bei studentų. Dabartinis Senatas penkerių metų kadencijai sudarytas 2016 m. lapkričio 4 d. Senatą sudaro 55 nariai.

Rektorius yra Universiteto vienasmenis valdymo organas, veikia Universiteto vardu ir jam atstovauja. Universiteto rektorių 5 metų kadencijai ir ne daugiau kaip dviem kadencijoms iš eilės viešo konkurso būdu renka, skiria į pareigas ir atleidžia iš jų Universiteto Taryba. Rektorius atsako už tai, kad universiteto veikla atitiktų įstatymus, universiteto statutą, kitus teisės aktus, leidžia įsakymus, skatina darbuotojus ir studentus, atsako už universiteto finansinę veiklą, tinkamą turto valdymą, naudojimą ir disponavimą juo, rūpinasi teikiamo aukštojo išsilavinimo, mokslinių tyrimų, kultūrinės ir meninės veiklos lygiu ir sprendžia kitus klausimus. 2015 m. birželio 9 d. prof. Juozas Augutis buvo išrinktas Vytauto Didžiojo universiteto rektoriumi penkerių metų kadencijai.

Rektoratas yra rektorius patariamoji institucija. Jį sudaro rektorius, prorektorai, fakultetų dekanai ir jiems prilygintų akademinį padalinių vadovai, Studentų atstovybės prezidentas, taip pat

rektorius įsakymu paskirti kitų padalinių vadovai. Rektoratas rengia universiteto plėtros perspektyvinius planus, svarsto studijų, mokslo, ūkio organizavimo klausimus, rengia universiteto veiklos metinę ataskaitą, pedagoginio krūvio normas ir kitus darbo normatyvus, koordinuoja ir kontroliuoja fakultetų ir kitų savarankiškų padalinių darbą, koordinuoja universiteto ryšius su Lietuvos ir užsienio mokslo, studijų, verslo, pramonės ir kitomis institucijomis, atlieka kitas funkcijas.

Senato veiklą reglamentuoja Statutas ir Senato reguliamas. Rektorius vadovauja Universitetui, veikia jo vardu ir jam atstovauja. Rektoratą sudaro rektorius, prorektorai, fakultetų dekanai, studentų reikalų tarnybos direktorius, Universiteto sekretorius, institutų ir VDU botanikos sodo direktorius, rektorius įsakymu paskirti kitų padalinių vadovai, studentų atstovybės prezidentas. Rektorato posėdžiams pirmininkauja rektorius.

VDU administracija, vykdo šias funkcijas: rengia universiteto biudžetą; organizuoja studentų aukštojo mokslo studijas, ugdymą, teikia pasiūlymus universiteto tarybai ir senatui steigti, reorganizuoti ir likviduoti viešąsias paslaugas teikiančias įstaigas ir t.t.

Prie viešosios infrastruktūros plėtros ir investicijų pritraukimo daugiausiai tiesiogiai prisideda VDU projektinės veiklos tarnyba. Tai 2007 m. projektinės veiklos plėtojimui universitete įkurtas neakademiniis padalinys, kurio pagrindinis tikslas – įgyvendinti efektyvų universiteto projektinės veiklos administravimą ir koordinavimą, sudaryti sąlygas projektinės veiklos plėtrai ir jos proceso valdymui.

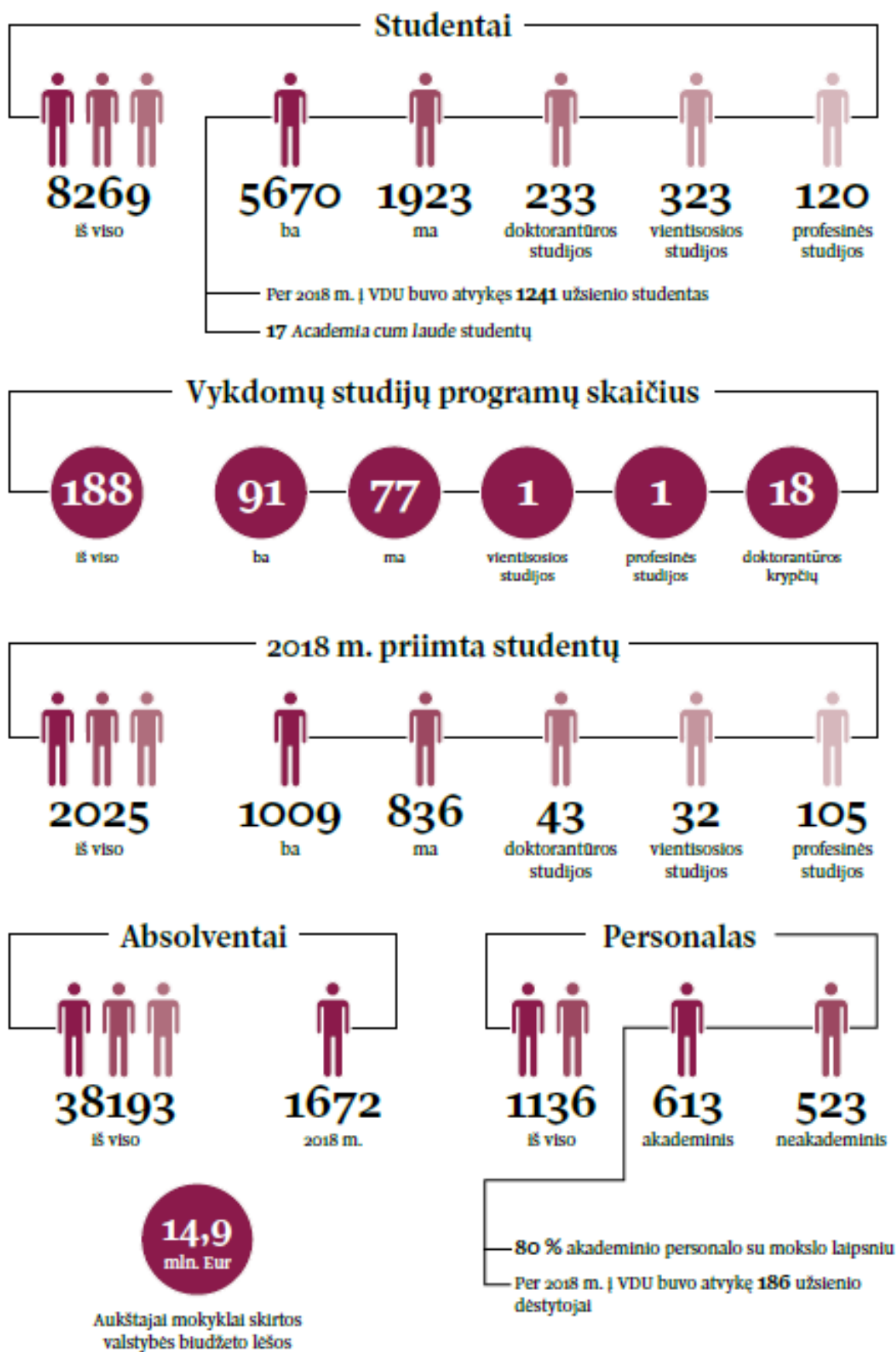
Atsakomybės sritys:

- Universiteto projektinės veiklos analizė, perspektyvių plėtros planų projektų rengimas
- Universiteto ir projektinių grupių interesų balansavimas
- Projektinei veiklai reikiamų išteklių kaupimo galimybių analizė
- Projektų vykdymui palankios aplinkos universitete kūrimo ir gerinimo projektų rengimas
- Sąlygų sudarymas projektinės veiklos patirties perdavimui
- Universiteto projektų viešinimas
- Bendrauniversitetinių projektų rengimas ir administravimas

Organizaciniu požiūriu VDU yra viešoji įstaiga, kurią sudaro struktūriniai, struktūriniai funkciniai padaliniai – tarnybos ir kiti padaliniai, akademiniai padaliniai, institutai, centrai, VDU įsteigtos viešosios įstaigos. 2018 m. universitete veikė:

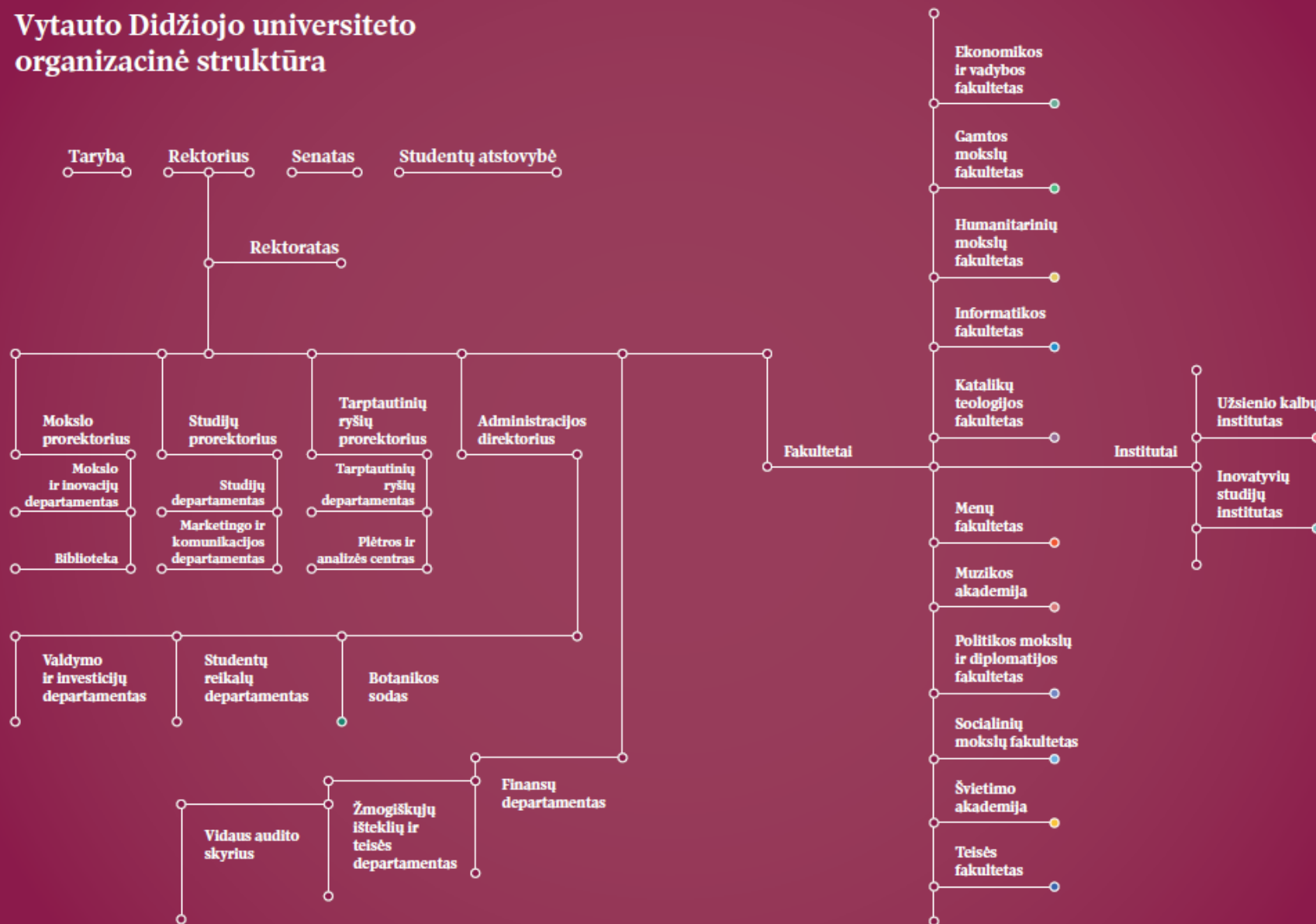
- 15 akademinių padalinių: 10 fakultetų, Švietimo akademija, Žemės ūkio akademija, Inovatyvių studijų institutas, Užsienio kalbų institutas, VDU Botanikos sodas
- 8 departamentai ir kiti neakademiniai padaliniai
- 2 savivaldos organizacijos: Studentų atstovybė ir Profesinė sąjunga
- 7 viešosios įstaigos, kurių steigėjas – VDU

Pagrindiniai VDU 2018 metų veiklos rodikliai pateikti Pav. 11, o VDU organizacinė struktūra pateikta Pav. 12.

Pav. 11. Pagrindiniai VDU 2017 metų veiklos rodikliai

Vytauto Didžiojo universiteto organizacinė struktūra

Pav. 12. Įstaigos valdymo struktūros schema.

2.4.3. Veiklos nuostatos

Vytauto Didžiojo universitetas – puoselėjantis humanistinę kultūrą, neužsisklendžiantis tik siaurose, griežtai specializuotose studijose, siekiantis būti intelektualiu ir pilietiniu visuomenės židiniu, išsaugoti ir puoselėti turimas vertybes, aktyviai dalyvauti pasaulio universitetų gyvenime.

VDU vizija: Aktyvus, modernus, globaliai atpažįstamas, *artes liberales* principus puoselėjantis, plačios aprėpties universitetas, atskleidžiantis kūrybiškas asmenybes Lietuvai ir pasauliui.

VDU misija: Vytauto Didžiojo universitetas – tai bendruomeniška mokslo, studijų ir menų institucija, tęsianti 1922 m. Kaune įkurto Lietuvos universiteto misiją, užtikrinanti studentams liberalias ugdymosi sąlygas, plėtojanti partnerystę, aktyviai dalyvaujanti Kauno gyvenime, kurianti Lietuvos ateitį, prisidedanti prie pasaulio kultūros ir mokslo raidos.

VDU vertybės: Asmenybės laisvė, atvirumas, atsakomybė, kūrybiškumas, bendruomeniškumas, akademinis meistriškumas, autonomiškumas. Strateginiai tikslai – tai tikslai, užtikrinantys Universiteto vizijos įgyvendinimą ir išreiškiantys strateginių siekių įgyvendinimo prielaidas:

- Socialiai aktyvi ir atsakinga bendruomenė
- Asmenybės ir talentams atsiskleisti palankios studijos
- Patikimas tarptautinis partneris
- Aukščiausio lygio mokslas ir menas
- Darni ir kūrybiška aplinka

VDU strateginiai tikslai:

- Besivystančio Universiteto koncepcijos parengimas ir jos įgyvendinimas;
- Studijų liberalizavimas;
- Studijuojančiųjų skaičiaus optimizavimas;
- Studijų turinio modernizavimas;
- Studijų kokybės gerinimas;
- Mokymosi visą gyvenimą galimybių plėtra;
- Mokslinės veiklos organizavimo sistemos kūrimas;
- Mokslininkų rengimas;
- Mokslinės produkcijos sklaida;
- Efektyvus nekilnojamojo turto ir ūkio valdymas;
- Nuotolinių studijų sistemos plėtotė;
- Modernios bibliotekos ir leidyklos plėtra;
- Kokybiškų gyvenimo sąlygų studentams ir jauniems dėstytojams sukūrimas;
- Universiteto tarptautiškumo plėtotė;
- VDU IT sistemos modernizavimas;
- Universiteto firminio stiliaus kūrimas;
- Universiteto vidaus komunikacijos veiklų kūrimas ir plėtojimas;
- Universiteto išorės komunikacijos veiklų kūrimas, tobulinimas, plėtojimas ir palaikymas;
- Akademinų, kultūrinių, socialinių Universiteto ryšių palaikymas bei plėtojimas;
- Valdymo tobulinimas ir savivaldos plėtra;

Universitetas prisiimame atsakomybę už:

- Integravimąsi į Pasaulio universitetų sistemą ir procesus
- Patikimą partnerystę mokslo, švietimo, kultūros, verslo ir viešojo gyvenimo srityse
- Naujų ir modernių partnerystės formų paiešką ir taikymą
- Tyrėjų, dėstytojų ir studentų mobilumo skatinimą
- Besimokančio, kūrybingo ir besivystančio Universiteto koncepcijos įgyvendinimą
- Universiteto kūrybinės veiklos rezultatų naudingumą valstybei ir visuomenei

2.5. Projekto siekiami rezultatai

Kaip tai numatyta Lietuvos Respublikos švietimo ir ministro 2018 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. V-266 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ 09.1.1-CPVA-V-720 priemonės „Studijų aplinkos ir infrastruktūros koncentravimas, tobulinimas ir informacinių sistemų plėtra“ projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr. 2 patvirtinimo“, projekto įgyvendinimu siekiama šių produkto rodiklių ir reikšmių:

- Produkto rodiklio „Investicijas gavusios vaikų priežiūros arba švietimo infrastruktūros pajėgumas“ (rodiklio kodas P.B.235) – 1.100 asmenys;
- Produkto rodiklio „Aukštosios mokyklos, kuriose bent už 289 tūkst. eurų pagal veiksmų programą ERPF lėšomis atnaujinta koncentruota studijų infrastruktūra“ (rodiklio kodas P.S.377) – 1 institucija.

Kaip tai numatyta LR finansų ministro 2014 m. gruodžio 30 d. įsakyme Nr. 1K-499 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ pakeitimo, projekto stebėsenos rodiklis P.B.235 „Investicijas gavusios vaikų priežiūros arba švietimo infrastruktūros pajėgumas“ skaičiuojamas kaip tam tikrų asmenų, galinčių pasinaudoti sukurta ar atnaujinta vaikų priežiūros arba švietimo infrastruktūra (vaikai, mokiniai, studentai), visuma. **Neįskaičiuojami mokytojai, tėvai ir kiti asmenys, kurie gali pasinaudoti sukurta ar atnaujinta vaikų priežiūros arba švietimo infrastruktūra.** Sukurta ar atnaujinta vaikų priežiūros arba švietimo infrastruktūra apima įgyvendinant projekto veiklas atnaujintus pastatus (rekonstruotus ir (arba) suremontuotus, ir (arba) aprūpintus baldais) ir (arba) projekto lėšomis įsigytą su ugdymo procesu susijusią įrangą. Skaičiuojamas nominalus įgyvendinant projekto veiklas investicijų gavusios įstaigos pajėgumas, kuris gali būti lygus infrastruktūros naudotojų skaičiui arba didesnis nei faktinis naudotojų skaičius. Atsižvelgiant į stebėsenos rodiklio išaiškinimą, rodiklio reikšmė skaičiuojama pagal tikslinių grupių dydžio Lentelė 7. *Tikslinės grupės ir dydis*. duomenis **iš tikslinių grupių eliminuojant 100 asmenų VDU Pedagogų rengimo centro akademinio personalo tikslinę grupę.** Tokiu būdu produkto rodiklio „Investicijas gavusios vaikų priežiūros arba švietimo infrastruktūros pajėgumas“ (rodiklio kodas P.B.235) reikšmė yra 1.100 asmenys.

Kaip tai numatyta 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1K-499 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“, projekto stebėsenos rodiklis P.S.377 „Aukštosios mokyklos, kuriose bent už 289 tūkst. eurų pagal veiksmų programą ERPF lėšomis atnaujinta koncentruota studijų infrastruktūra“ skaičiuojamas sumuojant įgyvendinant projekto veiklas atnaujintos aukštosios mokyklos mokymo įstaigos (mokyklų skaičius). Ta pati atnaujinta aukštoji mokykla skaičiuojama vieną kartą.

Įvertinamas institucinis (teisinis) ir finansinis projekto tęstinumas. Numatoma, kad Pareiškėjas po projekto pabaigos disponuos projekto įgyvendinimo pasėkoje sukurta ir atnaujinta infrastruktūra. Projekto tęstinę veiklą, rezultatus ir poveikį užtikrins Pareiškėjas.

III. GALIMYBĖS IR ALTERNATYVOS

3.1. Esama situacija

Šiuo metu VDU pedagogai rengiami skirtinguose rūmuose: Jonavos g. 66, Gimnazijos g. 7, Vileikos g. 7 ir Donelaičio g. 52, Čepinskio g. 5. Tokia situacija yra sudėtinga studentams, nes visos paskaitos vyksta skirtingose vietose, nėra sutelktos infrastruktūros, pritaikytos didesniems pedagogikos studijų srautams. Taip pat esama infrastruktūra yra skirtingos kokybės (būklės). Donelaičio g. 52 ir Vileikos g. 7 pastatai yra nerenovuoti ar iš dalies renovuoti pastatai, auditorijos su sena įranga. Taip pat yra išsklaidyta mokslinė literatūra. Pvz. studentai, kuriems paskaitos vyksta Gimnazijos g. 7, turi važiuoti į Jonavos g. 66 esančią biblioteką ir pan. Nėra sukurtos erdvės pedagoginiam personalui. Šiuo metu darbo vietas turi tik 12 VDU Edukologijos instituto dėstytojų Jonavos g. 66, tuo tarpu atvykstantiems dėstytojams nėra įrengtų patalpų pasirošti paskaitoms, konsultuoti studentų. Pvz.: 2018 m. rudens semestru į Kauną vyko 11 Švietimo akademijos (Vilniaus) dėstytojų, o 2019 m. pavasario semestru atvykstančių dėstytojų jau bus virš 30.

Projekte numatytos veiklos bus įgyvendinamos pastate adresu Donelaičio g. 52, Kauno mieste. Esantis pastatas nuosavybės teise priklauso Lietuvos Respublikai ir patikėjimo teise valdomas Pareiškėjo – Vytauto Didžiojo universiteto. Žemės sklypas nuosavybės teise priklauso Lietuvos Respublikai. Valstybinės žemės panaudos teise žemės sklypas disponuojamas VDU.

Šiuo metu esama pastato paskirtis yra administracinė. Pastatas didžiąją dalimi naudojamas kaip VDU akademinio ir administracinio personalo darbo vieta t.y. funkciškai patalpos naudojamos darbo procesui organizuoti. Jame taip pat yra įrengta dalis auditorijų skirtos VDU studentų paskaitoms bei biblioteka-skaitykla su saugykėmis.

Reikalinga pažymėti, kad pradinė pastato paskirtis yra administracinė ir jis nėra pilnai pritaikytas vykdyti mokslinę veiklą. Pastatas nuo pastatymo laikotarpio nebuvo kapitaliai remontuotas (išskyrus bibliotekos-skaityklos kapitalinį remontą), atlikti tik paprastojo remonto darbai, todėl patalpos skirtos auditorijoms nėra pritaikytos kokybiškam studijų procesui užtikrinti ir organizuoti. Dėl pasenusių pastato konstruktyvinių ir inžinerinių sprendinių pastatas ir patalpos neatitinka šiuo metu galiojančių STR nustatytų esminių pastato konstrukcinių elementų ir inžinerinių tinklų būklės reikalavimų: 1) Mechaninis atsparumas ir pastovumas; 2) Gaisrinė sauga; 3) Higiena, sveikata, aplinkos apsauga; 4) Naudojimo sauga; 5) Apsauga nuo triukšmo; 6) Energijos taupymas ir šilumos išsaugojimas. Tinkamai inžinerinių tinklų eksploatacijai ir pritaikymui funkcijai būtinas kapitalinis remontas ir/arba rekonstrukcija.

Šiuo metu dėl pastato energetinio neefektyvumo vasaros metu auditorijose ir darbo kabinetuose patalpų temperatūra pasiekia daugiau kaip +30 °C, trūksta šviežio oro, tuo pačiu žiemos metu siekiant palaikyti tinkamą studijų ir darbo aplinkos temperatūrą patiriamos didelės energijos sąnaudos. Dėl senų langų girdimas transporto triukšmas kuris trikdo studijų ir darbo procesą. Esama sena ir nusidėvėjusi inžinerinė infrastruktūra atitinka tik minimalius priešgaisrinės saugos reikalavimus. Dėl netinkamo ir nepritaikyto patalpų išplanavimo bei trūkstamų mokymo ir darbo priemonių negalima užtikrinti kokybiško studijų ir darbo proceso t.y. patalpos bei esama įranga neatitinka šiuolaikinės darbo ergonomikos sampratos ir reikalavimų.

Lentelė 9. Pastato atitiktis esminiams reikalavimams.

STR 2.01.01 (1) MECHANINIS ATSPARUMAS IR PASTOVUMAS	Pastatas tik dalinai atitinka mechaninio atsparumo ir pastovumo reikalavimus. Pastato konstrukcijos nėra apsaugotos nuo neigiamo išorinio poveikio. Įdiegus rekomenduojamas priemones, įgyvendintos priemonės pastate bus užkirstos pastato konstrukcijų ribinių būklių atsiradimo galimybės. Naujo stogo, sienų šilumos izoliacinio ir apdailos sluoksnio, naujų langų, durų įrengimas pagerins atitvarinių konstrukcijų mechaninį atsparumą ir prailgins jų eksploataavimo laiką.
STR 2.01.01 (2) GAISRINĖ SAUGA	Pastatas atitinka tik minimalius priešgaisrinės saugos reikalavimus. Įdiegus rekomenduojamas renovacijos priemones, sumažėja nelaimingų atsitiktinumų rizikos laipsnis bei pagerėja gaisrinės saugos lygis. Naujos nedegios izoliacinės medžiagos leistų pagerinti gaisrinės saugos lygį.

STR 2.01.01 (3) HIGIENA, SVEIKATA, APLINKOS APSAUGA	Pastatas neatitinka arba tik dalinai atitinka higienos, sveikatos, aplinkos saugos reikalavimus. Neužtikrintas tinkamas patalpų bei kartu studijų ir darbo terminis bei oro apykaitos režimas. Įdiegtos priemonės. Įdiegtas rekomenduojamas renovacijos priemonės pagerės studijų ir darbo aplinkos mikroklimatas, sumažėjus drėgmės patekimui per atitvarines konstrukcijas, nebeliks sąlygų mikromicetų veisimuisi. Po remonto higieninės sąlygos pagerės, nes įdiegtos priemonės leis patalpose palaikyti normines temperatūras bei oro apykaitos režimus.
STR 2.01.01 (4) NAUDOJIMO SAUGA	Pastatas dalinai atitinka naudojimosi saugos reikalavimus. Įdiegtos priemonės sumažins nelaimingų atsitikimų (kritimo, sužalojimo) rizikas. Suremontuotas pastatas turės reikiamas technines priemones užtikrinančias saugią eksploataciją, tvarkingą liftų sistema leis operatyviai ir efektyviai vykdyti reikiamus remonto, avarių likvidavimo darbus.
STR 2.01.01 (5) APSAUGA NUO TRIUKŠMO	Pastatas neatitinka arba tik dalinai atitinka apsaugos nuo triukšmo reikalavimus. Naujų / restauruotų langų ir durų bei atitvarų sandarumas užtikrins geresnę garso izoliaciją nuo aplinkos triukšmo.
STR 2.01.01 (6) ENERGIJOS TAUPYMAS IR ŠILUMOS IŠSAUGOJIMAS	Pastatas neatitinka energijos taupymo ir šilumos išsaugojimo reikalavimų. Rekomenduojamos diegti renovacijos priemonės padės sumažinti energijos sąnaudas bei efektyviau vartoti energiją. Siekiama ne mažesnė kaip C energetinio efektyvumo klasė.

Atitinkamai projekto veiklų rezultate pastato funkcinė paskirtis bus pakeista į mokslo paskirtį siekiant pagerinti ir sukurti kokybišką mokslo, studijų ir darbo aplinką t.y. pastatas bus pritaikytas kokybiškam studijų procesui užtikrinti ir organizuoti. Numatoma statybos rūšys: kapitalinis remontas arba rekonstrukcija (nustatomas techninio projektavimo stadijoje). Planuojami darbai: perplanuojamos patalpos formuojant auditorijas, klases, kabinetus bei bendrąsias erdves; keičiama patalpų apdaila, visos inžinerinės sistemos, langai ir durys; apšiltinamos pastato išorinės sienos, pamatai ir stogas. Projekto metu iš viso bus renovuotos ir pedagogų rengimui bei akademiniam personalui pritaikytos 7.200 m² erdvės iš 7.840 m² bendro pastato ploto. Projekto metu pastate esanti biblioteka-skaitykla (640 m²) nebus remontuojama, kadangi jos remonto darbai atlikti anksčiau. Po projekto įgyvendinimo šios patalpos ir toliau bus naudojamos bibliotekos-skaityklos tikslams ir reikmėms. Pastatas po statybos darbų turės atitikti mokslo paskirties pastatams keliamus reikalavimus, o taip pat šeši esminius reikalavimai statiniams: 1) Mechaninis atsparumas ir pastovumas; 2) Gaisrinė sauga; 3) Higiena, sveikata, aplinkos apsauga; 4) Naudojimo sauga; 5) Apsauga nuo triukšmo; 6) Energijos taupymas ir šilumos išsaugojimas.

Žemiau esančioje lentelėje pateikiama faktiniai 2017 metų pastato adresu Donelaičio g. 52, Kaune komunalinių ir kitų išlaidų duomenys.

Lentelė 10. 2017 metų pastato komunalinių ir kitų išlaidų duomenys.

	Bendra situacija	Eur/m ²	Projekto situacija
Plotas	7.840,89		7.200,00
Komunalinių paslaugų sąnaudos	133.246,87	16,99	122.355,68
Sildymas	45.270,16	5,77	41.569,92
Elektra	37.600,80	4,80	34.527,43
Vanuo	6.759,88	0,86	6.207,35
Kitos (komun. atl., lifto ir inž. sist. priežiūra, teritorijos valymas, administravimas)	43.616,03	5,56	40.050,99
Infrastruktūros išlaikymo, priežiūros ir atnaujinimo sąnaudos	116.702,70	14,88	107.163,78
Patalpų valymas	77.562,50	9,89	71.222,78
Apsauga	23.196,56	2,96	21.300,55
Einamasis remontas	13.406,78	1,71	12.310,95
Kapitalinis remontas	1.700,06	0,22	1.561,10
Draudimas	836,80	0,11	768,40
Viso	249.949,57	31,88	229.519,47

3.2. Galimos projekto veiklos

Atsižvelgiant į pagrindinį projekto tikslą buvo sudarytas veiklų sąrašas kurio tikslas numatyti priemonės egzistuojančių problemų sprendimui ir nustatyto tikslo pasiekimui. Pradinis galimų veiklų sąrašas yra pateiktas 2.1 skyriuje „Projekto tikslas ir uždaviniai“. Atsižvelgiant į IP rengimo Metodikos reikalavimus projekto investicijų vertei esant daugiau kaip 3 mln. Eur, identifikuojamos visos galimos projekto įgyvendinimo veiklos ir sudaromas „Ilgasis“ veiklų sąrašą, atsižvelgiant į projekto problemą, pagrindines priežastis ir siekiamus minimalius rezultatus. Galimų veiklų, projekto problemos, priežasčių ir siekiamų minimalių rezultatų apibendrinta informacija pateikiama žemiau esančioje lentelėje.

Lentelė 11. Galimos projekto veiklos – „ilgasis veiklų sąrašas“.

Problema/apribojimai	Pagrindinės priežastys	Siekiami minimalūs rezultatai	Galimos veiklos
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Didėjantis pedagogų rengimo poreikis ▪ Šiuolaikinių poreikių neatitinkanti studijų kokybė ir pedagogų kvalifikacinis pasirengimas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Šiuolaikinių poreikių neatitinkančios studijų programos ▪ Nepakankama dėstytojų kvalifikacija ▪ Šiuolaikinių poreikių neatitinkanti, nepakankama, diferencijuota ir pasenusi teoriniam, praktiniam bei moksliniam tiriamajam darbui reikalinga studijų infrastruktūra 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VDU pedagoginių ir edukologinių studijų programų studentai (visų formų ir pakopų) – 1.000 ▪ Akademiniis personalas - 100 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Studijų programų atnaujinimas ir konsolidavimas ▪ Dėstytojų ir studentų kvalifikacijos tobulinimas (mokymai, stažuotės) ▪ Esamo pastato adresu Donelaičio g. 52 rekonstrukcija ▪ Naujo pastato statyba ▪ Trūkstatų patalpų nuoma ▪ Ugdomo mokslo ir studijų veikloms, akademiniam personalui ir studentams reikalingą infrastruktūrą (įranga ir įrengimai)

3.3. Veiklų vertinimo kriterijai

„Ilgajam“ galimų projektų veiklų sąrašui įvertinti buvo pasirinkti 5 vertinimo kriterijai 1-5 balų skalėje (1 – veikla neatitinka kriterijaus arba atitinka blogiausiai kitų veiklų atžvilgiu, 5 – veikla visiškai atitinka kriterijų arba geriausiai atitinka kitų veiklų atžvilgiu). Veiklos surinkusios mažiau kaip 15 balų atmetamos.

- Poveikis problemos sprendimui (efektyvumas ir kompleksiskumas);
- Veiklos įgyvendinimo lankstumas, korekcijos pagal poreikius galimybė ir lengvumas;
- Veiklos įgyvendinimo trukmė;
- Suderinamumas su studijų infrastruktūros ir veiklų koncentravimo siekiu;
- Sukurto turto tarnavimo laikotarpis.

3.4. Trumpasis veiklų sąrašas ir projekto alternatyvų aprašymas

Sudarant projekto veiklų sąrašą alternatyvų formavimui atsižvelgiama į veiklų įvertinimą balais remiantis sudarytais veiklų vertinimo kriterijais. Galimų projekto veiklų įvertinimas balais pateiktas žemiau esančioje lentelėje.

Lentelė 12. Galimų projekto įgyvendinimo veiklų kiekybinis ir kokybinis įvertinimas.

Galima veikla	Vertinimo kriterijus					Iš viso
	A	B	C	D	E	
Studijų programų atnaujinimas ir konsolidavimas	3	5	4	1	2	15
Dėstytojų ir studentų kvalifikacijos tobulinimas	3	5	4	1	2	15
Esamo pastato adresu Donelaičio g. 52 rekonstrukcija	3	3	4	5	5	20
Naujo pastato statyba	3	1	1	1	5	11
Trūkstatų patalpų nuoma	3	4	5	3	1	16
Ugdomo mokslo ir studijų veikloms, akademiniam personalui ir studentams reikalingą infrastruktūrą (įranga ir įrengimai)	3	4	5	5	5	22

Kaip mažiausiai ir mažiau nei 15 minimalių balų surinkusi atitinkamai yra atmetama naujo pastato statybos galima veikla. Kitos dvi mažiausiai balų surinkusios galimos projekto veiklos „Studijų programų atnaujinimas ir konsolidavimas“ bei „Dėstytojų ir studentų kvalifikacijos tobulinimas“ yra nevertinamos dėl objektyvių priežasčių nulemtu riboto galimo projekto biudžeto. Atitinkamai tolimesniam alternatyvų formavimui yra parenkamos šios galimos projekto įgyvendinimo veiklos:

- Esamo pastato adresu Donelaičio g. 52 rekonstrukcija
- Trūkstatų patalpų nuoma
- Ugdymo mokslo ir studijų veikloms, akademiniam personalui ir studentams reikalingos infrastruktūros sukūrimas (įranga ir įrengimai)

3.4.1. Projekto alternatyvų sudarymas

Sudarant alternatyvų sąrašą remiamasi 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos valdymo komiteto 2014 m. spalio 13 d. posėdžio sprendimu protokolu Nr. 35 patvirtintas „Optimalios projekto įgyvendinimo alternatyvos pasirinkimo kokybės vertinimo metodika“ projekto alternatyvų sudarymo nuostatas.

Atsižvelgiant į preliminaras veiklų sąmatas, numatomų darbų projektinių pasiūlymų techninę specifikaciją, kurioje nurodoma, kad numatoma pastato paskirties keitimas iš administracinės į mokslo paskirtį bei į tai, kad pastato rekonstrukcijos darbai sudaro 93,5 proc. todėl investavimo objekto tipas atsižvelgiant į projekto veiklas ir metodikos apibrėžimus gali būti traktuotinas kaip:

- Esamų pastatų paskirties pakeitimas;

Atsižvelgiant į metodikos reikalavimus, esant investicijų objektui „Esamų pastatų paskirties pakeitimas“, minimaliai turi būti išnagrinėtos ir palygintos šios projekto įgyvendinimo alternatyvos:

- Alternatyva A1: Esamų pastatų paskirties pakeitimas;
- Alternatyva A2 Trūkstatų patalpų nuoma / panauda

3.5. Projekto alternatyvų charakteristikos

Šiame skyriuje aprašomos ir analizuojamos galimos projekto įgyvendinimo alternatyvos bei atlikus jų įvertinimą pagal pasirinktus aspektus, pasirinktas priimtinausias esamų problemų sprendimo būdas.

Projekto alternatyvų pristatymas, o taip pat palyginimas techniniu, ekonominiu – socialiniu bei finansiniu aspektais pateikiamas sekančiuose skyriuose.

Atsižvelgiant į pateiktas alternatyvas, toliau yra atliekamas visų alternatyvų kokybinis ir kiekybinis vertinimas, siekiant parinkti geriausią gaunamos naudos ir patiriamų sąnaudų prasme problemos sprendimo variantą. Pažymėtina, kad abiejų alternatyvų kokybiniai rodikliai yra vienodi:

- Visos alternatyvos nukreiptos spręsti tas pačias egzistuojančias problemas, su kuriomis susiduria pareiškėjas – techninės bazės gerinti studijų kokybę, didinti teorinius ir praktinius studentų įgūdžius organizuojamų studijų procesuose trūkumas, kokybiškos ir komfortiškos mokslo ir studijų aplinkos trūkumas, dalies studijų bazės neatitikimas šiandienos technologiniam išsivystymo lygiui, priemonių ir švietimo infrastruktūros vystyti studijų tarptautiškumo veiklas trūkumas;
- Visos alternatyvos siekia to pačio projekto tikslo – Siekiant spręsti ugdymo mokslų ir studijų problemas bei iššūkius Lietuvoje, sukurti efektyvų pedagogų rengimo modelį įkuriant Pedagogų rengimo centrą, skirtą edukologijos ir pedagogikos mokslų bei studijų kokybės gerinimui.;

- Visų alternatyvų atveju siekiama studentų skaičiaus stabilizavimo lyginant su situacija, kai projektas nebūtų įgyvendintas ir veikiama kaip įprasta;
- Visų alternatyvų atveju numatoma, kad alternatyvos būtų įgyvendinamos orientuojantis į mokslo ir studijų infrastruktūros modernizavimo kryptis, vykdant mokslo ir studijų plėtrą, bei sudarant sąlygas mokslo plėtrai ir investicijoms;

Visų alternatyvų atveju siekiama tokių pačių kokybinių ir kiekybinių rodiklių, vienodai apibrėžto projekto naudos gavėjų-tikslinės grupės dydžio.

Alternatyvos A2 atveju numatoma pastato funkcinės paskirties pakeitimas į mokslo paskirtį siekiant pagerinti ir sukurti kokybišką mokslo, studijų ir darbo aplinką t.y. pastatas bus pritaikytas kokybiškam studijų procesui užtikrinti ir organizuoti. Numatoma statybos rūšys: kapitalinis remontas arba rekonstrukcija (nustatomas techninio projektavimo stadijoje). Planuojami darbai: perplanuojamos patalpos formuojant auditorijas, klases, kabinetus bei bendrąsias erdves; keičiama patalpų apdaila, visos inžinerinės sistemos (šildymas, vandentiekis, vėdinimas ir oro kondicionavimas, elektros ir priešgaisrinė instaliacija), langai ir durys; apšiltinamos pastato išorinės sienos, pamatai ir stogas. Projekto metu iš viso bus renovuotos ir pedagogų rengimui bei akademiniam personalui pritaikytos 7.200 m² erdvės iš 7.840 m² bendro pastato ploto. Projekto metu pastate esanti biblioteka-skaitykla (640 m²) nebus remontuojama, kadangi jos remonto darbai atlikti anksčiau. Po projekto įgyvendinimo šios patalpos ir toliau bus naudojamos bibliotekos-skaityklos tikslams ir reikmėms. Pastatas po statybos darbų turės atitikti mokslo paskirties pastatams keliamus reikalavimus, o taip pat šeši esminius reikalavimai statiniams: 1) Mechaninis atsparumas ir pastovumas; 2) Gaisrinė sauga; 3) Higiena, sveikata, aplinkos apsauga; 4) Naudojimo sauga; 5) Apsauga nuo triukšmo; 6) Energijos taupymas ir šilumos išsaugojimas.

Papildomai numatoma įsigyti mokslo, studijų ir darbo procesams bei ergonomiškai aplinkai reikalingą įrangą ir įrengimus.

Lentelė 13. *Numatoma įsigyti įranga, įrenginiai ir kt. turtas.*

Įranga, įrenginiai ir kt. turtas	Mato vnt.	Kiekis
Org. technika	kompl.	1
Baldai	kompl.	1
Kompiuterinė technika	kompl.	1

Alternatyvos A2 atveju numatoma mokslo ir studijų procesui organizuoti reikalingų patalpų nuoma rinkoje egzistuojančiomis sąlygomis ir analogiškai A1 alternatyvos atveju reikalingos studijų ir darbo infrastruktūros (įrangos ir įrengimų, mokymo priemonių, baldų) sukūrimo išlaidos. Alternatyvos A2 atveju vietoje esamo pastato rekonstrukcijos darbų, patalpos būtų nuomojamas rinkoje. Siekiant suvienodinti alternatyvų prielaidas, būtų nuomojamas Alternatyvos A2 atveju numatoma mokslo ir studijų procesui organizuoti reikalingų patalpų nuoma rinkoje egzistuojančiomis sąlygomis ir analogiškai A1 alternatyvos atveju visos reikalingos studijų infrastruktūros (įrangos ir įrengimų, mokymo priemonių, baldų) sukūrimo išlaidos. Alternatyvos A2 atveju vietoje esamo pastato statybos rekonstrukcijos darbų, patalpos būtų nuomojamas rinkoje. Siekiant suvienodinti alternatyvų prielaidas, būtų nuomojamas B klasės patalpos Kauno miesto centre. Remiantis viešai prieinama nekilnojamo turto internetinių portalų informacija⁵, vidutinė >7.000 m² ploto biuro patalpų nuomos kaina sudaro ~8 Eur/m²/mėn. Tokiu būdu bendros nuomos sąnaudos per metus sudarytų: 7.200 m² x 8 Eur/m²/mėn x 12 mėn. = 691.200 Eur.

Abiejų alternatyvų atvejų vertinant studentų skaičiaus pokyčius laikomasi šių faktinių aplinkybių ir prielaidų.

2018 metais VDU pradėjo vykdyti studentų priėmimą į pirmos pakopos (bakalauro) studijų programas:

⁵ www.aruodas.lt, www.edomus.lt, www.domo.plius.lt, www.enamai.lt, www.city24.lt, www.namai.lt, www.skelbiu.lt.

- Ikimokyklinė ir priešmokyklinė pedagogika
- Pradinio ugdymo pedagogika ir ankstyvasis užsienio kalbos mokymas
- Mokomojo dalyko pedagogika

Atsižvelgiant į pagerintą studijų kokybę, turinį, infrastruktūrą, VDU patrauklumą, planuojama stabilizuoti ir pagerinti į ugdymo mokslų krypties studijų programas priimamų studentų skaičių lyginant su situacija kai projektas nebūtų įgyvendinamas. Daroma prielaida, kad įgyvendinus projektą įstojusiųjų studentų skaičius būtų ne mažiau kaip 5 proc. didesnis lyginant su situacija kai projektas nėra įgyvendinamas.

Taip pat šiuo metu jau vykdomos antros pakopos (magistrantūros) Švietimo vadybos studijos. Atsižvelgiant į tai, kad studijų programa jau pradėta vykdyti, todėl studentų skaičiaus pokyčio dėl projekto įgyvendinimo nenumatoma. Įgyvendinus projektą 2021 metais numatoma pradėti vykdyti šias antros pakopos (magistrantūros) studijų programas:

- Ikimokyklinė edukologija
- Socialinė pedagogika ir specialioji pedagogika pedagogika
- Muzikos edukologija
- Mokomojo dalyko edukologija

Kiekvienais metais į šias studijų programas bendrai numatoma priimti 60 studentų.

Atitinkamai atsižvelgiant į prielaidas studentų pokytis be ir su projektu pateikiamas žemiau esančioje lentelėje.

Lentelė 14. Studentų skaičiaus pokytis „su projektu“ ir „be projekto“.

Projektu įtakojamos studijos	Studijų pradžia	Studijuojama šiuo metu	Įstojusiųjų skaičius			Bendras skaičius		
			Be proj.	Su proj.	Skirt.	Be proj.	Su proj.	Skirt.
Pirmos pakopos (bakalauro) studijos.		98	105	110	6	420	444	24
Ikimokyklinė ir priešmokyklinė pedagogika	2018	14	15	16	1	60	64	4
Pradinio ugdymo pedagogika ir ankstyvasis užsienio kalbos mokymas	2018	28	30	32	2	120	128	8
Mokomojo dalyko pedagogika	2018	56	60	63	3	240	252	12
Antros pakopos (magistrantūros) studijos.		20	10	70	60	20	140	120
Švietimo vadyba	2007	20	10	10	-	20	20	-
Ikimokyklinė edukologija	2021	-	-	10	10	-	20	20
Socialinė pedagogika ir specialioji pedagogika pedagogika	2021	-	-	20	20	-	40	40
Muzikos edukologija	2021	-	-	10	10	-	20	20
Mokomojo dalyko edukologija	2021	-	-	20	20	-	40	40
Iš viso		118	115	180	66	440	584	144

Pedagogų rengimo centras bus skirtas šių ugdymo mokslo studijų programų studentų teoriniams užsiėmimams. Skaičiuojant procentinę dalį visoje studijų programoje pagal studijų programų aprašus numatoma, kad naujai įkurtame Pedagogų rengimo centre studentai praleis ~70 proc. viso studijų laiko.

IV. FINANSINĖ ANALIZĖ

Investicijų projekto finansinė analizė parengta vadovaujantis VŠĮ Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus 2014 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 2014/8-337 (2016 m. gegužės 30 d. įsakymo Nr. 2016/8-101 redakcija) patvirtinta „Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir/ar valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodika“. Finansiniuose skaičiavimuose, siekiant įvertinti nagrinėjamos alternatyvos finansinį ir ekonominį efektą bei vadovaujantis metodika, jos rezultatai yra lyginami su situacija, kuomet projektas nebūtų įgyvendintas (skaičiuojant finansinius rodiklius, vertinamas pajamų / išlaidų pokytis, atsiradęs įgyvendintinos alternatyvos dėka).

Finansinių skaičiavimų prognozių prielaidos sudarytos remiantis pareiškėjo pateikta bei viešai prieinama įvairia statistine informacija.

Finansinė analizė atliekama nagrinėjant finansinius projekto įgyvendinimo alternatyvų pinigų srautus. Jai atlikti naudojamas pinigų srautų metodas: projekto išlaidos (investicijos, veiklos sąnaudos, mokesčiai ir pan.) suprantamos kaip neigiami pinigų srautai, o projekto įplaukos (finansavimas, likutinė vertė, veiklos pajamos ir pan.) – kaip teigiami pinigų srautai. Finansiniams rodikliams apskaičiuoti viso ataskaitinio laikotarpio grynąjį pinigų srautai diskontuojami.

Visi skaičiavimai (finansinė ir ekonominės naudos/sąnaudų analizė) remiasi pokyčių prognozės prielaidomis. Šie pokyčiai yra kertinis atskaitos taškas atliekant tolimesnius skaičiavimus. Atitinkamai vertinant projekto efektyvumo rodiklius skaičiavimuose yra naudojama rodiklių prieš investicinių priemonių įgyvendinimą ir rodiklių po investicinių priemonių įgyvendinimo skirtumas t.y. grynas pokytis.

- *Grynoji dabartinė vertė (GDV)* - Per projekto vertinimo laikotarpį visos diskontuotos ir susumuotos naudos (dabartinės finansinės naudos vertės) bei diskontuotų ir susumotų kaštų (dabartinės finansinių kaštų vertės) skirtumas. Projektas laikomas atsiperkančiu, jei jo GDV yra teigiama. Projekto GDV parodo projekto absoliutų efektą, atsižvelgiant į laiko veiksnį per projekto gyvavimo laikotarpį. GDV skaičiuojamas atitinkamai finansiniam grynajam projekto srautui (neįvertinant ekonominės (socialinės) naudos) ir ekonominiam (socialiniam) grynajam projekto srautui (įvertinant ekonominę (socialinę) naudą).

- *Vidinė grąžos norma (VGN)* - Tokia diskonto norma, kurią taikant, per visą projekto vertinimo laikotarpį duodama projekto nauda prilygsta projekto kaštams, t.y. grynoji dabartinė vertė GDV lygi nuliui. Projektas laikomas atsiperkančiu, jei jo VGN yra didesnė už taikomą diskonto normą.

- *Finansinis naudos ir išlaidų santykis, FNIS* – finansinės analizės rodiklis, atskleidžiantis, kiek kartų IP sukuriamą finansinę naudą viršija jam įgyvendinti reikalingas finansines išlaidas.

1.1. Projekto ataskaitinis laikotarpis

Projekto vertinimo laikotarpis – 15 metų nuo projekto įgyvendinimo pradžios. Šis terminas pasirinktas vadovaujantis metodikos reikalavimais („kiti sektoriai“), atsižvelgiant į ekonomiškai pagrįstą projekto kuriamo ilgalaikio turto naudojimo trukmę (infrastruktūros tarnavimo laikotarpį) ir įvertinant laikotarpį, per kurį naudingiau naudoti infrastruktūrą palaikant jos naudojimo savybes (techninis aptarnavimas, remontas ir pan.), nei sukurti reikalingą infrastruktūrą iš naujo. Kadangi projekto įgyvendinimo metu didžioji dalis investicijų yra nukreipta į statybos darbus, todėl šiuo atveju reikalinga atsižvelgti į tai, kad po esamo investicinio projekto pabaigos praėjus 15 metų bus reikalinga atlikti esminį reinvestavimą į sukurtą infrastruktūrą.

1.2. Finansinė diskonto norma

Finansiniai rodikliai apskaičiuojami diskontuojant grynuosius pinigų srautus 4 proc. finansine diskonto norma;

4.1. Projekto lėšų sratai

4.1.1. Investicijų išlaidos

Projekto investicijos – tai visos projekto veikloms įgyvendinti reikalingos išlaidos, kurias planuojama patirti sukuriant apibrėžtus projekto rezultatus. Investicijų dydis nustatytas remiantis atliktais darbų, įrangos, įrengimų ir kito turto bei paslaugų tiekėjų apklausos rezultatais, pateiktais komerciniais pasiūlymais ir sutartimis. Investicijos nekoreguojamos dėl infliacijos. Į projekto investicijas įtrauktas pirkimo PVM, kurį projekto organizacija apskaitoje įtraukia į investicijų savikainą.

Projekto vykdymo išlaidų vertės nustatytos pagal fiksuotus įkainius ir komercinius pasiūlymus. Įrangos, įrenginių ir kt. turto investicijų vertė nustatyta pagal sudarytas sutartis ir gautus komercinius pasiūlymus.

Netiesioginės išlaidos ir kitos išlaidos pagal fiksuotąją projekto išlaidų normą apskaičiuota vadovaujantis Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 10 priedu.

Lentelė 15. Alternatyvos A1 investicijų poreikis.

Išlaidų aprašymas	Kaina, Eur					
	be PVM	PVM	su PVM	2020 m.	2021 m.	2022 m.
Statyba, rekonstravimas, remontas ir	4.907.816	1.030.641	5.938.458	1.242.742	2.347.858	2.347.858
Įranga, įrenginiai ir kt. turtas	967.152	203.102	1.170.254	234.051	468.101	468.101
Projekto vykdymas	-	-	-			
Informavimas apie projektą	-	-	-	-	-	
Netiesioginės išlaidos (0,59%)	18.420	3.868	22.289	7.430	7.430	7.430
Iš viso	5.893.388	1.237.612	7.131.000	1.484.223	2.823.389	2.823.389

Bendra projekto vertė	7.131.000 Eur	
Netinkamų finansuoti išlaidų vertė	- Eur	
Tinkamų finansuoti išlaidų vertė	7.131.000 Eur	
Prašoma paramos suma	3.800.000 Eur	53,3 proc.
Nuosavų lėšų indėlis	3.331.000 Eur	46,7 proc.
Bendras pareiškėjo lėšų indėlis	3.331.000 Eur	46,7 proc.

Lentelė 16. Alternatyvos A2 investicijų poreikis.

Išlaidų aprašymas	Kaina, Eur					
	be PVM	PVM	su PVM	2020 m.	2021 m.	2022 m.
Statyba, rekonstravimas, remontas ir	-	-	-	-	-	-
Įranga, įrenginiai ir kt. turtas	967.152	203.102	1.170.254	234.051	468.101	468.101
Projekto vykdymas	-	-	-			
Informavimas apie projektą	-	-	-			
Netiesioginės išlaidos (2,6 %)	18.420	3.868	22.289	7.430	7.430	7.430
Iš viso	985.572	206.970	1.192.542	241.480	475.531	475.531

Bendra projekto vertė	1.192.542 Eur	
Netinkamų finansuoti išlaidų vertė	- Eur	
Tinkamų finansuoti išlaidų vertė	1.192.542 Eur	
Prašoma paramos suma	1.192.542 Eur	100,0 proc.
Nuosavų lėšų indėlis	- Eur	0,0 proc.
Bendras pareiškėjo lėšų indėlis	- Eur	

4.1.2. Investicijų likutinė vertė

Investicijų likutinė vertė – tai ilgalaikio turto vertė, pasibaigus projekto ataskaitiniam laikotarpiui. Likutinė vertė apskaičiuojama tik tam turtui, kuriam įsigyti ar sukurti numatytos projekto investicijos ir reinvesticijos. Nustatant turto likutinę vertę, atsižvelgiama į projekto ataskaitinį laikotarpį. Taikomas „balansinės vertės“ metodas: likutinė vertė lygi turto sukūrimo savikainai, iš kurios atimama atsižvelgiant į nusidėvėjimo normatyvus apskaičiuota nusidėvėjimo vertė, sukaupta per projekto ataskaitinį laikotarpį taikant tiesinio nusidėvėjimo metodą.

- Siekiant nustatyti likutinę turto vertę laikotarpio pabaigoje atsižvelgiama į Pareiškėjo, VDU rektoriaus 2013-12-31 Įsakymu Nr. 599 „Dėl ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) ekonominių normatyvų patvirtinimo“, taikomus ilgalaikio turto nusidėvėjimo normatyvus:
 - Kapitaliniai mūriniai pastatai – 20 metų⁶;
 - Baldai – 7 metai;
 - Kompiuterinė ir org. technika – 5 metai;
 - Kiti įrenginiai – 5 metai.

Lentelė 17. Investicijų likutinė vertė

	Alternatyvos	
	A1	A2
Likutinė vertė, Eur	2.047.660	0

4.1.3. Veiklos pajamos

Pajamų iš mokymo programų padidėjimas. Skaičiavimuose naudojami studentų skaičiaus pokyčiai nurodyti skyriaus 3.5 „Projekto alternatyvų charakteristikos“ Lentelė 14. *Studentų skaičiaus pokytis „su projektu“ ir „be projekto“.*

Atitinkamai Pedagogų rengimo centras bus skirtas šių ugdymo mokslo studijų programų studentų teoriniams užsiėmimas. Skaičiuojant procentinę dalį visoje studijų programoje pagal studijų programų aprašus numatoma, kad naujai įkurtame Pedagogų rengimo centre studentai praleis ~70 proc. viso studijų laiko. Atitinkamai pajamų iš mokymų programų padidėjimas apskaičiuojamas šiuo koeficientu dauginant patvirtintus mokymo programų įkainius. Atitinkamai pajamų iš mokymų programų padidėjimas apskaičiuojamas šiuo koeficientu dauginant patvirtintus mokymo programų įkainius. Šiuo atveju vidutinė mokymų kaina sudaro 1.466 Eur/studijų programą I pakopos (bakalauro studijų) ir 2.608 Eur/studijų programą II pakopos (magistrantūros)⁷. Atitinkamai pajamų iš studijų padidėjimas apskaičiuojamas dauginant studijų programos kainą iš studentų skaičiaus padidėjimo ir 60 proc. studijų laiko Pedagogų rengimo centre koeficiento.

Šiuo atveju gaunamo finansavimo iš valstybės biudžeto (studijų krepšelių) padidėjimas nelaikomas projekto pajamomis. Šios pajamos priskiriamos projekto viešosioms lėšoms (valstybės biudžeto finansavimas). Tokiu būdu projekto pajamoms priskiriama tik studentų nuosavomis lėšomis apmokamos studijų pajamos. Remiantis 2018 priėmimo į ugdymo mokslų studijų kryptių programas duomenimis, valstybės finansuojamų ir valstybės nefinansuojamų (nuosavomis lėšomis apmokamų) studentų skaičiaus santykis pirmos pakopos bakalauro studijose atitinkamai sudarė 40 proc. ir 60 proc. Antros pakopos (magistrantūros) studijos bus pradėtos tik projekto įgyvendinimo pasėkoje. Remiantis kitų studijų programų duomenimis, magistrantūros studijose valstybės finansuojamų ir valstybės nefinansuojamų (nuosavomis lėšomis apmokamų) studentų skaičiaus santykis antros pakopos studijose atitinkamai sudaro 80 proc. ir 20 proc.

Siekiant sudaryti palankias sąlygas plėsti mokymų įvairovę ir prieinamumą visuomenei, bei atsižvelgiant į tokių paslaugų nekomercinius tikslus, Pareiškėjas nenumato papildomai apmokestinti naudojimosi sukurta infrastruktūra. VDU pagrindinis siekis yra stabilizuoti esamus ir padidinti būsimus besimokančiųjų srautus ir koncentruotis į teikiamų švietimo paslaugų kokybės gerinimą.

⁶ Remiantis Centrinės projektų valdymo agentūros rekomendacijomis maksimalus galimas pastatų naudingas eksploatavimo laikotarpis neviršija 20–25 metų, todėl projekte taikoma 20 metų nusidėvėjimo normatyvas.

⁷ Patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2019 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. V-175 "Dėl Studentų, priimanų 2019 metais į aukštąsias mokyklas, norminių studijų kainų patvirtinimo"

4.1.4. Veiklos išlaidos

Veiklos išlaidų pokyčių prielaidos Alternatyvos A1 atveju

Projekto metu iš viso būtų renovuotos ir pedagogų rengimui pritaikytos 7.200 kv. metrų erdvės

Komunalinių paslaugų sąnaudos. 2019 metais pastato komunalinių ir kitų sąnaudų duomenys pateikti Lentelė 10.

Šildymo sąnaudos. Šios sąnaudos 2019 metais sudarė 5,77 Eur/m²/metus arba ~90 kWh/m²/metus. Projekto metu bus siekiama ne mažesnės kaip C energetinio efektyvumo klasės. Panašaus ploto C klasės mokslo paskirtis pastatų šilumos poreikis sudaro ~70 kWh/m²/metus⁸ arba kitaip tariant tikėtinas šilumos sąnaudų sutaupymas sieks ~22,22 proc. per metus arba 4,49 Eur/m²/metus.

Elektros sąnaudos. Šios sąnaudos 2019 metais sudarė 4,80 Eur/m²/metus. Po projekto įgyvendinimo pabaigos prognozuojamas ~30 proc. pastatų (rekonstruotomis erdvėmis) besinaudojančių studentų ir darbuotojų skaičiaus padidėjimas (Lentelė 14 duomenys: 144 studentų sk. pokytis / 440 bendras studentų sk. be projekto. Bendras infrastruktūra besinaudojančio akademinio ir administracinio personalo darbuotojų skaičius išliktų nepakitęs). Atitinkamai šiuo metu elektros sąnaudas išimtinai sudaro išlaidos apšvietimui. Projekto metu apšvietimo sistema būtų pakeista į šiuolaikišką LED sistemą, kas leistų sutaupyti ~15 proc. elektros energijos sąnaudų lyginant su „dienos šviesos“ fluorescencine CFL sistema⁹. Iš kitos pusės dėl numatomų įrengti vėdinimo ir kondicionavimo sistemų atsiranda papildomas elektros energijos poreikis, kuris 7.000-8.000 m² pastatams sudaro ~15 kWh/m²/metus¹⁰ arba 1,65 Eur/m²/metus. Tokiu bendros elektros sąnaudos sudarys 7,16 Eur/m²/metus.

Vandens sąnaudos. Šios sąnaudos 2019 metais sudarė 0,86 Eur/m²/metus. Prognozuojamas šių sąnaudų padidėjimas dėl studentų srauto padidėjimo atsižvelgiant į dabar pastatų besinaudojančių asmenų skaičių sudarys 30 proc. padidėjimą arba 1,12 Eur/m²/metus.

Kitos sąnaudos (komunalinių atliekų, lifto ir inžinerinių sistemų priežiūra, teritorijos valymas, administravimas). Šių sąnaudų pokyčių po projekto įgyvendinimo nenumatoma.

Infrastruktūros išlaikymo, priežiūros ir atnaujinimo sąnaudos. 2019 metais pastato Infrastruktūros išlaikymo, priežiūros ir atnaujinimo sąnaudų duomenys pateikti Lentelė 10.

Patalpų valymo sąnaudos. 2019 metais patalpų valymo sąnaudos sudarė 9,89 Eur/m²/metus, todėl dėl studentų srauto padidėjimo atsižvelgiant į dabar pastatų besinaudojančių asmenų skaičių prognozuojamas šių sąnaudų padidėjimas sudarys 30 proc. t.y. iki 12,86 Eur/m²/metus.

Apsaugos sąnaudos. Šių sąnaudų pokyčių po projekto įgyvendinimo nenumatoma.

Einamojo remonto sąnaudos. 2019 metais pastato einamojo remonto sąnaudos sudarė 13.406,78 Eur/metų arba 1,71 Eur/m²/metus. Atsižvelgiant į tai, kad projekto įgyvendinimo pasėkoje bus iš esmės ir pagrindų atnaujintas pastatas bei jo infrastruktūra, todėl projekto ataskaitiniu laikotarpiu numatoma ne mažiau kaip 50 proc. sumažinti šias išlaidas iki 0,85 Eur/m²/metus.

Kapitalinio remonto sąnaudos. 2019 metais kapitalinio remonto sąnaudos sudarė 1.700,06 Eur/metų arba 0,22 Eur/m²/metus. Atsižvelgiant į tai, kad projekto įgyvendinimo pasėkoje bus iš esmės ir pagrindų atnaujintas pastatas bei jo infrastruktūra, todėl projekto ataskaitiniu laikotarpiu nėra poreikio ir atitinkamai kapitalinio remonto sąnaudų nenumatoma. Atitinkamai šios „sutaupytos“ veiklos sąnaudos laikytinos teigiamu projekto įgyvendinimo alternatyvių sąnaudų srautu.

Draudimo sąnaudos. Draudimo sąnaudų pokyčių nenumatoma.

Apibendrinti komunalinių paslaugų ir infrastruktūros išlaikymo, priežiūros ir atnaujinimo sąnaudų pokyčių skaičiavimai pateikiami žemiau esančioje lentelėje. Bendras šių sąnaudų pokytis dėl projekto įgyvendinimo sudarys 23.335 Eur per metus.

⁸ https://www.spsc.lt/cms/index.php?option=com_wrapper&view=wrapper&Itemid=288&lang=lt.

⁹ <http://orro.lt/lt/technologijos/penki-zingsniai-kaip-pasirinkti-jums-tinkama-elektros-lempute.htm>

¹⁰ <https://www.spec.lt/straipsniai/elektros-energijos-poreikiai-patalpu-ausinimui-administraciniame-pastate>
https://enmin.lrv.lt/uploads/enmin/documents/files/Veikla/Veiklos%20sritys/Nafta%2C%20dujos%2C%20elektra%2C%20%20C5%A1iluma%2C%20energijos%20vartojimo%20efektyvumas/Atlikt%C5%B3%20taikom%C5%B3j%C5%B3%20mokslini%C5%B3%20tyrim%C5%B3%20ataskaitos/GA_MPT_003_19_1316_12_12.pdf

Lentelė 18. Komunalinių ir infrastruktūros išlaikymo, priežiūros ir atnaujinimo sąnaudų pokyčiai.

	Esama situacija		Be projekto	Po projekto		Skirtumas	Pastabos
	Eur	Eur/m ²	Eur	Eur/m ²	Eur	Eur	
Plotas, m²	7.841		7.200		7.200	7.200	
Komunalinių paslaugų sąnaudos	133.247	16,99	122.356	18,34	132.040	9.684	
Šildymas	45.270	5,77	41.570	4,49	32.333	-9.237	-22,22%
Elektra	37.601	4,80	34.527	7,16	51.587	17.059	+30%; -15%; +1,65 Eur/m ²
Vanduo	6.760	0,86	6.207	1,12	8.070	1.862	+30%
Kitos	43.616	5,56	40.051	5,56	40.051	-	
Infrastruktūros išlaikymo, priežiūros ir atnaujinimo sąnaudos	116.703	14,88	107.164	16,78	120.814	13.650	
Patalpų valymas	77.563	9,89	71.223	12,86	92.590	21.367	+30%
Apsauga	23.197	2,96	21.301	2,96	21.301	-	
Einamasis remontas	13.407	1,71	12.311	0,85	6.155	-6.155	-50%
Kapitalinis remontas	1.700	0,22	1.561	-	-	-1.561	-100%
Draudimas	837	0,11	768	0,11	768	-	
Viso	249.950	31,88	229.519	35,12	252.854	23.335	

Veiklos išlaidų pokyčių prielaidos Alternatyvos A2 atveju

Alternatyvos A2 atveju būtų patiriamos **Patalpų nuomos sąnaudos**. Alternatyvos A2 atveju vietoje esamo pastato rekonstrukcijos darbų, patalpos būtų nuomojamas rinkoje. Siekiant suvienodinti alternatyvų prielaidas, būtų nuomojamas B verslo klasės patalpos Kauno miesto centre. Remiantis viešai prieinama nekilnojamo turto internetinių portalų informacija¹¹, vidutinė >7.000 m² ploto biuro patalpų nuomos kaina sudaro ~7.8 Eur/m²/mėn. be automobilių parkavimo vietų nuomos. Vieno automobilio parkavimo vietos vidutinė rinkos kaina Kauno mieste geltonoje zonoje yra 450 Eur per metus¹². Alternatyvos A1 atveju numatoma įrengti 40 nemokamų automobilių parkavimo vietų, todėl alternatyvos A2 atveju metinės automobilių parkavimo vietos sąnaudos sudarys 18.000 Eur/metus arba esant 7.200 m² nuomos ploto papildomą 0,20 Eur/m²/mėn. mokestį. Tokiu būdu bendros nuomos sąnaudos per metus sudarytų: 7.200 m² x 8 Eur/m²/mėn x 12 mėn. = 691.200 Eur.

Alternatyvos A2 atveju komunalinių paslaugų, infrastruktūros išlaikymo, priežiūros ir atnaujinimo sąnaudos įprastinėmis sąlygomis yra įskaiciuotos ir tenka patalpų nuomotojui. Tokiu būdu šios „sutaupytos“ esamo pastato sąnaudos perskaičiavus 7.200 m² patalpų plotui laikytinos teigiamu projekto įgyvendinimo alternatyvių sąnaudų srautu ir atitinkamai sudaro 122.356 Eur/metus ir 107.164 Eur/metus arba iš viso 229.519 Eur/metus.

Veiklos išlaidų pokyčių prielaidos bendros abiejų alternatyvų atveju

Papildomos veiklos išlaidos, reikalingos įrangai palaikyti ir remontui. Standartinėmis sąlygomis baldams ir įrangai taikomas 2 metų garantinis laikotarpis. Nors baldams taikomas 7 metų, o įrangai 5 metų nusidėvėjimo normatyvas, tačiau faktinis šios įrangos ir įrengimų tarnavimo laikotarpis yra ilgesnis. Atsižvelgiant į šias aplinkybes ir įprastinę universitete taikomą praktiką, pasibaigus garantiniam laikotarpiui kiekvienais metais įrangos ir įrengimų palaikymui, atnaujinimui ir remontui numatoma skirti 5 proc. visų įrangos ir įrengimų investicijų vertės, kad būtų pasiektas 20 metų pilno įrangos ir įrengimų atnaujinimo ciklas išlaikant tinkamą mokslo ir studijų infrastruktūros būklę. Šios prielaidos taikomos abejoms alternatyvoms.

¹¹ www.aruodas.lt, www.edomus.lt, www.domo.plius.lt, www.enamai.lt, www.city24.lt, www.namai.lt, www.skelbiu.lt.

¹² <https://parkavimaskaune.lt/leidimai-ir-sutartys/>

Darbo užmokesčio sąnaudų pokyčiai. Dėl studijų kokybės gerinimo bei projekto veiklų (Pedagogų rengimo centro įkūrimo) numatoma 10 proc. pakelti darbo užmokesčių tikslinės grupės asmenims - akademinio personalo dėstytojams (100 asmenų). Procentinis darbo užmokesčio padidėjimas įvertintas atsižvelgiant į bendrą esamą darbo rinkos situaciją ir tendencijas bei įvertinus VDU finansinius išteklius ir pajėgumus. Remiantis 2018 metų VDU finansinių ataskaitų rinkiniu bendras VDU darbo užmokesčio kartu su socialinio draudimo mokesčiu fondas sudarė 17.486.626 Eur per metus, o vidutinis darbuotojų skaičius 1.164 darbuotojų. Kitaip tariant vidutinis darbo užmokesčio fondas vienam darbuotojui per metus sudarė 15.023 Eur. Tokiu būdu bendras darbo užmokesčio sąnaudų pokytis (10 proc. DUF pakėlimas 100 asmenų) per metus sudarys 150.230 Eur. Atkreiptinas dėmesys, kad dėl projekto užbaigimo 2022 metų rugpjūčio mėn., atitinkamai tais metais DUF padidėjimas sudarys 50 proc. nurodyto vėlesnių metų kasmetinio DUF padidėjimo.

Projekto įgyvendinimas tiesioginės įtakos kitoms Pareiškėjo veiklos išlaidoms neturės.

4.1.5. Mokesčiai

Projekto įgyvendinimas nesąlygoja pareiškėjo mokamų ir/ar mokėtinų po projekto įgyvendinimo mokesčių pasikeitimų (neteikiamos PVM apmokestinamos paslaugos, nevykdomos komercinės veiklos, nevykdoma akcizais apmokestinama veikla ir t.t.)

4.1.6. Finansavimas

Abiejų alternatyvų atveju laikoma, kad projektas yra tinkamas finansuoti pagal 2014–2020 metų Europos sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ 09.3.1-ESFA-V-738 priemonę „Aukštųjų mokyklų tinklo tobulinimas“.

Šiuo atveju pagal minėtą priemonę projekto „Pedagogų rengimo centro įkūrimas“ įgyvendinimui yra skirta iki 3.800.000 Eur paramos, kas sudarytų 53,3 proc. projekto įgyvendinimui reikalingų lėšų alternatyvos A1 atveju ir iki 100 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų alternatyvos A2 atveju. Alternatyvos A1 atveju trūkstamą projekto finansavimo t.y. pareiškėjo nuosavo lėšų dalį sudarys VDU patikėjimo teise valdomų nekilnojamo turto pardavimo pajamos (nuosavybės teise priklauso Lietuvos Respublikai). Numatoma parduoti 2 bendrabučius Vilniuje adresu Studentų g. 45. Pagal 2020 m. UAB „Turto ir verslo tyrimo centras“ atliktas nekilnojamo turto vertinimo ataskaitas, bendra orientacinė parduodamo nekilnojamo turto rinkos vertė yra 3.331.000 Eur.

Lentelė 19. Projekto finansavimo nuosavų lėšų indėlių šaltinis.

Parduodamas turtas	Vertė, Eur
Bendrabučio butai/patalpos (un. Nr. 4400-4377-0332:9004), adresu Vilnius, Studentų g. 45-3	2.914.000
Negyvenamoji patalpa (un. Nr. 4400-4377-0332:9005), adresu Vilnius, Studentų g. 45-4	417.000
Iš viso	3.331.000

Dėl projekto įgyvendinimo pasėkoje atsiradusių papildomų veiklos sąnaudų, projekte taip pat numatomas viešojo įnašo padidėjimas visu projekto ataskaitiniu laikotarpiu.

Lentelė 20. Finansavimo poreikis Alternatyvų atveju.

Finansavimo šaltinio pavadinimas	Alternatyva	
	A1	A2
1. Prašomos skirti lėšos	3.800.000	1.192.542
2. Pareiškėjo ir partnerio (-ių) lėšos	3.331.000	-
3. Iš viso	7.131.000	1.192.542

4.2. Finansiniai rodikliai

Pagrindinis finansinės analizės tikslas – įvertinti projekto finansinės veiklos rodiklius. Finansinė projekto analizė – finansinių skaičiavimų sistema, kuri pateikia bendrą išlaidų ir naudos vaizdą, įvertina

pajamas ir išlaidas per visą projekto įgyvendinimo laikotarpį ir parodo projekto naudą organizacijai. Finansinės analizės metu parengiama pinigų srautų prognozė, kuri leidžia:

- įrodyti finansinį projekto gyvybingumą;
- apskaičiuoti finansinę vidinę grąžos normą (FVGN) kapitalui ir investicijoms;
- apskaičiuoti finansinę grynąją dabartinę vertę (FGDV) kapitalui ir investicijoms;
- apskaičiuoti finansinį naudos ir išlaidų santykį (FNIS)

Finansinė analizė pateikia bendrą išlaidų ir naudos vaizdą, įvertina pajamas ir išlaidas per visą projekto įgyvendinimo laikotarpį. Tam kad užtikrinti finansinį gyvybingumą, visą vertinimo laikotarpį turi būti užtikrintas sukurtos infrastruktūros finansinis išlaikymas, t.y. akumuliuotas pinigų srautas visais laikotarpiais turi būti neneigiamas. Finansinės analizės rezultatai, naudojant išlaidų – naudos metodą, pateikiami sudedamojoje investicinio projekto dalyje – skaičiuoklėje. Diskontuojant pinigų srautus naudojama 4 % dydžio diskonto norma, vadovaujantis metodikos reikalavimais.

Sekančioje lentelėje pateikiami abiejų alternatyvų finansinių rodikliai. Duomenys rodo, kad vertinant finansiniu aspektu abi alternatyvos nėra finansiškai atsiperkančios. Dėl šios priežasties reikšmingesni yra ekonominių rodiklių palyginimai.

Lentelė 21. *Finansinių rodiklių palyginimas.*

Rodikliai	Alternatyvos	
	A1	A2
Investicijų vertė, Eur	-7.131.000	-1.192.542
Finansinė grynoji dabartinė vertė investicijoms – FGDV(I), Eur	-7.281.706	-6.997.250
Finansinė vidinė grąžos norma investicijoms – FVGN(I), %	-13,65%	Nėra reikšmės
Finansinė modifikuota vidinė grąžos norma investicijoms - FMVGN(I) , %	-9,47%	-100,00%
Finansinis naudos ir išlaidų santykis - FNIS	0,066	0,068
Finansinis gyvybingumas (realiąja išraiška)	Taip	Taip
Finansinė grynoji dabartinė vertė kapitalui – FGDV(K), Eur	-4.230.841	-6.289.971
Finansinė vidinė grąžos norma kapitalui – FVGN(K), %	-11,30%	Nėra reikšmės
Finansinė modifikuota vidinė grąžos norma kapitalui - FMVGN(K) , %	-6,68%	-100,00%

Finansinė grynoji dabartinė vertė (toliau – FGDV) investicijoms parodo, kokią finansinę naudą generuoja projekto investicijos per ataskaitinį laikotarpį ir kiek ši generuojama nauda verta šiandien. Jei FGDV investicijoms <0, tai reiškia, kad diskontuoti projekto generuojami grynieji pinigų srautai nepadengia diskontuotų investicijų ir projektas per ataskaitinį laikotarpį finansiškai neatsiperka. Visų vertinamų alternatyvų atveju FGDV ir FVGN yra neigiami.

Finansinė grynoji dabartinė vertė (toliau – FGDV) kapitalui atskleidžia, kokią finansinę naudą per ataskaitinį laikotarpį sukuria jo savininko investuotas kapitalas. Investicijų projektas yra planuojamas įgyvendinti viešajame sektoriuje, projekto pareiškėjas yra viešojo sektoriaus subjektas, todėl daroma prielaida, kad projekto savininkas yra Lietuvos valstybė, kuri prie projekto įgyvendinimo prisidedama biudžeto lėšomis.

Atsižvelgiant į finansinio vertinimo rezultatus galima teigti, kad organizacijai būtų tikslinga pasirinkti įgyvendinimui alternatyvą A1, kurios finansiniai rodikliai yra mažiau neigiami.

V. EKONOMINĖ ANALIZĖ

Projektams, kurie negeneruoja arba nepakankamai generuoja finansinės naudos ir įgyvendinančiai institucijai yra finansiškai nenaudingi, labai svarbus yra projekto socialinės – ekonominės naudos vertinimas. Šis vertinimas padeda atskleisti sritis, kurios turi ypatingą svarbą įgyvendinant projektą ir į kurias reikėtų įgyvendinančiai organizacijai kreipti didžiausią dėmesį.

Socialinėje-ekonominėje analizėje įvertinama projekto indėlis į regiono ir/ar visos šalies ekonominę gerovę. Vertinama projekto įtaka visuomenei sutapatinama su jo įtaka projekto tikslinėmis grupėmis. Šio poveikio vertinimas – tai aspektas aiškiausiai atskiriantis projekto finansinę analizę nuo socialinės-ekonominės analizės: finansinėje analizėje nagrinėta pinigų srautų pasikeitimus projekto organizacijoje, o socialinėje-ekonominėje analizėje bus išnagrinėta projekto įgyvendinimo sąlygoti pokyčiai visuomenėje.

Kadangi atlikus alternatyvų palyginimą pagal finansinius rodiklius nėra viena IP įgyvendinimo alternatyva nėra išskirtina kaip visapusiškai pranašesnė, todėl yra atliekamas visų projekto alternatyvų socialinio-ekonominio poveikio vertinimas.

Socialinė – ekonominė žala ar nauda (SEŽN) – tai teikiama projekto žala arba nauda regiono ar valstybės ekonomikai (kitais nei finansinis įvertinimas, kuris parodo projekto naudą organizacijai). Pagal galimybę įvertinti pinigine išraiška SEŽN gali būti skirstoma į:

- įvertinama pinigine išraiška – nauda arba žala, kurią galima apskaičiuoti ir įvertinti kiekybiškai bei piniginiu matu;
- neįvertinama pinigine išraiška – nauda arba žala, kurią sunku išskirti iš kitų veiksnių teikiamos naudos arba žalos, ir kurios neįmanoma išreikšti piniginiu matu.

SEŽN, kurią galima įvertinti pinigine išraiška, apskaičiavimo etapai:

- Fiskalinė korekcija.
 - Išorinių poveikių įvertinimas.
 - Konversija iš finansinių srautų į ekonominius srautus.
 - Rodiklių skaičiavimas (ekonominė vidinė grąžos norma (EVGN) ir ekonominė grynoji dabartinė vertė (EGDV)).
-
- *Ekonominis naudos ir išlaidų santykis (ENIS)* – ekonominės analizės rodiklis, atskleidžiantis, kiek kartų IP sukuriamą ekonominę naudą viršija jam įgyvendinti reikalingas ekonomines išlaidas. Piniginiais vienetais įvertintų, diskontuotų ir susumuočių per visą projekto vertinimo laikotarpį naudos ir išlaidų santykis yra pagrindinis projekto ekonominio įvertinimo kriterijus. Projektas laikomas atsiperkančiu, jei jo ENIS yra didesnis už 1, t.y. projekto duodama nauda yra didesnė už kaštus.

5.1. Rinkos kainų pavertimas į ekonomines

Finansinėje analizėje apskaičiuotų pinigų srautų vertę paprastai veikia netobula konkurencinė, mokestinė aplinka ir kiti veiksniai, dėl kurių pasireiškimo finansinėje analizėje įvertinti pinigų srautai neatspindi tikrosios pinigų vertės. Todėl ekonominėje analizėje naudojama ne finansiniai, o ekonominiai pinigų srautai, kurie gaunami pakoregavus finansinės analizės pinigų srautus pagal atitinkamus konversijos koeficientus.

Šis veiksmas vadinamas konvertavimu. Jo tikslas – projekto finansinius pinigų srautus paversti ekonominiais. Konvertavimui taikomi koeficientai nustatomi, įvertinus šiuos įtaką finansinių srautų vertei darančius veiksniai

Rengiant ekonominės analizės dalį, skaičiuoklėje bendrųjų prielaidų darbalapyje pateikiama informaciją apie pagrindinio investavimo objekto pagrindinį ir papildomus ekonomines veiklos sektorius. Pagal pateiktą informaciją skaičiuoklė atitinkamai pati parenka konversijos koeficientus, kurie pritaikomi atskiriems finansiniams srautams perskaiciuoti į ekonominius pinigų srautus. Kiekvieno ekonominės veiklos sektoriaus konversijos koeficientų reikšmės taikytini projektams pateikiami Konversijos koeficientų, socialinės-ekonominės naudos (žalos) įverčių apskaičiavimo metodikoje.

5.2. Socialinė diskonto norma

Ekonominiai rodikliai apskaičiuojami diskontuojant grynuosius pinigų srautus 5 proc. socialine diskonto norma;

5.3. Išorinių poveikių įvertinimas

Rengiant investicinį projektą ekonominės naudos vertinimui buvo išrinktos pagrindinės tikslinės grupės, kurios naudosis objekto teikiamomis paslaugomis, o tai lems ilgalaikę socialinę naudą Universitetui, vietos akademinei bendruomenei ir kitiems suinteresuotiems asmenims.

5.3.1. Skaičiavimų prielaidos

Remiantis metodikos ir modelio, skirto įvertinti investicijų, finansuojamų Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir Lietuvos nacionalinio biudžeto lėšomis, socialinį-ekonominį poveikį, švietimo sektoriaus projektams esant investicijoms į studijų infrastruktūrą ir aplinkos modernizavimą, kai investavimo objektas yra studijų infrastruktūros ir įrangos atnaujinimas, yra taikomas pagerintų įgūdžių dėka pasiektas darbo užmokesčio padidėjimo poveikio komponentas. Žmogiškojo kapitalo formavimas vertinamas papildomu bruto darbo užmokesčiu, gaunamu žmonių, kurių įgūdžiai dėl švietimo ir mokymo sistemos pagerėjo.

Studijų (aukštojo mokslo) atveju žmogiškojo kapitalo kaupimo vertė prilyginama aukštojo mokslo diplomą įgijusių bakalauro, magistro ar doktorantūros studijų absolventų darbo užmokesčio padidėjimui, lyginant su vienu lygmeniu žemesnį išsilavinimą turinčių asmenų darbo užmokesčiu.

Šio projekto atveju tai profesinio bakalauro studijų absolvento darbo užmokesčio padidėjimas skaičiuojamas kaip jo metinio darbo užmokesčio ir asmens, turinčio vidurinį išsilavinimą, metinio darbo užmokesčio skirtumas, išreikštas šešėline kaina.

Ekonominės-socialinės naudos skaičiavimai atlikti remiantis šiomis prielaidomis:

- Taikomas naudos komponento įvertis nustatytas pagal paraiškos pateikimo dieną galiojusias konversijos koeficientų ir įverčių reikšmes;
- Atsižvelgiant į investicijų pobūdį ir taikymo sritį (studijų infrastruktūros plėtra), SNA skaičiavimams parinktas poveikio komponentas – Pagerintų įgūdžių dėka pasiektas darbo užmokesčio padidėjimas (mokslo daktaro laipsnis; Vyrai ir moterys);
- Pagal www.ppplietuva.lt pateiktas rekomendacijas, bakalauro atveju taikomas 40 proc. mokslo daktaro darbo užmokesčio mažinimo koeficientas, magistro 15 proc.;
- Remiantis VDU atliktomis studijomis ir tyrimais (metinėmis veiklos ataskaitomis), vidutinis ugdymo mokslų absolventų įsidarbinimo lygis pagal specialybę, paskutinių 5 metų laikotarpiu vidutiniškai sudarė ~ 80 proc.;
- Dėl dalyvavimo mokslinėje ir studijų veikloje savo įgūdžius pagerinę studentai patiria naudą visą savo profesinę karjerą. Šiame projekte apskaičiuota įgūdžių pagerėjimo naudos vertė vertinama tik analizės laikotarpio ribose t.y. nuo pirmų metų po projekto įgyvendinimo iki projekto vertinimo laikotarpio pabaigos;
- Vertinant inicijuojamo projekto naudą vertinami tik studijas baigę absolventai. Dėl demografinės situacijos sumažėjus stojančiųjų skaičiui atitinkamai mažėjo ir Universitetą baigusių studentų skaičius. Paskutiniais metais neigiamos tendencijos sušvelnėjo. Atsižvelgiant į VDU siekius, dedamas pastangas bei taikomas rinkodaros priemonės ir tai, kad studijų infrastruktūros atnaujinimas ir modernizacijas pagerins studijų kokybę ir padidins VDU patrauklumą, todėl prognozuojama, kad nuo 2022 metų rudens semestro priimamų studentų skaičius stabilizuosis;
- Tokiu būdu naudos komponentas apskaičiuojamas sekančiai:

Skaičiavimuose naudojami studentų skaičiaus pokyčiai nurodyti skyriaus 3.5 „Projekto alternatyvų charakteristikos“ Lentelė 14. *Studentų skaičiaus pokytis „su projektu“ ir „be projekto“.*

Atitinkamai prognozuojamas bendras ir absolventų skaičiaus pokytis be ir su projekto įgyvendinimu. Šiuo metu vidutinė absolventų dalis nuo pradėjusių studijas sudaro ~90 proc. Dėl kitų

aplinkybių (akademinės drausmės pažeidimų, nepažangumo, ligos atveju ir pan.) bendras prognozuojamas studentų skaičius mažinamas 10 proc. Atitinkamai ekonominė nauda apskaičiuojama sekančiai

Pedagogų rengimo centras bus skirtas šių ugdymo mokslo studijų programų studentų teoriniams užsiėmimams. Skaičiuojant procentinę dalį visoje studijų programoje pagal studijų programų aprašus numatoma, kad naujai įkurtame Pedagogų rengimo centre studentai praleis ~70 proc. viso studijų laiko.

Atitinkamai ekonominė nauda apskaičiuojama sekančiai

Pirmos pakopos (bakalauro) atveju:

Įstojusiųjų skaičius (n-4) metais x 90 proc. x 80 proc. įsidarbinimo koef. x poveikio komponento – Pagerintų įgūdžių dėka pasiektas darbo užmokesčio padidėjimas (mokslo daktaro laipsnis; Vyrai ir moterys) įvertis x 40 proc. mažinimo koef. x 70 proc. (Didaktikos centre praleistas laikas).

Antros pakopos (magistrantūros) atveju:

Įstojusiųjų skaičius (n-2) metais x 90 proc. x 80 proc. įsidarbinimo koef. x poveikio komponento – Pagerintų įgūdžių dėka pasiektas darbo užmokesčio padidėjimas (mokslo daktaro laipsnis; Vyrai ir moterys) įvertis x 15 proc. mažinimo koef. x 70 proc. (Didaktikos centre praleistas laikas).

Religijos pedagogikos studijos vykdomos katalikų teologijos fakultete, o lenkų filologijos studijos Vilniuje, todėl šių studijų programų studentai projektu nevertinami. Taip pat skaičiuojant ekonominę naudą nevertinami gretutinių ugdymo mokslų krypties studijų („Įtraukusis ugdymas“) studentai, 1 metų pedagogikos studijų mokytojo kvalifikacijai gauti ir pedagogų kvalifikacijos tobulinimo programų dalyviai.

5.4. Ekonominiai rodikliai

Atsižvelgiant į ekonominio vertinimo rezultatus, bei apibendrinant techninį, finansinį bei ekonominį vertinimus, galima teigti, kad būtų tikslinga pasirinkti įgyvendinimui alternatyvą A1, kurios vienintelės EVGN ir ekonominės naudos ir išlaidų santykis yra didesnis nei alternatyvų A2 įgyvendinimo atveju. Tačiau atlikti skaičiavimai rodo, kad šios alternatyvos atveju projektas generuoja pakankamą ekonominę naudą, jo įgyvendinimas yra naudingas socialiniu – ekonominiu aspektu. Projekto ekonominė nauda viršija investuotą lėšą.

Lentelė 22. Projekto įgyvendinimo alternatyvų finansiniai rodikliai esant įprastoms sąlygoms.

Rodikliai	Alternatyvos	
	A1	A2
Investicijų vertė, Eur	-7.131.000	-1.192.542
Projekto Ekonominė Grynoji Dabartinė Vertė (EGDV), Eur	751.550	651.211
Projekto Ekonominė Vidinė Gražos Norma (EVGN), %	6,22%	7,27%
Ekonominis naudos ir išlaidų santykis (ENIS)	1,110	0,977

Esant alternatyvos A1 ENIS rodikliui >1, o A2 <0, alternatyvų vertinimo rezultatai atskleidžia projekto A1 alternatyvos naudą visoms suinteresuotoms grupėms bei patrauklius šios alternatyvos ekonominius rodiklius, todėl tikslinga toliau nagrinėti šią alternatyvą, ir projektą įgyvendinti joje numatyta apimtimi ir sąlygomis.

VI. JAUTRUMO ANALIZĖ

Projekto jautrumo analizei atlikti yra pasirenkami veiksniai, kurie gali turėti didžiausios įtakos projekto įgyvendinimo efektyvumo vertinimo rodikliams:

- Investicinių kaštų augimas; Veiksnių įtaka gana didelė, didinanti projekto investicijas, tuo pačiu mažinanti projekto ekonominę naudingumą;
- Absolventų skaičiaus sumažėjimas; Veiksnių įtaka gana didelė, kadangi absolventų skaičius yra esminis socialinę-ekonominę naudą lemiantis elementas;

Jautrumo analizė parodo vieno iš keičiamų rizikos veiksnių įtaką projekto finansinio ir ekonominio naudingumo parametrams, kitiems veiksniams išliekant pastoviams ir nekintantiems (fiksiuoti pradini lygis).

Atsižvelgiant į paskutiniuosius duomenis yra modeliuojamas rizikos analizėje 10% investicinių kaštų brangimas ir vertinama šio brangimo įtaka projekto rodikliams alternatyvų įgyvendinimo atveju.

Lentelė 23. Alternatyvų rodiklių jautrumo analizė išaugus investiciniams kaštams.

Rodikliai	Alternatyva A1			Alternatyva A2		
	Prieš	Po	Proc.	Prieš	Po	Proc.
Investicijų vertė, Eur	-7.131.000	-7.833.071	9,85%	-1.192.542	-1.309.567	9,81%
Finansinė grynoji dabartinė vertė investicijoms – FGDV(I), Eur	-7.281.706	-7.881.912	8,24%	-6.997.250	-7.152.758	2,22%
Finansinė vidinė grąžos norma investicijoms – FVGN(I), %	-13,65%	-13,30%	-2,54%	Nėra reikšmės	Nėra reikšmės	-
Finansinė modifikuota vidinė grąžos norma investicijoms - FMVGN(I), %	-9,47%	-9,36%	-1,22%	-100,00%	-100,00%	-
Finansinis naudos ir išlaidų santykis - FNIS	0,066	0,061	-7,15%	0,068	0,067	-2,03%
Finansinis gyvybingumas (realiųjų išlaidų)	Taip	Ne	-	Taip	Taip	-
Finansinė grynoji dabartinė vertė kapitalui – FGDV(K), Eur	-4.230.841	-4.177.352	-1,26%	-6.289.971	-6.350.540	0,96%
Finansinė vidinė grąžos norma kapitalui – FVGN(K), %	-11,30%	-10,38%	-8,12%	Nėra reikšmės	Nėra reikšmės	-
Finansinė modifikuota vidinė grąžos norma kapitalui - FMVGN(K), %	-6,68%	-6,11%	-8,45%	-100,00%	-100,00%	-
Projekto Ekonominė Grynoji Dabartinė Vertė (EGDV), Eur	751.550	316.360	-57,91%	651.211	538.462	-17,31%
Projekto Ekonominė Vidinė Grąžos Norma (EVGN), %	6,22%	5,49%	-11,85%	7,27%	6,84%	-5,96%
Ekonominis naudos ir išlaidų santykis (ENIS)	1,110	1,034	-6,89%	0,977	0,960	-1,72%

Jautrumo analizė parodė, kad statybos rangos darbų sąnaudų padidėjimas neturėtų esminės įtakos alternatyvų įgyvendinimui t.y. pasirinktos alternatyvos nėra itin jautri šiam rizikos veiksniai. Nors alternatyva A1 yra jautresnė šiam rizikos faktoriui, tačiau tik alternatyvos A1 atveju projektas ir toliau išliktų generuojantis ekonominę (socialinę) naudą ir ekonominiu (socialiniu) atžvilgiu naudingas.

Antru jautrumo analizės veiksnio rizikos veiksnio pasirinkta priimtų studentų skaičiaus sumažėjimas 10%.

Lentelė 24. Alternatyvų rodiklių jautrumo analizė absolventų skaičiaus mažėjimui.

Rodikliai	Alternatyva A1			Alternatyva A2		
	Prieš	Po	Proc.	Prieš	Po	Proc.
Investicijų vertė, Eur	-7.131.000	-7.131.000	-	-1.192.542	-1.192.542	-
Finansinė grynoji dabartinė vertė investicijoms – FGDV(I), Eur	-7.281.706	-7.332.860	0,70%	-6.997.250	-7.048.404	0,73%
Finansinė vidinė grąžos norma investicijoms – FVGN(I), %	-13,65%	-13,81%	1,23%	Nėra reikšmės	Nėra reikšmės	-
Finansinė modifikuota vidinė grąžos norma investicijoms - FMVGN(I), %	-9,47%	-9,53%	0,55%	-100,00%	-100,00%	-
Finansinis naudos ir išlaidų santykis - FNIS	0,066	0,059	-10,00%	0,068	0,061	-10,00%
Finansinis gyvybingumas (realiaja išraiška)	Taip	Taip	-	Taip	Taip	-
Finansinė grynoji dabartinė vertė kapitalui – FGDV(K), Eur	-4.230.841	-4.254.557	0,56%	-6.289.971	-6.343.378	0,85%
Finansinė vidinė grąžos norma kapitalui – FVGN(K), %	-11,30%	-11,47%	1,48%	Nėra reikšmės	Nėra reikšmės	-
Finansinė modifikuota vidinė grąžos norma kapitalui - FMVGN(K), %	-6,68%	-6,72%	0,63%	-100,00%	-100,00%	-
Projekto Ekonominė Grynoji Dabartinė Vertė (EGDV), Eur	751.550	89.674	-88,07%	651.211	-10.665	-101,64%
Projekto Ekonominė Vidinė Grąžos Norma (EVGN), %	6,22%	5,15%	-17,22%	7,27%	4,96%	-31,82%
Ekonominis naudos ir išlaidų santykis (ENIS)	1,110	0,999	-10,00%	0,977	0,880	-10,00%

Jautrumo analizė rodo, kad abiejų alternatyvų atveju šis veiksnys yra kritinis alternatyvų ekonominiam gyvybingumui, alternatyvos įtakojama nepalankaus rizikos veiksnio iš esmės negeneruos ekonominės naudos, tačiau alternatyvos A1 pasirinkimo svarbą taip pat pagrindžia didesnė nei alternatyvos A2 EGDV, EVGN ir ENIS rodikliai (atsižvelgiant į ENIS rodiklį alternatyvos A1 projektas taptų ekonomiškai neutraliu, alternatyvos A2 atveju išliktų ekonomiškai nenaudingas), todėl konstatuojama kad alternatyvos A1 vykdymas yra tikslingas, ekonomiškai pagrįstas ir yra optimaliausias variantas esamomis sąlygomis.

Papildomai alternatyvos A1 įgyvendinimo atveju atliekama scenarijų analizė.

Lentelė 25. Scenarijų analizės duomenys.

Scenarijaus pavadinimas / Finansinis (ekonominis) rodiklis ir jo reikšmė	Pesimistinis	Mažiau pesimistinis	Realus	Mažiau optimistinis	Optimistinis
Finansinė grynoji dabartinė vertė investicijoms - FGDV(I)	-9.926.391	-8.339.582	-7.281.706	-6.223.837	-4.637.036
Finansinė vidinė grąžos norma investicijoms - FVGN(I)	Nėra reikšmės	-16,12%	-13,65%	-11,34%	-8,00%
Finansinė modifikuota vidinė grąžos norma investicijoms - FMVGN(I)	-13,14%	-10,91%	-9,47%	-8,04%	-5,79%
Ekonominė grynoji dabartinė vertė - EGDV	-2.776.952	-659.850	751.550	2.162.951	4.280.052
Ekonominė vidinė grąžos norma - EVGN	0,38%	3,92%	6,22%	8,54%	12,20%

VII. RIZIKOS ANALIZĖ

Aprašoma pagrindinė projekto rizika, jos mažinimo būdai ir vertinimas naudojantis jautrumo ir scenarijų analizės metodais. Projekto jautrumo analizei atlikti pasirinkti veiksniai, kurie gali turėti didžiausios įtakos projekto įgyvendinimo efektyvumo vertinimo rodikliams. Kiekybinis rizikos veiksnių vertinimas yra atliekamas A1 ir A2 alternatyvų įgyvendinimo atveju. Abiejų neapibrėžtumo elementų jautrumo projekto rezultatams vertinimas parodė, kad A1 alternatyvos atveju nei vienas iš jų nedaro kritinės įtakos projekto sėkmei: finansinis nuostolis didėja neženkiai, o visais atvejais yra gaunama ekonominė-socialinė nauda.

7.1. Rizikos analizė

Rizika – tai galimas laukiamų rezultatų nukrypimas, kurį sąlygoja aplinkos neapibrėžtumas. Rizika egzistuoja tada, kai tikimybės, susijusios su skirtingomis pasekmėmis, gali būti įvertinamos ankstesnio laikotarpio duomenimis.

Rizikos analizė taikoma siekiant nustatyti, kurių rodiklių nukrypimas yra svarbus įvertinant projektą arba norint nurodyti, kokios yra galimos rizikos mažinimo priemonės.

Projekto rizikos veiksnių vertinimas, priemonių, kaip išvengti rizikos ar ją sumažinti, aprašymas

Galimos projekto rizikos

Rengiant projektą pateikiamas sisteminis suvokimas apie potencialias konkrečaus projekto rizikas ir įvertinamas šių rizikų galimas poveikis projekto įgyvendinimui. Visos Projekto įgyvendinimui grėsmę sukeliančios rizikos suskirstytos į tokias rizikų grupes:

- Projektavimo (planavimo) kokybės rizikų grupė;
- Įsigyjamų (atliekamų) rangos darbų kokybės rizikų grupė;
- Įsigyjamų (pagamintų) įrangos, įrenginių ir kito turto kokybės rizikų grupė;
- Nepakankamo finansavimo prieinamumo rizikų grupė;

Neapibrėžtumas būdingas daugeliui investicinių sprendimų, kuriuos reikia priimti greitai besikeičiančiomis sąlygomis. Siekiant atlikti išsamią rizikos analizę ir įvertinti veiksniai, kurie gali neigiamai veikti įgyvendinamą projektą bei numatyti kelius, kaip būtų galima valdyti šiuos veiksniai, yra sudaroma rizikos vertinimo matrica (Lentelė 26). Rizikos vertinimo padeda identifikuoti riziką, kuri gali labiausiai veikti vykdomo projekto sėkmę, jo tikslų pasiekimą ir rezultatus.

Lentelė 26. Rizikų grupės ir valdymo priemonės

Eil. Nr.	Rizikų grupė / rizikų veiksniai	Tikimybė	Poveikis	Paaškinimas (detalizavimas)	Valdymo priemonės
1.	Projektavimo (planavimo) kokybės rizikų grupė				
1.1.	Viešųjų pirkimų įvykdymo termino vėlavimas ir/arba rezultatų užginčijimas	Maža	Didelis	Viešųjų pirkimų metu jo dalyvis/-iai užginčija pirkimo sąlygas ir/arba rezultatus. Taikant laikinos apsaugos priemonės pirkimų procedūros gali būti ilgam sustabdomos. Dėl šios priežasties gali vėluoti įrangos įsigijimo ir diegimo darbai	Rizikos valdymas/išvengimas: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Parengiamos aiškos ir nedviprasmiškos konkursinės sąlygos, laikomasi absoliutaus skaidrumo principų; ▪ VDU specialistai yra parengę ir įgyvendinę labai daug ir didelės apimties projektų, todėl turi sukaupę reikiamą patirtį viešųjų pirkimų srityje. Pirkimų dokumentaciją rengia aukštos kvalifikacijos ir didelės patirties specialistas/-ai; ▪ Viešųjų pirkimų sąlygos suderinamos su atsakingomis institucijomis (CPVA, LVPA, etc.);
1.2.	Paslaugų trukmė nukrypsta nuo planuotos	Maža	Vidutinis	Projektas gali vėluoti dėl įvairių priežasčių, susijusių su paslaugų teikėjo kompetencija ir patirtimi, techninių sprendimų sudėtingumu ar žmogiškųjų išteklių trūkumu (šio Projekto apimtyje turės būti suprojektuoti skirtingo tipo objektai, reikalaujantys specifinės patirties).	Sankcijų už vėlavimą suplanavimas ir numatymas sutartyse.
1.3.	Atliekamų darbų vėlavimai	Vidutinė	Vidutinis	Įrangos tiekėjai gali vėluoti atlikti numatytus pateikdamas ir įdiegdamas įrangą.	Atliekamų darbų, tiekiamos įrangos terminai bus nustatyti sudaromose sutartyse, o už jų nesilaikymą bus taikomos finansinės sankcijos. Be to, veiklų planas yra sudarytas pasiliekančią laiko rezervą nenumatytiems atvejams. Atsižvelgiant į bendrą planuojamą projekto įgyvendinimo trukmę, šio laikotarpio turėtų pakakti visiems numatytiems darbams atlikti.
2.	Įsigyjamos įrangos įdiegimo kokybės rizika				
2.1.	Privatus subjektas neužtikrina įrangos ir įrenginių kokybės disponuodamas visa informacija apie perduodamo objektų būklę	Vidutinė	Didelis	Įranga gali vėluoti dėl objektyvių išorinių priežasčių, pavyzdžiui, sezoniškumo neigiamos įtakos, išorinės aplinkos veiksnių ar neatliktų parengiamųjų darbų. Taip pat prekių kokybė gali būti neužtikrinta dėl vidinių priežasčių: žemesnė nei būtina tiekėjo kompetencija ir patirtis, techninių sprendimų sudėtingumas, technologijų inovatyvumas ir pan.	Kokybės reikalavimai ir su šių reikalavimų nesilaikymu galimai susiję finansiniai nuostoliai yra/bus numatyti sutartyse su tiekėjais. Esant būtinybei atliekamas apsidraudimas nuo rizikos (finansinis rizikos perdavimas draudikui)

Eil. Nr.	Rizikų grupė / rizikų veiksniai	Tikimybė	Poveikis	Paaškinimas (detalizavimas)	Valdymo priemonės
2.2.	Įrangos kokybė neužtikrinama dėl žmoniškųjų išteklių	Vidutinė	Didelis	Neretai projektuose pasireiškia žmoniškųjų išteklių trūkumo ir nekompetencijos problemos, kurios daro tiesioginę įtaką vykdomų darbų kokybei.	Kokybės reikalavimai ir su šių reikalavimų nesilaikymu galimai susiję finansiniai nuostoliai yra/bus numatyti sutartyse su tiekėjais. Esant būtinybei atliekamas apsidraudimas nuo rizikos (finansinis rizikos perdavimas draudikui)
2.3.	Viešas sektorius projekto vykdymo etape pakeičia reikalavimus darbų ir/ar prekių kokybei (įskaitant neesminius pakeitimus)	Maža	Didelis	Pasikeitus kokybės reikalavimams, pavyzdžiui, numaćius papildomą veiklą, iškiltų poreikis grįžti į pirmąjį etapą. Šio rizikos veiksnio poveikis yra vienas didžiausių, ypač dėl esminių pakeitimų, kadangi gali sudaryti didelį papildomų investicijų ir laiko resursų poreikį.	Rizikos prisiėmimas
3.	Įsigyjamų (pagaminamų) įrangos, įrenginių ir sukuriamų produktų ar kito turto kokybės rizikos grupė				
3.1.	Viešasis sektorius įrangos, įrenginių ir kito ilgalaikio turto gamybos ir tiekimo metu pakeičia reikalavimus jų kokybei (įskaitant neesminius pakeitimus)	Maža	Didelis	Dėl papildomų kokybės reikalavimų, pavyzdžiui, papildomo funkcionalumo ar kitų nenumatytų pakeitimų, atsirastų papildomų investicijų poreikis. Tokiu atveju Projekto organizacija turėtų ieškoti šaltinių šiam lėšų poreikiui padengti.	Rizikos prisiėmimas
4.	Nepakankamo finansavimo rizikos grupė				
4.1.	Finansavimo poreikis pasikeičia dėl padidėjusių investicijų išlaidų	Vidutinė	Didelis	Projekto investicijų faktinė vertė gali būti didesnė nei numatyta rengiant investicinį (dėl pokyčių rinkoje brangstant paslaugoms, didėjant paslaugų ir prekių rinkos kainoms). Antra galima investicijų vertės padidėjimo priežastis – neteisingai įvertinta investicijų apimtis (rengiant investicinį projektą ir gaunant pagal jį finansavimą nebuvo numatyta visa investicijų apimtis) Projekto įgyvendinimo metu gali pasikeisti investicijų poreikis, pavyzdžiui, dėl pokyčių rinkose išauga planuojamų investicijų kaina. Jeigu papildomoms investicijoms resursų nėra, tokiu atveju Projekto organizacija turėtų ieškoti šaltinių išaugusiam lėšų poreikiui padengti.	Rizikos prevencija: Šia rizikai mažinti konsultuojamasi su specialistais ir tiekėjais dėl šiuo metu taikomų įkainių, analizuojami rinkoje vykdomų projektų biudžetai, konsultuojamasi su ekonomistais dėl rinkos situacijos ir kainų kryptingumo trijų metų laikotarpiui. Šiuo metu viešųjų konkursų metų darbų ir prekių kainą dažniausiai pavyksta sumažinti, todėl ši rizika yra mažai tikėtina. Sutarties darbų suma bus fiksuojama sutartyje, todėl atsižvelgiant į rinkoje stebimą kainų indekso stabilizaciją, šios rizikos tikimasi išvengti. <ul style="list-style-type: none"> • Sudaryti bendros kainos darbų sutartį; • Parengti detalius techninius pirkimo projektus, juose numatant racionaliausius techninius sprendimus;

Eil. Nr.	Rizikų grupė / rizikų veiksniai	Tikimybė	Poveikis	Paaškinimas (detalizavimas)	Valdymo priemonės
					<ul style="list-style-type: none"> • Užtikrinti tinkamą tiekimo sutarties vykdymo kontrolę; • Sutartyje aiškiai ir vienareikšmiškai apibrėžti užsakovo rezervo panaudojimo galimybes ir būdus; • Apibrėžti naujų technologijų realizavimo atvejus ir aspektus.
4.2.	Finansavimo poreikis pasikeičia dėl subsidijų sumos pasikeitimo	Maža	Didelis	Pasikeitus ES ar nacionaliniams teisės aktams ar valstybiniam prioritetams, komplekso sukūrimui numatyta finansavimo dalis gali būti mažesnė nei planuojama. Tokiu atveju Projekto organizacija turėtų ieškoti alternatyvių finansavimo šaltinių.	Rizikos prevencija: <ul style="list-style-type: none"> • Įvertinti ES ir nacionalinėmis lėšomis finansuojamas išlaidų grupes ir atitiktį joms; • Pasirašyti Projekto finansavimo sutartį; • Sudaryti kompetentingą projekto valdymo grupę.

7.2. Papildomi rizikos valdymo veiksmai

Kaip pagrindinę papildomą rizikos veiksnių mažinimo priemonę galima įvardinti specialiai projekto priežiūrai ir valdymui skirtą Projekto komandą - Projekto Valdymo Grupę (PVG) kurios nariai būtų atsakingi už sėkmingo projekto įgyvendinimą.

VDU administracija yra įgyvendinusi labai daug investicinių infrastruktūros projektų, todėl yra įgijusi stiprius projektų valdymo ir priežiūros gebėjimus bei įgūdžius. Turint pakankamai patirties ir administracinių išteklių, projekto valdymą ir priežiūrą vykdys VDU administracijos darbuotojai.

Pirkimus organizuos ir vykdys projekto Pareiškėjo paskirti viešųjų pirkimų specialistai. Remonto darbų ir tiekiamos įrangos atlikimo kontrolę ir priežiūrą atliks sudarytos projekto valdymo grupės narys: techninių klausimų specialistas inžinierius.

Rangos darbų pirkimo dokumentuose bus nustatyti griežti kvalifikaciniai reikalavimai tiekėjams, sudarant tiekimo sutartį bus numatyti privalomi tiekėjo pateikti garantiniai laidavimai: draudimo įstaigų ir/ar bankų garantiniai darbų įvykdymo draudimo polisai. Tai turėtų padėti išvengti arba minimizuoti darbų įvykdymo riziką.

Atliekamų rangos darbų terminai bus nustatyti sudaromose sutartyse, nustatant rizikos draudimo sąlygas. Už sutarčių sąlygų nesilaikymą bus taikomos finansinės sankcijos. Darbų planas yra sudarytas pasiliekančiam laiko rezervą nenumatytiems atvejams. Atsižvelgiant į numatomų darbų apimtį ir bendrą planuojamą projekto įgyvendinimo trukmę, nustatyto laikotarpio pakaks visiems numatytiems darbams atlikti.

7.3. Projekto pasekmių ir poveikio įvertinimas

Finansinės ir ekonominės naudos įvertinimas rodo, kad projekto įgyvendinimas turės teigiamos ilgalaikės naudos Universitetui, regionui ir visai šaliai. Atnaujinus Pareiškėjui priklausančią studijų infrastruktūrą bus sukurtos palankesnės sąlygos vykdyti mokslo ir studijų paslaugų teikimą, užtikrinamas regiono darnaus vystymosi nuostatos. Bus padidintas viešųjų paslaugų prieinamumas visoms socialinėms grupėms nepriklausomai nuo amžiaus, socialinės padėties ar grupės.

VIII. PROJEKTO ĮGYVENDINIMO PLANAS

Projekto alternatyvų analizė optimaliu pasirinkimu išskyrė A1 alternatyvą. Jos metu atsižvelgiant į iškeltus uždavinius numatoma:

- Pagerinti Mokslo ir studijų infrastruktūros objekto mokslo ir studijų, švietimo-educacinių, socialinių paslaugų kokybę:
 - kompleksiškai sutvarkytas pritaikytas socialinės krypties mokslo, studijų ir su jomis susijusioms reikmėms mokslo ir studijų infrastruktūros objektas. Išplėsta švietimo paslaugų įvairovė bei bendradarbiavimo ir projekcinė veikla su švietimo ir verslo sričių atstovais;

Lentelė 27. *Detalus projekto biudžetas.*

Išlaidų aprašymas	Kaina, Eur					
	be PVM	PVM	su PVM	2020 m.	2021 m.	2022 m.
Žemė	-	-	-	-	-	-
Nekilnojamasis turtas	-	-	-	-	-	-
Statyba, rekonstravimas, remontas ir	4.907.816	1.030.641	5.938.458	1.242.742	2.347.858	2.347.858
Įranga, įrenginiai ir kt. turtas	967.152	203.102	1.170.254	234.051	468.101	468.101
Projekto vykdymas	-	-	-	-	-	-
Informavimas apie projektą	-	-	-	-	-	-
Netiesioginės išlaidos (2,6%)	18.420	3.868	22.289	7.430	7.430	7.430
Iš viso	5.893.388	1.237.612	7.131.000	1.484.223	2.823.389	2.823.389

Bendra projekto vertė	7.131.000 Eur	
Netinkamų finansuoti išlaidų vertė	- Eur	
Tinkamų finansuoti išlaidų vertė	7.131.000 Eur	
Prašoma paramos suma	3.800.000 Eur	53,3 proc.
Nuosavų lėšų indėlis	3.331.000 Eur	46,7 proc.

8.1. Projekto trukmė ir etapai

Projekto valdymas reikalingas siekiant kontroliuoti institucijos išteklius, atlikti nustatytus veiksmus per numatytą laiką, nustatytais finansiniais ištekliais ir numatytomis sąlygomis. Turėdama didelę projektų vykdymo patirtį, Administracija bus pajėgi tinkamai įgyvendinti ir valdyti projektą.

Analizuojami šie Projekto etapai¹³:

1. **Įrangos įsigijimas ir sumontavimas.** Numatyta etapo trukmė – 36 mėn. (2020/01-2022/12). Šio etapo metu įgyvendinami visi numatyti projekto įgyvendinimui reikalingos įrangos, įrengimų įsigijimo ir įrengimo darbai.
2. **Viešinimas.** Etapas apima visą informacinę veiklą, padedančią pristatyti visuomenei įgyvendinamą projektą, jo tikslus, eigą, rezultatus. Taip pat įtrauktas viešinimas, kuris yra privalomas įgyvendinant projektus, finansuojamus iš ES 2014–2020 m. struktūrinės paramos lėšų.
3. **Administravimas ir vykdymas.** Etapas apima finansavimo sutarties administravimą ir projekto administravimą (veiklų organizavimą, planavimą, stebėseną, pokyčių kontrolę, ataskaitų ir mokėjimo prašymų rengimą, biudžeto kontrolę ir pan.) bei vyksta viso Projekto metu – 36 mėnesius.

¹³ Viešųjų pirkimų vykdymo trukmė nustatoma remiantis LR teisės aktuose numatytais procedūrų trukmės apribojimais ir VDU viešųjų pirkimų vykdymo patirtimi. Iki finansavimo skyrimo gali būti pradėtos pirkimo procedūros, tačiau darbų, prekių ir paslaugų pirkimo sutartys nebus sudaromos.

Visi pirkimai bus vykdomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nuostatomis¹⁴.

Pirkimus organizuos ir vykdys projekto Pareiškėjo paskirti viešųjų pirkimų specialistai. Darbų ir įrangos atlikimo kontrolę ir priežiūrą atliks sudarytos projekto valdymo grupės narys: techninių klausimų specialistas-inžinierius.

Įrangos pirkimo dokumentuose bus nustatyti griežti kvalifikaciniai reikalavimai tiekėjams, sudarant sutartis gali būti numatyti privalomi tiekėjui pateikti garantiniai laidavimai: draudimo įstaigų ir/ar bankų garantiniai darbų įvykdymo draudimo polisai. Tai turėtų padėti išvengti arba minimizuoti įvykdymo riziką.

Atliekamų įrangos tiekimo terminai bus nustatyti sudaromose sutartyse, o už jų nesilaikymą bus taikomos finansinės sankcijos. Investicijų įgyvendinimo planas yra sudarytas pasiliekančią laiko rezervą nenumatytiems atvejams. Atsižvelgiant į jau atliktus darbus, numatomų investicijų apimtis ir bendrą planuojamą projekto įgyvendinimo trukmę, nustatyto laikotarpio pakaks visiems numatytiems darbams atlikti.

¹⁴ Nr. [X-471](#), 2005-12-22, Žin., 2006, Nr. 4-102 (2006-01-12)

Lentelė 28. Planuojamas projekto įgyvendinimo veiklų grafikas.

Eil. Nr.	Projekto veiklos ir jų detalizavimas	Metai	2020 metai												2021 metai												2022 metai												
		Ketvirtis	I				II				III				IV				I				II				III				IV								
		Mėnuo	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
	Projekto	Mėnuo																		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12								
1	Administravimas ir vykdymas																			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12								
2	Rangos pirkimas*																																						
	Rangos vykdymas																																						
3	Įrangos pirkimas*																																						
4	Įrangos įrengimas																																						
5	Viešinimas																																						

* - Techninės spec. rengimas, dokumentacijos derinimas, pirkimo procedūros, sutarties pasirašymas.

8.2. Projekto vieta

Projekto įgyvendinimo vieta ir objektas – K. Donelaičio g. 52, Kauno mieste. Projektą numatoma įgyvendinti modernizuojant esamą VDU pastatą ir studijų infrastruktūrą.

8.3. Projekto komanda

Projekto administruojantį personalą sudarytų VDU darbuotojai: projekto vadovas, projekto finansininkas, projekto administratorius, projekto viešųjų pirkimų specialistas, statybos techninių klausimų specialistai.

- Projekto vadovas, atsakingas už projekto įgyvendinimą, priežiūrą, darbų atlikimą, bendravimą su įgyvendinančiąja institucija, projekto eigos kontrolę; projekto vadovas paskirstys užduotis ir atsakomybę komandos nariams bei kontroliuos užduočių vykdymą; rūpinsis informacijos apie projektą ir jo finansavimo šaltinius teikimu, atliks kitas projekto valdymo funkcijas.
- Projekto koordinatorius, atsakingas už projekto įgyvendinimo ataskaitų pildymą, viešinimo veiklų organizavimą, projekto veiklų įgyvendinimo plano vykdymą, kitas kasdienes projekto administravimo veiklas.
- Projekto finansininkas, atsakingas už projekto finansinės apskaitos organizavimą ir tvarkymą, pavedimų vykdymą, informacijos teikimą projektą įgyvendinančiai institucijai, mokėjimų prašymų pildymą.
- Projekto viešųjų pirkimų specialistas dalyvaus periodiškai pagal poreikį ir padės parengti viešųjų pirkimų dokumentaciją pirkimams organizuoti, vykdys pirkimus, komunikuos su tiekėjais pirkimų vykdymo klausimais.
- Techninių klausimų specialistai spręs techninius projekto įgyvendinimo klausimus, derins, kontroliuos siūlomus techninius sprendinius, komunikuos su įrangos tiekėjais, kontroliuos darbus objektuose, atstovaus VDU poziciją derinant įvairius iškilusius klausimus, atliks kokybinę ir savalaikio projekto įgyvendinimo techninės priežiūros funkciją.

Tokia projektą administruojančio personalo sudėtis užtikrintų sklandžią projekto eigą, savalaikį ataskaitų pateikimą ir komunikaciją tarp išorės institucijų. Periodiškai bus organizuojami projekto valdymo grupės susirinkimai, kuriuose bus apžvelgiama projekto įgyvendinimo pažanga, veiklų atitikimas projekto įgyvendinimo grafikai. Esant nukrypimams nuo projekto įgyvendinimo grafiko, bus analizuojamos priežastys bei ieškomi būdai jiems pašalinti.

Projekto viešuosius pirkimus vykdys perkančioji organizacija, VDU administracija, turinti pakankamą patirtį vykdant ES paramos lėšomis finansuojamų projektų viešuosius pirkimus. Papildomai viešųjų pirkimų, skirtų Projekte numatytoms veikloms įgyvendinti prekių, paslaugų ir darbų tiekimo/atlikimo sutartims sudaryti, dokumentacijos, pirkimų plano ir jo pakeitimo (-ų) projektų parengimo paslaugas suteiks projekto administravimo paslaugų pirkimą laimėjęs ūkio subjektas.

Tinkamą rangos darbų atlikimą, laikantis atitinkamų statybos techninių reglamentų reikalavimų, užtikrins techninės priežiūros ir statinio projekto vykdymo priežiūros paslaugas teiksiantys kvalifikuoti specialistai (atrinkti viešųjų pirkimų būdu nustatant pakankamus reikalavimus patirčiai ir kvalifikacijai).

Visus projekto įgyvendinimui reikalingų prekių, paslaugų ir darbų tiekėjus numatoma pasirinkti vykdant viešuosius pirkimus. Viešųjų pirkimų procedūrų taikymas leis užtikrinti, kad būtų pasirinkti visus kvalifikacinius reikalavimus atitinkantys tiekėjai. Su konkursus laimėjusiais ūkio subjektais bus sudaromos sutartys, nurodant tikslus reikalavimus ir terminus prekėms, darbams bei paslaugoms, o taip pat numatytos sankcijos už sutarties sąlygų ir terminų nesilaikymą.

8.4. Projekto prielaidos ir tęstinumas

Šiame skyriuje pateikiama informacija apie projekto prielaidas ir tęstinumą, kurį sudaro:

- darnaus vystymosi vertinimas;
- rizikos veiksnių vertinimas;
- projekto tęstinumo vertinimas.

Darnusis vystymasis – tai toks vystymasis, kurio metu yra derinami ekonominiai, socialiniai ir aplinkos aspektai siekiant patenkinti dabarties kartos poreikius, kartu nebloginant gyvenimo sąlygų ateities kartoms.

Aplinkos kokybė ir gamtos ištekliai. Projekto įgyvendinimas neturės jokių neigiamų padarinių ar įtakos aplinkos kokybei ir gamtos ištekliais. Projekto įgyvendinimo metu vykdoma veikla neturės oro, vandens, dirvožemio, nesudarys sąlygų, kurios naikintų ar pablogintų kraštovaizdžio ir biologinę įvairovę bei netinkamai ir neefektyviai naudotų gamtinius išteklius. Projekto įgyvendinimo metu atlikti infrastruktūros statybos darbai suteiks miestui patrauklesnę estetinę išvaizdą.

Ekonominis vystymasis. Didžiausia projekto įgyvendinimo nauda pasireikš VDU mokslo, studijų ir MTEP veiklų plėtros kontekste – modernizuota mokslo ir studijų infrastruktūros objektas taps patrauklia vieta studentams, tai savo ruožtu prielaidas verslo atstovams plėtoti bendradarbiavimo veiklą taip didinant užimtumą ir skatinant naujų darbo vietų kūrimą.

Socialinis vystymasis. Atlikus numatytus darbus ir atnaujinus mokslo ir studijų objektą, bus sukurtos ir užtikrintos tinkamos akademinės bendruomenės mokslo ir studijų sąlygos, organizuojant įvairius renginius ir iniciatyvas atnaujintose viešosiose erdvėse skatinamas studentų mokslinis aktyvumas, tokiu būdu bus užtikrintas miesto ir rajono socialinis vystymasis, atitikimas Lietuvos ir tarptautiniams teisės aktams.

Regionų vystymasis. Ekonominiai ir socialiniai skirtumai tarp atskirų Lietuvos regionų per pastarąjį dešimtmetį ne tik kad nesumažėjo, bet gerokai išaugo. Per pastarąjį dešimtmetį didžioji dalis investicijų buvo nukreipta į labiausiai urbanizuotus regionus ir ypač jų centrus, šių regionų ekonominis ir socialinis vystymasis vyko sparčiausiai, todėl skirtumai tarp regionų išsivystymo lygio ir žmonių gerbūvio žymiai išaugo.

Nors didžioji dalis investicijų nukreipiama į didžiuosius Lietuvos centrus (didesnis gyventojų skaičiaus), tačiau vienas iš sistemos principų yra lygiateisiškumas, todėl projekto įgyvendinimo metu atliekami darbai suteiks galimybes gyventi, mokytis, dirbti Lietuvos regione ir taip prisidės prie rajono ir regiono vystymosi.

Poveikis atitinkamai viešųjų paslaugų sričiai. Jeigu projektas būtų realizuojamas numatyta apimtimi, būtų pradėtos vykdyti visos projekte numatytos veiklos, Tai sudarytų sąlygas veiklos plėtrai, pastatas ir aplinka būtų pritaikyti mokslo ir studijų, ugdymo, edukacinėms, ekonominėms, socialinėms ir panašioms reikmėms. Objektas būtų transformuotas į svarbų mokslo ir studijų centrą.

Poveikis projekto tikslinėms grupėms. Alternatyvos įgyvendinimas turėtų itin teigiamą ir platų poveikį visoms projekto tikslinėms grupėms. Tikslinės grupės turėtų visas galimybes naudotis tinkamą viešąją infrastruktūrą, būtų sudarytos sąlygos sparčiai veiklų spektro plėtrai ir apimčių didinimui.

Lyčių lygybė ir nediskriminavimas. Situacija, įgyvendinus alternatyvą, neribos vienodos galimybės naudotis šiuo metu egzistuojančia infrastruktūra vyrams ir moterims, bet kokios rasės arba etninės kilmės, religijos arba tikėjimo, amžiaus, seksualinės orientacijos atstovams. Modernizuota infrastruktūra bus pritaikyta žmonėms su negalia.

IŠVADOS

1. Siekiama, kad aukštasis mokslas taptų kokybiškas, atviras ir modernus, kad valstybinės VDU išliktų patrauklios Lietuvos ir užsienio studentams, šalies ūkis ir visuomenė būtų aprūpinti aukštos kvalifikacijos, prie šalies ekonomikos pokyčių prisitaikančiais specialistais. Šių aukštųjų mokyklų tinklas Lietuvoje susiformavęs regioniniu principu. Universitetines studijas vykdančių mokyklų veikla susijusi su konkretaus regiono ypatumais, rengiami atitinkamos srities specialistai, vykdomi taikomieji moksliniai tyrimai, atliekami užsakomieji tiriamieji darbai, rengiami ir vykdomi regionui reikalingi projektai, kvalifikacijos tobulinimo kursai. Rengiant būsimus specialistus, svarbu atsižvelgti į nuosekliai modernėjančias technologijas, augančius darbavių reikalavimus priimamų specialistų kvalifikacijai. Todėl, siekdamas teikti kokybiškas švietimo paslaugas, atliepti regiono ir Lietuvos poreikius, valstybinės VDU turi apsirūpinti modernia studijų įranga.
2. Vertinant efektyviausius problemos sprendimo būdus, alternatyvų kokybinis ir kiekybinis vertinimas išskyrė projekto įgyvendinimo alternatyvą A1 kaip geriausią ir efektyviausią problemų sprendimo būdą.
3. Projekto įgyvendinimo rezultate bus pasiekti Nacionalinės, regioninės ir vietos lygmens strategijose nustatyti tikslai, uždaviniai bei numatytos priemonės. Projektas taip pat atitinka bei prisideda prie 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ 09.1.1-CPVA-V-720 priemonę „Studijų aplinkos ir infrastruktūros koncentravimas, tobulinimas ir informacinių sistemų plėtra“
4. Projekto tikslui įgyvendinti pasirinktos ekonomiškai efektyviausios veiklos ir didžiausią ekonominę-socialinę vertę kuriančios priemonės. Projektas yra realus, pamatuotas ir kuriantis ilgalaikius tęstinius teigiamus rezultatus. Projektas yra gyvybingas ir kuriantis ilgalaikį teigiamą poveikį vietos bendruomenei bei kitoms suinteresuotoms grupėms.
5. Numatoma, kad Pareiškėjas užtikrins projekto įgyvendinimą ir tęstinumą strateginiu ir operaciniu aspektu ir užtikrins projekto įgyvendinimo pasėkoje pasiektų rezultatų tęstinumą.
6. Projekto tikslui įgyvendinti pasirinktos ekonomiškai efektyviausios veiklos ir didžiausią ekonominę-socialinę vertę kuriančios priemonės. Projektas yra realus, pamatuotas ir kuriantis ilgalaikius tęstinius teigiamus rezultatus, yra gyvybingas ir kuriantis ilgalaikį teigiamą poveikį visoms suinteresuotoms šalims.
7. Projekto pasekmių ir poveikio vertinimas rodo teigiamas įgyvendinto projekto ilgalaikes pasekmes ir poveikį Vytauto Didžiojo universiteto veiklai. Svarbiausios projekto pasekmės: padidintas pastatų eksploatacinis efektyvumas ir ilgaamžiškumas, pagerinta darbo, mokslo ir studijų aplinka, padidintas VDU patrauklumas. Projekto poveikis: pasitenkinimo teikiamų paslaugų didėjimas, viešųjų paslaugų infrastruktūros modernizavimas sąlygojantis geresnes darbo ir studijų sąlygas VDU bendruomenei, naujų inovatyvių mokymų sistemų įdiegimas studentų mokymo procesuose.

PRIEDAI

Eil.Nr.	Projekto rodiklis	
1.	Projekto pavadinimas	“Pedagogų rengimo centro įkūrimas“
2.	Projekto biudžetas, Eur	7.131.000,00 Eur
3.	Prašomas finansavimas, Eur	3.800.000,00 Eur
4.	Nuosavų lėšų indėlis, Eur	3.331.000,00 Eur
5.	Projekto įgyvendinimo vieta	K. Donelaičio g. 52, Kauno miestas
6.	Viešoji paslauga, kurios kokybės gerinimui skirtas investicijų projektas	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mokslo ir studijų aplinkos gerinimas;
7.	Projekto tikslas	Siekiant spręsti ugdymo mokslų ir studijų problemas bei iššūkius Lietuvoje, sukurti efektyvų pedagogų rengimo modelį įkuriant Pedagogų rengimo centrą, skirtą edukologijos ir pedagogikos mokslų bei studijų kokybės gerinimui.
8.	Projekto uždaviniai ir veiklos	1. Pedagogų rengimo centro įkūrimas 1.1. Pedagogų rengimo centro įkūrimas atliekant pastato esančio Donelaičio g. 52, Kaune rekonstrukcijos darbus 1.2. Pedagogų rengimo centro įkūrimas sukuriant ugdymo mokslo ir studijų veikloms, akademiniam personalui ir studentams reikalingą infrastruktūrą adresu Donelaičio g. 52, Kaunas
9.	Projekto rezultatai	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Produkto rodiklio „Investicijas gavusios vaikų priežiūros arba švietimo infrastruktūros pajėgumas“ (rodiklio kodas P.B.235) – 1.100 asmenys; ▪ Produkto rodiklio „Aukštosios mokyklos, kuriose bent už 289 tūkst. eurų pagal veiksmų programą ERPF lėšomis atnaujinta koncentruota studijų infrastruktūra“ (rodiklio kodas P.S.377) – 1 institucija.
10.	Projekto įgyvendinimo trukmė	36 mėn. (2020/01-2022/12)
11.	Projekto pareiškėjas	Vytauto Didžiojo universitetas
12.	Projekto partneris (-iai)	Projektas įgyvendinamas be partnerių